Ledernes perspektiver på 7-trins-skalaen

Bilagsrapport til Evalueringen af 7-trins-skalaen

DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT

INDHOLD

Ledernes perspektiver på 7-trins-skalaen

1	Indledning	6
1.1	Baggrund	6
1.1	Formål med evalueringen	9
1.2	Metodiske grundlag	10
2	Ledelsens rolle	12
2.1	Undersøgelsesspørgsmål	12
2.2	Survey blandt ledere på grundskoleområdet	12
2.3	Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser	13
2.4	Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser	14
2.5	Survey blandt ledere på videregående uddannelser	15
2.6	Fokusgruppe med ledere på de videregående uddannelser	17
3	Karakterskalaens udformning	18
3.1	Baggrund og undersøgelsesspørgsmål	18
3.2	Fokusgruppe med ledere på de videregående uddannelser	19
4	Understøttelse af bedømmerne og bedømmelsesredskaber	21
4.1	Baggrund og undersøgelsesspørgsmål	21
4.2	Survey blandt ledere på grundskoleområdet	21
4.3	Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser	24
4.4	Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser	27
4.5	Survey blandt ledere på videregående uddannelser	30
4.6	Enkeltinterviews med kvalitetssikringsaktører på grundskoleområdet	38
4.7	Enkeltinterviews med kvalitetssikringsaktører på de gymnasiale uddannelser	40

4.8 Fokusgruppe med ledere på de videregående uddannelser 41

5 Kvalitetssikring af karaktergivningen 43
5.1 Baggrund og undersøgelsesspørgsmål 43
5.2 Survey blandt ledere på grundskoleområdet 44
5.3 Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser 46
5.4 Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser 48
5.5 Survey blandt ledere på videregående uddannelser 50
5.6 Enkeltinterviews med kvalitetssikringsaktører på grundskoleområdet 56
5.7 Enkeltinterviews med kvalitetssikringsaktører på de gymnasiale uddannelser 58
5.8 Fokusgruppeinterviews med ledere på de videregående uddannelser 59

6 Styrker og svagheder ved 7-trins-skalaen 63
6.1 Undersøgelsesspørgsmål 63
6.2 Survey blandt ledere på grundskoleområdet 63
6.3 Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser 65
6.4 Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser 68
6.5 Survey blandt ledere på videregående uddannelser 71

7 Belønning af særligt dygtige studerende 74
7.1 Baggrund og undersøgelsesspørgsmål 74
7.2 Survey blandt ledere på grundskoleområdet 74
7.3 Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser 75
7.4 Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser 76
7.5 Survey blandt ledere på videregående uddannelser 77
7.6 Eksisterende muligheder for identifikation af særligt dygtige studerende 80
7.7 Fokusgruppe med ledere på de videregående uddannelser 80

8 Censorformandskabet på de videregående uddannelser og karaktergivning 82
8.1 Undersøgelsesspørgsmål 82
8.2 Survey blandt censorformænd 82

Appendiks A – Metode 100

1 Indledning

1.1 Baggrund

7-trins-skalaen blev indført på grundlag af Karakterkommissionens betænkning fra 2004, som indeholder kommissionens analyse af det daværende karaktersystem og anbefalinger om et fremtidigt system (betænkningen kan findes på: http://pub.uvm.dk/2004/karakterer/).

7-trins-skalaen blev taget i brug på de gymnasiale uddannelser i 2006, og i løbet af 2007 blev den indført i de øvrige dele af uddannelsessystemet. 7-trins-skalaen afløste den hidtidige karakterskala, 13-skalaen, som havde været i brug i grundskolen og på de gymnasiale uddannelser siden 1963 og på de videregående uddannelser siden 1971. Den blev gennem tiden anvendt på forskellig måde. Både beskrivelsen af karaktererne og måden at give karakterer på har fx varieret på tværs af uddannelsesområderne, og skalaen blev inden for de enkelte områder justeret og tilpasset flere gange.

Karakterkommissionen pegede på, at en karakterskala efter lang tids brug bliver slidt, og kommissionens analyser viste flere udfordringer med hensyn til 13-skalaen:

- At 13-skalaen ikke var kompatibel med den internationale ECTS-skala (se beskrivelse af ECTS-skalaen i appendiks B) og den nordamerikanske skala, og at den var svær at anvende internationalt, især på grund af undtagelseskarakteren 13.
- At beskrivelserne af skalaens karakterer lagde op til karaktergivning, ud fra hvordan de studerende var rangeret i forhold til hinanden (fx middelkarakter), selvom karaktererne faktisk skulle gives ud fra opfyldelsen af læringsmål (absolut karaktergivning). Dette var særligt en udfordring ved karaktererne 7, 8 og 9, som derfor kunne være svære at adskille.
- At der havde været inflation og uforklarlige forskelle i karaktergivningen på tværs af fag og hovedområder, og at der ikke var en ensartet forståelse af, hvornår de forskellige karakterer skulle bruges.

Karakterkommissionen opstillede fem krav til en moderne skala (se boksen på næste side). Kommissionen vurderede, at en moderne skala skulle være internationalt anvendelig, skulle anvendes ensartet i hele uddannelsessystemet, skulle understøtte, at bedømmelserne udtrykker målopfyldelse, skulle kunne bruges til gennemsnitsberegning og skulle have en klar differentiering mellem karaktertrinene. Kommissionen konstaterede, at 13-skalaen ikke opfyldte de fem krav, og at der derfor var brug for en ny karakterskala.

Karakterkommissionens fem krav til en ny karakterskala

1. International anvendelighed

Den øgede internationalisering stiller krav til karakterskalaen om, at karakterer og eksamensresultater ubesværet skal kunne benyttes internationalt. Internationaliseringen er ikke udelukkende et anliggende for de videregående uddannelser. Således fremgår det af OECD-rapporten *Education at a glance* (OECD, 2004), at internationalisering efterhånden må forventes at omfatte størstedelen af uddannelsesområderne. Det betyder, at karakterskalaen først og fremmest skal være kompatibel med ECTS-skalaen. Det skal således være muligt at oversætte mellem de to skalaer på enkeltkarakterniveau.

2. Skalaen skal anvendes ensartet i hele uddannelsessystemet, og bedømmelsen skal udtrykke graden af målopfyldelse

Overgangen fra stram indholdsstyring til målstyring stiller det krav, at karaktererne skal kunne udtrykke graden af målopfyldelse, altså at karaktererne skal kunne anvendes til absolutte vurderinger i forhold til præcist opstillede mål. Som en konsekvens heraf skal beskrivelsen af de enkelte karakterer relatere sig til målene og ikke til en relativ placering af eksamenspræstationen. Med denne form for karaktergivning sikres en ensartet brug af karakterskalaen, hvilket blandt andet er en forudsætning for at realisere intentionen om at styrke samspillet mellem fagene.

3. Samme skala i hele uddannelsessystemet

Kommissionen finder, at der skal benyttes samme karakterskala overalt i uddannelsessystemet, således at mobiliteten såvel vertikalt som horisontalt mellem uddannelserne understøttes. Derudover fremmer anvendelse af samme skala på de forskellige trin i uddannelsessystemet borgernes kendskab til og accept af karakterskalaen.

4. Klar trindifferentiering

Antallet af trin og springene mellem trinene i karakterskalaen skal være afpasset således, at valget mellem en karakter og nabokarakteren er udtryk for en sikker differentiering. Samtidig skal skalaen være så finkornet, at den kan benyttes i forbindelse med den formative vurdering.

5. Mulighed for gennemsnitsberegning

Anvendelse af karaktergennemsnit er i dag udbredt i dele af det danske uddannelsessystem. Kommissionen finder derfor, at det må stilles som et krav til en dansk karakterskala, at det skal være muligt at beregne gennemsnit. Den enkleste måde at opfylde dette krav på er at benytte talværdier frem for fx bogstaver.

Kommissionen opbyggede derfor en ny skala (7-trins-skalaen), som skulle anvendes på samme måde i hele uddannelsessystemet. Opbygningen af 7-trins-skalaen har taget udgangspunkt i de fem krav på følgende vis:

- Karaktererne skal gives ud fra opfyldelsen af eksplicit formulerede læringsmål (absolut karaktergivning).
- Skalaens karakterer er fastsat, så de følger strukturen i ECTS-skalaen med den hensigt, at de danske karakterer skal kunne oversættes en-til-en til ECTS-skalaen.

- Skalaen har ikke nogen undtagelseskarakter til den ekstraordinært gode præstation, da det er svært at kommunikere til udlandet.
- Skalaens karakterer er tal, som der kan beregnes et gennemsnit af.
- Skalaen har tre brede karakterer, 4, 7 og 10, som skal opsamle hhv. ca. 25 %, ca. 30 % og ca. 25 % af de beståede karakterer og er forskellige nok til at understøtte, at bedømmerne har let ved at vælge, hvilken karakter der er den rigtige.
- Skalaen har ligesom ECTS-skalaen to ikke-beståede karakterer, 00 og -3. Talværdierne er fastsat, så afstanden mellem de ikke-beståede karaktererne er den samme som afstanden mellem de laveste beståede karakterer. Karakterkommissionen fandt, at det ville understøtte, at ca. samme andel ikke bestod deres uddannelse samlet set, sådan som det var tilfældet ved 13-skalaen.
- Karakterkommissionen beskrev også, at der skulle ske en kvalitetssikring af karaktergivningen ved at koordinere målene for faget og prøvens tilrettelæggelse i forhold til den population, der skal bestå prøven. Det skulle understøtte, at de beståede karakterer over tid og for store populationer nogenlunde følger en fast fordeling (se figur 2.1), og at skalaen bruges ens i hele uddannelsessystemet. Dette relative element i karakterskalaen fremgår dog ikke af den juridiske beskrivelse af karakterskalaen i karakterbekendtgørelsen.

Kommissionen valgte desuden, at skalaen skulle følge den danske tradition med talkarakterer, som ikke udtrykker opnåede point eller lignende, og at tallene skulle ligge nogenlunde i samme leje som i 13-skalaen.

Selvom 7-trins-skalaen er implementeret ens på hhv. Undervisningsministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets område, er der stor forskel på, hvordan der arbejdes med understøttelse og kvalitetssikring af karaktergivningen inden for de to uddannelsesområder.

På grundskoleområdet og på de gymnasiale uddannelser fastlægges de faglige mål for de enkelte fag centralt i Undervisningsministeriet. Ministeriet udarbejder desuden konkrete vurderings-/bedømmelseskriterier for de enkelte prøver, og de skriftlige prøver afholdes som nationale prøver. Derved fastlægges et fælles fagligt niveau centralt i Undervisningsministeriet. Samtidig findes der national statistik for karaktergivning.

På erhvervsuddannelserne fastlægges de faglige mål centralt i læreplaner, uddannelsesbekendtgørelser og uddannelsesordninger. Bedømmelseskriterierne kan være fastlagt både centralt og decentralt. Eksempelvis beskrives bedømmelseskriterier for grundforløbs- og svendeprøver decentralt i et samarbejde mellem de faglige udvalg og skolerne. Uddannelsernes slutmål er centralt beskrevet i uddannelsesbekendtgørelsen for den enkelte erhvervsuddannelse. Målene for grundfagene fastlægges af Undervisningsministeriet, mens de uddannelsesspecifikke mål beskrives i et samarbejde mellem Undervisningsministeriet og uddannelsernes faglige udvalg.

På de videregående uddannelser fastlægges læringsmål for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne og de maritime uddannelser i vid udstrækning centralt i Uddannelses- og Forskningsministeriet via uddannelsesbekendtgørelserne, mens institutionerne, som udbyder de kunstneriske uddannelser, og universitetsuddannelserne, selv sammensætter uddannelsernes struktur og fastlægger læringsmålene. På alle uddannelser sker kvalitetsarbejdet dog decentralt, ligesom alle prøver tilrettelægges decentralt, dog med censur fra et nationalt censorkorps ved de fleste prøver.

1.1 Formål med evalueringen

I Karakterkommissionens betænkning blev det anbefalet, at 7-trins-skalaen blev evalueret hvert femte år for at følge udviklingen i anvendelsen af den nye karakterskala.
Første evaluering af 7-trins-skalaen blev afsluttet i 2013 (EVA, 2013) og viste, at karakterskalaen var implementeret i de relevante dele af uddannelsessektoren. Evalueringen viste også, at karaktererne nogenlunde fulgte den forventede fordeling på alle uddannelsesområder, at karakterskalaen var internationalt anvendelig, og at bedømmerne havde skullet vænne sig til den nye skala, men at de oplevede, at den var anvendelig i bedømmelsessituationen.

Evalueringen pegede også på potentielle udfordringer med skalaen og dens anvendelse. Der var ikke fastlagt faglige læringsmål ved alle prøver. Nogle bedømmere påpegede, at karakteren -3 sender et unødigt negativt signal, og især med hensyn til karakteren 7 fremhævede flere bedømmere, at de gerne ville kunne give mere nuancerede bedømmelser. Evalueringen pegede også på, at der stadig var behov for at understøtte, at skalaen blev brugt og forstået korrekt af både bedømmere og aftagere.

Den første evaluering viste også, at der var udsving i fordelingen af karaktererne og forskelle på tværs af uddannelsesniveauer. Karakterfordelingen blev dog kun belyst på et overordnet niveau, og forskelle mellem fag, prøveformer, faglige uddannelsesområder mv. blev ikke afdækket.

Formålet med denne evaluering er at give et samlet billede af udviklingen i karaktergivningen siden implementeringen af 7-trins-skalaen og at belyse mulige problemstillinger vedrørende 7-trins-skalaens udformning og dens anvendelse på alle uddannelsesniveauer. Evalueringen har fokus på følgende overordnede evalueringsspørgsmål:

1. Hvordan har karaktergivningen udviklet sig siden implementeringen af 7-trins-skalaen, og har der været karakterinflation?
2. Anvendes skalaen, som den var tænkt af Karakterkommissionen, og er kommissionens krav til en moderne karakterskala fortsat aktuelle?
3. Hvad betyder skalaens karakterspring og karakteren -3 for karaktergivningen?
4. Er der tilstrækkelige muligheder for at identificere særligt dygtige elever og studerende og belønne den ekstraordinære præstation?
5. Er 7-trins-skalaen internationalt anvendelig? (UFM)

Nedenfor ses evalueringsspørgsmålene og de hovedspørgsmål, der besvares ud fra hvert evalueringsspørgsmål.

TABEL 1.1

Oversigt over evalueringsspørgsmål og hovedspørgsmål - lederne

Evalueringsspørgsmål	
Evalueringsspørgsmål 2: Anvendes skalaen, som den var tænkt af Karakterkommissionen, og er kommissionens krav til en moderne karakterskala fortsat aktuelle?	**2a) Anvendelsen af skalaen:** • Anvendes skalaen som en mangelskala i karaktergivningen? **2b) Bedømmelsesværktøjer til rådighed ("FØR" karaktergivning):** • Hvordan klædes bedømmere på til at anvende bedømmelsesværktøjerne? • Særligt for videregående uddannelser: Er der læringsmålbeskrivelser ved alle prøver? Er der behov for andre redskaber ved afsluttende opgaver? • Hvordan sikres en ensartet bedømmelse på tværs af fag/uddannelser/udbud? **2c) Kvalitetssikringen af karaktergivningen ("EFTER" karaktergivning):** • Hvad gør forskellige aktører for at opnå den forventede karakterfordeling på de relevante, aggregerede niveauer? **2d) De fem krav til en moderne karakterskala:** • Er de fem krav til 7-trins-skalaens stadig relevante?
Evalueringsspørgsmål 3: Hvad betyder skalaens karakterspring og karakteren -3 for karaktergivningen?	• Hvad betyder karakterspringene og karakteren -3 for karaktergivningen?
Evalueringsspørgsmål 4: Er der tilstrækkelige muligheder for at identificere særligt dygtige elever og studerende og belønne den ekstraordinære præstation?	• Er der tilstrækkelige muligheder for at identificere særligt dygtige studerende og belønne den ekstraordinære præstation?

1.2 Metodiske grundlag

Denne bilagsrapport bygger på følgende metoder:

- Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på grundskoleområdet, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser (nedenfor ses en tabel med svarprocenter);
- 4 fokusgruppeinterviews med samlet set 30 ledere fra de videregående uddannelser;
- 6 enkeltinterviews med fagkonsulenter for dansk, matematik og engelsk på hhv. grundskoleområdet og stx;
- 4 enkeltinterviews med opgavekommisionsformænd for dansk og matematik på hhv. grundskoleområdet og stx.

For mere uddybende information om metoderne se appendiks A.

Datagrundlaget i afrapporteringen

For at gøre det muligt at vurdere datagrundlaget herunder udsagnskraften er alle kapitler bygget op sådan, at vi altid redegør for hver metode separat, således at vi først redegør for resultater fra spørgeskemaundersøgelsen og dernæst fra fokusgruppeinterviews med ledere på de videregående uddannelser og sidst fra enkeltinterviews med fagkonsulenter og opgavekomissionsformænd på grundskoleområdet og de gymnasiale uddannelser.

Bemærk, at vi ved gennemgang af spørgeskemadata kun præsenterer forskelle mellem fag (grundskole og ungdomsuddannelser), typer fx stx versus hf (de gymnasiale uddannelser), og sektorer (videregående uddannelser) i det omfang, der er statistisk signifikante forskelle.

2 Ledelsens rolle

2.1 Undersøgelsesspørgsmål

I dette kapitel sætter vi fokus på, hvordan lederne ser deres rolle med hensyn til karaktergivning.

2.2 Survey blandt ledere på grundskoleområdet

Lederne på grundskoleområdet er blevet spurgt, i hvilken grad de ser forskellige initiativer som en del af deres arbejde med karaktergivningen på skolen, jf. tabel 2.1. Nedenfor er de forskellige initiativer oplistet og rangeret efter, hvor stor en andel af lederne der svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad ser initiativet som en del af deres arbejde med karaktergivningen:

- 73 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 59 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 59 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 57 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.

TABEL 2.1

I hvilken grad ser du følgende som en del af dit arbejde med karaktergivningen på din skole/institution/uddannelse?

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
At understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde	18 % (14)	41 % (32)	28 % (22)	10 % (8)	4 % (3)	0 % (0)	100 % (79)
At understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål	16 % (13)	43 % (34)	27 % (21)	10 % (8)	4 % (3)	0 % (0)	100 % (79)
At følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver	27 % (21)	46 % (36)	18 % (14)	9 % (7)	1 % (1)	0 % (0)	100 % (79)
At understøtte, at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver	16 % (13)	41 % (32)	24 % (19)	13 % (10)	6 % (5)	0 % (0)	100 % (79)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: N = 79.

2.3 Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser

Lederne på gymnasiale uddannelser er blevet spurgt, i hvilken grad de ser forskellige initiativer som en del af deres arbejde med karaktergivningen på institutionen, jf. tabel 2.2. Nedenfor er de forskellige initiativer oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad ser initiativet som en del af deres arbejde med karaktergivningen:

- 84 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde, som en del af deres arbejde med karaktergivningen;
- 83 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål, som en del af deres arbejde med karaktergivningen;
- 78 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen;
- 56 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger kan ses i den særskilte tabelrapport. Der er dog ikke statistisk signifikant forskel på, hvad ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger ser som en del af deres arbejde med karaktergivningen på institutionen.

TABEL 2.2

I hvilken grad ser du følgende som en del af dit arbejde med karaktergivningen på din skole / institution / uddannelse?

	I meget høj grad		I høj grad		I nogen grad		I mindre grad		Slet ikke		Ved ikke		Total	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
At understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde		34 % (42)		50 % (61)		11 % (14)		3 % (4)		1 % (1)		0 % (0)		100 % (122)
At understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål		33 % (40)		50 % (61)		13 % (16)		4 % (5)		0 % (0)		0 % (0)		100 % (122)
At følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver		33 % (40)		45 % (55)		18 % (22)		4 % (5)		0 % (0)		0 % (0)		100 % (122)
At understøtte, at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver		21 % (26)		35 % (43)		30 % (36)		13 % (16)		1 % (1)		0 % (0)		100 % (122)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på gymnasiale uddannelser.
Note: N = 122.

2.4 Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser

Lederne på erhvervsuddannelser er blevet spurgt, i hvilken grad de ser forskellige initiativer som en del af deres arbejde med karaktergivningen på institutionen, jf. tabel 2.3. Nedenfor er de forskellige initiativer oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad ser initiativet som en del af deres arbejde med karaktergivningen:

- 81 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 73 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 51 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 41 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.

TABEL 2.3

I hvilken grad ser du følgende som en del af dit arbejde med karaktergivningen på din skole/institution/uddannelse?

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
At understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde	25 % (18)	48 % (35)	16 % (12)	11 % (8)	0 % (0)	0 % (0)	100 % (73)
At understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål	36 % (26)	45 % (33)	15 % (11)	4 % (3)	0 % (0)	0 % (0)	100 % (73)
At følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver	12 % (9)	29 % (21)	41 % (30)	15 % (11)	1 % (1)	1 % (1)	100 % (73)
At understøtte, at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver	14 % (10)	37 % (27)	34 % (25)	14 % (10)	0 % (0)	1 % (1)	100 % (73)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.
Note: N = 73.

2.5 Survey blandt ledere på videregående uddannelser

Lederne på videregående uddannelser er blevet spurgt, i hvilken grad de ser forskellige initiativer som en del af deres arbejde med karaktergivningen på uddannelsen, jf. tabel 2.4. Nedenfor er de forskellige initiativer oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad ser initiativet som en del af deres arbejde med karaktergivningen:

- 74 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at følge op på evt. tilbagemeldinger fra censorsystemet angående karaktergivningen, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 72 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 64 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 52 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.
- 42 % af lederne ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. Flere forskelle med hensyn til hvad ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser ser som en del af deres arbejde med karaktergivningen på uddannelsen, er statistisk signifikante, og i flere tilfælde er andelen af ledere af erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, der i meget høj grad eller i høj grad ser de forskellige initiativer, som en del af deres arbejde med karaktergivningen, signifikant større end den tilsvarende andel af ledere af universitetsuddannelser:

- 51 % af lederne af universitetsuddannelser ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde, som en del af deres arbejde med karaktergivningen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (78 %) og professionsbacheloruddannelser (82 %).
- 60 % af lederne af universitetsuddannelser ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål, som en del af deres arbejde med karaktergivningen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (82 %) og professionsbacheloruddannelser (86 %).
- 30 % af lederne af universitetsuddannelser ser i meget høj grad eller i høj grad det at understøtte at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (56 %) og professionsbacheloruddannelser (60 %).
- 47 % af lederne af universitetsuddannelser ser i meget høj grad eller i høj grad det at følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver, som en del af deres arbejde med karaktergivningen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (63 %) men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (52 %).
- 89 % af lederne af professionsbacheloruddannelser ser i meget høj grad eller i høj grad det at følge op på evt. tilbagemeldinger fra censorsystemet angående karaktergivningen, som en del af deres arbejde med karaktergivningen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. universitets- (68 %) og erhvervsakademiuddannelser (69 %).

TABEL 2.4

I hvilken grad ser du følgende som en del af dit arbejde med karaktergivningen på din skole / institution / uddannelse?

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
At understøtte, at bedømmerne bruger karakterskalaen på en korrekt og ensartet måde	27 % (101)	37 % (137)	23 % (84)	10 % (37)	3 % (10)	0 % (1)	100 % (370)
At understøtte, at bedømmerne har et ensartet niveau i forståelsen af kravene i de faglige læringsmål	27 % (101)	45 % (165)	18 % (66)	7 % (27)	3 % (10)	0 % (1)	100 % (370)
At følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver	18 % (68)	34 % (126)	26 % (96)	16 % (61)	5 % (19)	0 % (0)	100 % (370)
At understøtte at der evalueres på karaktergivningspraksis ved de afholdte prøver	16 % (58)	26 % (98)	35 % (130)	15 % (57)	7 % (25)	1 % (2)	100 % (370)

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
At følge op på evt. tilbagemeldinger fra censorsystemet angående karaktergivningen	39 % (146)	35 % (130)	14 % (51)	6 % (22)	5 % (19)	1 % (2)	100 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

2.6 Fokusgruppe med ledere på de videregående uddannelser

Lederne blev under fokusgruppeinterviewene bedt om at beskrive, hvordan de ser deres rolle med hensyn til karaktergivning. Nedenfor oplistes de opgaver, som ledelserne ser som en del af ledelsesrollen:

- Understøtte, at underviserne er klædt på til at give karakterer, herunder kender karakterskalaen og ved, hvordan den skal bruges i praksis
- Sikre, at karaktergivning følger eksamensbekendtgørelsen
- Håndtere klager
- Følge op på karakterstatistik for de afholdte prøver
- Sikre, at kvalitetssikring af karaktergivning er en del af institutionens kvalitetssikringspolitik
- Understøtte, at underviserne kan udarbejde læringsmål og udvikle eksamensformer, der afprøver målene.

De enkelte elementer beskrives mere uddybende i de følgende kapitler.

3 Karakterskalaens udformning

3.1 Baggrund og undersøgelsesspørgsmål

Med overgangen fra 13-skalaen til 7-trins-skalaen gik man fra en dansk skala med ti karaktertrin til en skala med syv trin. Talværdierne i 7-trins-skalaens karaktertrin blev fastlagt med udgangspunkt den internationale ECTS-skala (se "7-trins-skalaen og ECTS-skalaen – bilag til *Evaluering af 7-trins-skalaen*" for yderligere beskrivelse af sammenhængen). Det betød, at der var større spring mellem de tre midterste bestående karakterer 4, 7 og 10 end mellem de øvrige karakterer. Samtidig var det en prioritet for Karakterkommissionen at understøtte, at der var en klar trindifferentiering og dermed en større sikkerhed i karaktergivningen. Det skulle understøttes både gennem beskrivelsen af karaktertrinene og springene imellem dem. Karakterkommissionens begrundelse for reduktionen af antallet af trin var, at kommissionen i forbindelse med interviews og samtaler ofte blev mødt med det synspunkt, at det kan være svært at afgøre, om en given præstation skal vurderes til fx 7 eller 8 eller fx 8 eller 9.

> Antallet af trin og springene mellem trinene i karakterskalaen skal være afpasset således, at valget mellem en karakter og nabokarakteren er udtryk for en sikker differentiering. Samtidig skal skalaen være så finkornet, at den kan benyttes i forbindelse med den formative vurdering.
>
> Betænkning om indførelse af en ny karakterskala til erstatning af 13-skalaen, 2004

Af de syv trin er to ikke-bestået:

- 00 – den utilstrækkelige præstation – gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål
- -3 – den ringe præstation – gives for den helt uacceptable præstation.

Karakterkommissionen valgte at indføre to ikke-bestående karakterer placeret symmetrisk omkring den laveste bestående karakter. De to karakterer skulle give mulighed for at sende et signal til den studerende om, hvor langt præstationen var fra at være bestået. I appendiks B uddybes det, hvorfor man endte med karakteren -3.

I dette kapitel sætter vi fokus på evalueringsspørgsmål 3: "Hvad betyder karakterspringene og karakteren -3 for karaktergivningen?"

Evalueringen har primært fokuseret på den summative brug af karakterskalaen, selvom den formative brug også berøres. Med summativ menes, at karakteren er et udtryk for eksaminandens faglige standpunkt ved afslutningen af et undervisningsforløb. Med formativ menes, at skalaen anvendes som et hjælpemiddel til at støtte den studerende i vedkommendes læreproces forud for den summative vurdering, idet man her skal hjælpe den studerende til at forbedre sine præstationer.

3.2 Fokusgruppe med ledere på de videregående uddannelser

3.2.1 De store spring udfordrer karaktergivningen

Generelt er indtrykket fra fokusgrupperne, at de brede trin på skalaen volder problemer i karaktergivningen:

> De brede trin gør det svært at differentiere mellem studerende. Særligt ved 7 og 12. To studerende, som begge har fået 12, kan ikke nødvendigvis det samme.
>
> Leder på professionshøjskole

> Kerneproblematikken er det meget rummelige 7. Ved tvivlsspørgsmål, så tipper den hurtigt over på 10, og så får vi et stigende karakterniveau.
>
> Leder på universitet

> Det er svært, når den studerende er et eller andet sted mellem 4 og 7. Det går jo ud over den studerendes gennemsnit.
>
> Leder på erhvervsakademi

Lederne taler om, at det kan være en mental forhindring for bedømmere og for de studerende, at der er et større spring mellem 4 og 7 og 7 og 10 end mellem 02 og 4 og 00 og 02.

En anden problematik, som kommer frem under fokusgruppeinterviewene, er, at man på den nye skala har nogle tal, som trækker tråde tilbage til den gamle skala. Det er særligt 7-tallet, der fremhæves her, og som ikke svarer til 7 på den gamle skala:

> Det er særligt de studerende, der kan have svært ved at forstå det. De ser 7 som under middel, som det gamle 7-tal. De forstår ikke, at vi jo faktisk synes, at de har gjort det godt.
>
> Leder på professionshøjskole

Delte meninger om -3

Hvad angår karakteren -3, er der meget delte meninger blandt de interviewede ledere. Her spiller det særligt ind, om lederen er fra en uddannelse, hvor det ikke accepteres, at den studerende dumper til nogen prøver, eller, hvis der er tale om uddannelser med delprøver, hvor den studerende godt kan få 00 eller -3 i en delprøve, hvis blot den studerende samlet set består prøven. På de uddannelser, hvor man ikke kan dumpe til en prøve, er lederne generelt ikke tilhængere af -3. De ledere, som gerne ser -3 afskaffet, begrunder det særligt med, at -3 sender et unødigt negativt signal til den studerende. En leder uddyber:

> Det er 12-tallet og -3, der giver problemer. Altså, -3 signalerer jo, at du var klogere, dengang du kom. Den er svær at forklare til de studerende.
>
> Leder på erhvervsakademi

Der er dog ikke enighed om, at -3 skal afskaffes. To ledere fortæller:

> Jeg har aldrig oplevet nogen, som var forundret over, at de fik -3. De havde måske håbet på 00, men det er jo kun, når man er susende ringe, at man får -3.
>
> Leder på professionshøjskole

> Der skal være to dumpekarakterer. En, hvor det signaleres, at det ikke er tilstrækkeligt, men hvor der dog er et eller andet håb. Og så en, hvor man sige "det her er simpelthen uacceptabelt". Det har jeg brug for.
>
> Leder på universitet

3.2.2 Karakterskalaen fører til fokus på mangler og fejl

Lederne opfatter karakterskalaen som en mangelskala, dvs. en skala, hvor man starter med den højeste karakter og derefter trækker fra for fejl og mangler. Eksempelvis er karakteren 7 beskrevet således i trinbeskrivelsen: "Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler." Beskrivelsen af karaktererne ud fra et mangelperspektiv kan ifølge lederne føre til et fokus blandt de studerende på at reducere mangler frem for et fokus på, hvad der skal til for at blive endnu bedre til ens fag.

4 Understøttelse af bedømmerne og bedømmelsesredskaber

4.1 Baggrund og undersøgelsesspørgsmål

Selvom 7-trins-skalaen er implementeret ens på hhv. Undervisningsministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets område, er der stor forskel på, hvordan der arbejdes med understøttelse inden for de to uddannelsesområder.

På grundskoleområdet og på de gymnasiale uddannelser fastlægges de faglige mål for de enkelte fag centralt i Undervisningsministeriet. Ministeriet udarbejder desuden konkrete vurderings-/bedømmelseskriterier for de enkelte prøver, og de skriftlige prøver afholdes som nationale prøver. Derved fastlægges et fælles fagligt niveau centralt i Undervisningsministeriet.

På erhvervsuddannelserne fastlægges de faglige mål centralt i læreplaner, uddannelsesbekendtgørelser og uddannelsesordninger. Bedømmelseskriterierne kan være fastlagt både centralt og decentralt. Eksempelvis beskrives bedømmelseskriterier for grundforløbs- og svendeprøver decentralt i et samarbejde mellem de faglige udvalg og skolerne. Uddannelsernes slutmål er centralt beskrevet i uddannelsesbekendtgørelsen for den enkelte erhvervsuddannelse. Målene for grundfagene fastlægges af Undervisningsministeriet, mens de uddannelsesspecifikke mål beskrives i et samarbejde mellem Undervisningsministeriet og uddannelsernes faglige udvalg.

På de videregående uddannelser fastlægges læringsmål for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne og de maritime uddannelser i vid udstrækning centralt i Uddannelses- og Forskningsministeriet via uddannelsesbekendtgørelserne, mens institutionerne, som udbyder de kunstneriske uddannelser, og universitetsuddannelserne, selv sammensætter uddannelsernes struktur og fastlægger læringsmålene.

I dette kapitel sætter vi fokus på følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvordan klædes bedømmere på til at anvende bedømmelsesværktøjerne?

4.2 Survey blandt ledere på grundskoleområdet

Lederne på grundskoleområdet er blevet spurgt om, hvilke aktiviteter de benytter i fm. oplæring af nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen, jf. tabel 4.1. Nedenfor er de forskellige aktiviteter oplistet og rangeret efter, hvor stor en andel af lederne, der har svaret at de benytter dem:

- 76 % benytter en-til-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega (af disse angiver 85 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).

- 61 % benytter afholdelse af de første prøver sammen med en erfaren censor/eksaminator (af disse angiver 77 %, at de fleste eller alle nye bedømmere skal deltage).
- 48 % benytter overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering (af disse angiver 79 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).
- 47 % benytter censorkurser (af disse angiver 35 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).
- 35 % benytter rettegrupper (af disse angiver 32 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).
- 22 % benytter kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis (af disse angiver 71 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).
- 6 % benytter en-en-introduktion fra administrativ medarbejder (af disse angiver 100 %, at alle eller de fleste skal deltage).

TABEL 4.1

Hvilke af følgende aktiviteter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen benytter I på din skole/institution/uddannelse? (n=79)

	Procent (antal)
Overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering	48 % (38)
Afholdelse af de første prøver sammen med en erfaren censor/eksaminator	61 % (48)
Kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis	22 % (17)
En-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega	76 % (60)
En-en-introduktion fra administrativ medarbejder	6 % (5)
Censorkurser	47 % (37)
Rettegrupper	35 % (28)
Andet	11 % (9)
Total	306 % (79)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100

Lederne på grundskoleområdet er blevet spurgt om, hvilke initiativer de benytter til understøttelse af (nye og erfarne) bedømmeres forståelse af karakterskalaen, de faglige mål og/eller bedømmelsesværktøjer, jf. tabel 4.2. Nedenfor er de forskellige initiativer oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der har svaret, at de benytter dem:

- 46 % benytter overværelse af kollegaers prøveafholdelse (af disse angiver 45 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 46 % benytter møder om karaktergivning i større grupper (af disse angiver 75 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 42 % benytter systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par (af disse angiver 85 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 34 % benytter feedback til bedømmere på ledelsens evaluering af prøveafviklingen og karaktergivning (Af disse angiver 92 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 27 % benytter kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis (Af disse angiver 57 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).

TABEL 4.2

Hvilke af følgende initiativer til understøttelse af bedømmeres (nye og erfarne) forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og/eller bedømmelsesværktøjer benytter I på din skole/institution/uddannelse? (n=79)

	Procent (antal)
Kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis	27 % (21)
Systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par	42 % (33)
Overværelse af kollegaers prøveafholdelse	46 % (36)
Møder om karaktergivning i større grupper	46 % (36)
Feedback til bedømmere på ledelsens evaluering af prøveafviklingen og karaktergivning	34 % (27)
Andet	10 % (8)
Total	204 % (79)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100.

Lederne på grundskoleområdet er blevet spurgt om, hvor ofte de inden for de seneste 2 år målrettet har taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi de har været bekymrede for vedkommendes, jf. tabel 4.3. Nedenfor er de forskellige svar oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der har svaret dem:

- 41 % af lederne svarer, at det er sket enkelte gange inden for de seneste to år.
- 38 % af lederne svarer, at det aldrig er sket inden for de seneste to år.
- 9 % af lederne svarer, at det er sket flere gange inden for de seneste to år.

- 5 % af lederne svarer, at det er sket for en stor del eller alle bedømmere på skolen/institutionen/uddannelsen' inden for de seneste to år.

TABEL 4.3

Hvor ofte har du/den øvrige ledelse inden for de seneste 2 år målrettet taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi I var bekymrede for vedkommendes bedømmelsespraksis?

	Procent (antal)
Aldrig	38 % (30)
Enkelte gange	41 % (32)
Flere gange	9 % (7)
Det har vi gjort for en stor del eller alle bedømmere på skolen / institutionen / uddannelsen	5 % (4)
Ved ikke	8 % (6)
Total	100 % (79)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: N =79

4.3 Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser

Lederne på de gymnasiale uddannelser er blevet spurgt om, hvilke aktiviteter de benytter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen, jf. tabel 4.4. Nedenfor er de forskellige aktiviteter oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der har svaret, at de benytter dem:

- 88 % benytter en-til-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega (Af disse angiver 88 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage)
- 63 % benytter overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering (af disse angiver 79 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage)
- 54 % benytter afholdelse af de første prøver sammen med en erfaren censor/eksaminator (af disse angiver 77 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage)
- 19 % benytter kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis (af disse angiver 78 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage)

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger kan ses i den særskilte tabelrapport. Én forskel mellem hvilke aktiviteter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning, brug og forståelse af karakterskalaen, som ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger benytter sig af, er statistisk signifikant:

- 40 % af lederne af hhx svarer, at de benytter kurser eller seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis til at oplære nye bedømmere i karaktergivning, brug og forståelse af karakterskalaen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af flere gymnasiale retninger (8 %) men ikke fra andelen af ledere af stx (21 %).

TABEL 4.4

Hvilke af følgende aktiviteter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen benytter I på din skole/institution/uddannelse? (n=122)

	Procent (antal)
Overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering	63 % (77)
Afholdelse af de første prøver sammen med en erfaren censor/eksaminator	54 % (66)
Kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis	19 % (23)
En-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega	88 % (107)
En-en-introduktion fra administrativ medarbejder	9 % (11)
Censorkurser	0 % (0)
Rettegrupper	0 % (0)
Andet	25 % (30)
Total	257 % (122)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, survey maj 2018 blandt ledere på gymnasiale uddannelser.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100.

Lederne på de gymnasiale uddannelser er blevet spurgt om, hvilke initiativer de benytter til at understøtte bedømmeres (nye og erfarne) forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og/eller bedømmelsesværktøjer, jf. tabel 4.5. Nedenfor er de forskellige initiativer oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der har svaret, at de benytter dem:

- 61 % benytter møder om karaktergivning i større grupper (af disse angiver 76 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 53 % benytter overværelse af kollegaers prøveafholdelse (af disse angiver 42 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).

- 36 % benytter systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par (af disse angiver 66 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 36 % benytter feedback til bedømmere på ledelsens evaluering af prøveafviklingen og karaktergivning (af disse angiver 66 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 14 % benytter kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis (af disse angiver 35 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger kan ses i den særskilte tabelrapport. Der er dog ikke statistisk signifikant forskel på, hvilke initiativer til at understøtte nye og erfarne bedømmeres forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og bedømmelsesværktøjer, som ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger benytter sig af.

TABEL 4.5

Hvilke af følgende initiativer til understøttelse af bedømmeres (nye og erfarne) forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og/eller bedømmelsesværktøjer benytter I på din skole / institution / uddannelse? (n=122)

	Procent (antal)
Kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis	14 % (17)
Systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par	36 % (44)
Overværelse af kollegaers prøveafholdelse	53 % (65)
Møder om karaktergivning i større grupper	61 % (74)
Feedback til bedømmere på ledelsens evaluering af prøveafviklingen og karaktergivning	36 % (44)
Andet	16 % (20)
Total	216 % (122)

Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100.
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, survey maj 2018 blandt ledere på gymnasiale uddannelser.

Lederne på de gymnasiale uddannelser er blevet spurgt om, hvor ofte de inden for de seneste 2 år målrettet har taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi de har været bekymret for vedkommendes bedømmelsespraksis, jf. tabel 4.6. Nedenfor er de forskellige svar oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der har svaret dem:

- 60 % af lederne svarer, at det er sket enkelte gange inden for de seneste to år.
- 20 % af lederne svarer, at det er sket flere gange inden for de seneste to år.
- 15 % af lederne svarer, at det aldrig er sket inden for de seneste to år.

- 1 % af lederne svarer, at det er sket for en stor del eller alle bedømmere på skolen/institutionen/uddannelsen' inden for de seneste to år.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger kan ses i den særskilte tabelrapport. Der er dog ikke statistisk signifikant forskel på, hvor ofte ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger inden for de seneste to år målrettet har taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi de har været bekymret for vedkommendes bedømmelsespraksis.

TABEL 4.6

Hvor ofte har du/den øvrige ledelse inden for de seneste 2 år målrettet taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi I var bekymrede for vedkommendes bedømmelsespraksis?

	Procent (antal)
Aldrig	15 % (18)
Enkelte gange	60 % (73)
Flere gange	20 % (25)
Det har vi gjort for en stor del eller alle bedømmere på skolen / institutionen / uddannelsen	1 % (1)
Ved ikke	4 % (5)
Total	100 % (122)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, survey maj 2018 blandt ledere på gymnasiale uddannelser.
Note: N =122

4.4 Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser

Lederne på erhvervsuddannelserne er blevet spurgt om, hvilke aktiviteter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen de benytter, jf. tabel 4.7. Nedenfor er de forskellige svar oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der har svaret dem:

- 86 % benytter en-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega (af disse angiver 93 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage);
- 64 % benytter afholdelse af de første prøver sammen med en erfaren censor/eksaminator (af disse angiver 85 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage);
- 60 % benytter overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering (af disse angiver 82 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage);
- 15 % benytter kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis (af disse angiver 73 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage);

- 12 % benytter en-en-introduktion fra administrativ medarbejder (af disse angiver 77 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).

TABEL 4.7

Hvilke af følgende aktiviteter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen benytter I på din skole/institution/uddannelse? (n=73)

	Procent (antal)
Overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering	60 % (44)
Afholdelse af de første prøver sammen med en erfaren censor/eksaminator	64 % (47)
Kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis	15 % (11)
En-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega	86 % (63)
En-en-introduktion fra administrativ medar-bejder	12 % (9)
Censorkurser	0 % (0)
Rettegrupper	0 % (0)
Andet	11 % (8)
Total	249 % (73)

Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100.
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.

Lederne på erhvervsuddannelserne er blevet spurgt om, hvilke initiativer de benytter til understøttelse af bedømmeres (nye og erfarne) forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og/eller bedømmelsesværktøjer, jf. tabel 4.8. Nedenfor er de forskellige initiativer oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der har svaret, at de benytter dem:

- 62 % benytter systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par (af disse angiver 82 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 48 % benytter overværelse af kollegaers prøveafholdelse (af disse angiver 66 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 40 % benytter møder om karaktergivning i større grupper (af disse angiver 79 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 15 % benytter feedback til bedømmere på ledelsens evaluering af prøveafviklingen og karaktergivning (af disse angiver 81 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 12 % benytter kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis (af disse angiver 22 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).

TABEL 4.8

Hvilke af følgende initiativer til understøttelse af bedømmeres (nye og erfarne) forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og/eller bedømmelsesværktøjer benytter I på din skole / institution / uddannelse? (n=73)

	Procent (antal)
Kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis	12 % (9)
Systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par	62 % (45)
Overværelse af kollegaers prøveafholdelse	48 % (35)
Møder om karaktergivning i større grupper	40 % (29)
Feedback til bedømmere på ledelsens evaluering af prøveafviklingen og karaktergivning	15 % (11)
Andet	8 % (6)
Total	185 % (73)

Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100.
Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.

Lederne på erhvervsuddannelser er blevet spurgt om, hvor ofte de inden for de seneste 2 år målrettet har taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi de har været bekymret for vedkommendes bedømmelsespraksis, jf. tabel 4.9. Nedenfor er de forskellige svar oplistet og rangeret efter hvor stor en andel af lederne, der har svaret dem:

- 38 % af lederne svarer, at det er sket enkelte gange inden for de seneste to år.
- 33 % af lederne svarer, at det aldrig er sket inden for de seneste to år.
- 11 % af lederne svarer, at det er sket flere gange inden for de seneste to år.
- 5 % af lederne svarer, at det er sket for en stor del eller alle bedømmere på skolen/institutionen/uddannelsen inden for de seneste to år.

TABEL 4.9

Hvor ofte har du/den øvrige ledelse inden for de seneste 2 år målrettet taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi I var bekymrede for vedkommendes bedømmelsespraksis?

	Procent (antal)
Aldrig	33 % (24)
Enkelte gange	38 % (28)
Flere gange	11 % (8)
Det har vi gjort for en stor del eller alle bedømmere på skolen / institutionen / uddannelsen	5 % (4)
Ved ikke	12 % (9)
Total	100 % (73)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.
Note: N =73

4.5 Survey blandt ledere på videregående uddannelser

Lederne på de videregående uddannelser er blevet spurgt om, hvilke aktiviteter de benytter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen, jf. tabel 4.10. Nedenfor er de forskellige aktiviteter oplistet og rangeret efter, hvor stor en andel af lederne der har svaret, at de benytter dem:

- 68 % benytter en-til-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega (af disse angiver 84 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).
- 66 % benytter afholdelse af de første prøver sammen med en erfaren censor/eksaminator (af disse angiver 86 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).
- 51 % benytter overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering (af disse angiver 78 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).
- 15 % benytter kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis (af disse angiver 78 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).
- 7 % benytter en-til-en-introduktion fra administrativ medarbejder (af disse angiver 71 %, at alle eller de fleste nye bedømmere skal deltage).

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. Tre forskelle med hensyn til, hvilke aktiviteter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen, som ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser benytter sig af, er statistisk signifikante:

- 35 % af lederne af universitetsuddannelser benytter overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (57 %) og professionsbacheloruddannelser (73 %).
- 20 % af lederne af universitetsuddannelser benytter kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (11 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (4 %).
- 60 % af lederne af universitetsuddannelser benytter en-til-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (77 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (74 %).

TABEL 4.10

Hvilke af følgende aktiviteter til at oplære nye bedømmere i karaktergivning samt brug og forståelse af karakterskalaen benytter I på din skole/institution/uddannelse? (n = 370)

	Procent (antal)
Overværelse af kollegas prøveafholdelse og votering	51 % (189)
Afholdelse af de første prøver sammen med en erfaren censor/eksaminator	66 % (246)
Kursus eller seminar om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis	15 % (55)
En-til-en-oplæring eller sparring fra mere erfaren kollega	68 % (250)
En-til-en-introduktion fra administrativ medarbejder	7 % (27)
Censorkurser	0 % (0)
Rettegrupper	0 % (0)
Andet	20 % (73)
Total	227 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice-spørgsmål, hvorfor tallene summer op til mere end 100 %.

Lederne på de videregående uddannelser er blevet spurgt om, hvilke initiativer de benytter til understøttelse af (nye og erfarne) bedømmeres forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og/eller bedømmelsesværktøjerne, jf. tabel 4.11. Nedenfor er de forskellige initiativer oplistet og rangeret efter, hvor stor en andel af lederne der har svaret, at de benytter dem:

- 43 % benytter overværelse af kollegaers prøveafholdelse (af disse angiver 64 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 42 % benytter systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par (af disse angiver 85 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 32 % benytter møder om karaktergivning i større grupper (af disse angiver 69 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 29 % benytter feedback til bedømmere på ledelsens evaluering af prøveafvikling og karaktergivning (af disse angiver 72 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).
- 15 % benytter kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis (af disse angiver 16 %, at initiativet benyttes flere gange årligt eller årligt).

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. Flere forskelle med hensyn til, hvilke initiativer til at understøtte nye og erfarne bedømmeres forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og bedømmelsesværktøjerne, som ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser benytter sig af, er statistisk signifikante:

- 31 % af lederne af universitetsuddannelser benytter systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (65 %) og professionsbacheloruddannelser (57 %).
- 26 % af lederne af universitetsuddannelser benytter møder om karaktergivning i større grupper, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (52 %) og professionsbacheloruddannelser (37 %).
- 30 % af lederne af universitetsuddannelser benytter overværelse af kollegaers prøveafholdelse, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (61 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (43 %).
- 0 % af lederne af erhvervsakademiuddannelser benytter kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af universitetsuddannelser (20 %), men ikke fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (14 %).

TABEL 4.11

Hvilke af følgende initiativer til understøttelse af (nye og erfarne) bedømmeres forståelse af karakterskalaen, de faglige læringsmål og/eller bedømmelsesværktøjerne benytter I på din skole/institution/uddannelse? (n = 370)

	Procent (antal)
Kurser og seminarer om 7-trins-skalaen og god bedømmelsespraksis	15 % (57)
Systematisk sparring mellem bedømmere i teams/grupper/par	42 % (157)
Overværelse af kollegaers prøveafholdelse	43 % (159)
Møder om karaktergivning i større grupper	32 % (119)

	Procent (antal)
Feedback til bedømmere på ledelsens evaluering af prøveafvikling og karaktergivning	29 % (108)
Andet	23 % (85)
Total	185 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice-spørgsmål, hvorfor tallene summer op til mere end 100 %.

Som det fremgår af tabel 4.12 nedenfor, er lederne på videregående uddannelser blevet spurgt om, hvor ofte de inden for de seneste to år målrettet har taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi de har været bekymrede for vedkommendes bedømmelsespraksis. Nedenfor er de forskellige svar oplistet og rangeret efter, hvor stor en andel af lederne der har svaret det:

- 43 % af lederne svarer, at det er sket enkelte gange inden for de seneste to år.
- 35 % af lederne svarer, at det aldrig er sket inden for de seneste to år.
- 9 % af lederne svarer, at det er sket flere gange inden for de seneste to år.
- 2 % af lederne svarer, at det er sket for en stor del af eller alle bedømmerne på skolen/institutionen/uddannelsen inden for de seneste to år.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. To forskelle med hensyn til, hvor ofte inden for de seneste to år ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser målrettet har taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi de har været bekymret for vedkommendes bedømmelsespraksis, er statistisk signifikante:

- 0 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de har taget sådanne initiativer for alle eller for en stor del af bedømmerne på uddannelsen inden for de seneste to år, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (13 %) og professionsbacheloruddannelser (4 %).
- 42 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de ikke har taget sådanne initiativer for bedømmere på uddannelsen inden for de seneste to år, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (27 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (26 %).

TABEL 4.12

Hvor ofte har du/den øvrige ledelse inden for de seneste to år målrettet taget initiativ til, at en bedømmer bliver klædt bedre på til sin opgave, fordi I var bekymrede for vedkommendes bedømmelsespraksis?

	Procent (antal)
Aldrig	35 % (131)
Enkelte gange	43 % (159)
Flere gange	9 % (35)
Det har vi gjort for en stor del af eller alle bedømmerne på skolen/institutionen/uddannelsen	2 % (7)
Ved ikke	10 % (38)
Total	100 % (370)

Kilde: EVA , survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

Lederne på videregående uddannelser er blevet spurgt om, hvor enige eller uenige de er i en række udsagn om status for arbejdet med opstilling af læringsmål og udprøvning ud fra disse på uddannelsen, jf. tabel 4.13. Nedenfor er de forskellige udsagn oplistet, og i parentes er det angivet, hvor stor en andel af lederne der svarer, at de er meget enige eller enige i udsagnet. Udsagnene er rangeret fra største til mindste andel:

- "Der er opstillet læringsmål for alle prøver" (97 %).
- "Bedømmelserne tager generelt udgangspunkt i opfyldelse af de fastsatte læringsmål" (95 %).
- "De interne eksaminatorer på min uddannelse forstår at anvende karakterskalaen i kombination med de opstillede læringsmål" (89 %).
- "De faglige læringsmål er formuleret, så de understøtter bedømmelser ud fra målopfyldelse" (87 %).
- "Læringsmålene evalueres og kvalitetssikres løbende ud fra bl.a. erfaringer og resultater fra de afholdte prøver" (73 %).
- "Når vi justerer i de faglige mål, inddrager vi uddannelsesansvarlige på relevante beslægtede uddannelser og samme uddannelse på andre institutioner for at sikre, at det faglige niveau er koordineret" (38 %).
- "Arbejdet med at opstille og formulere læringsmål er for ressourcekrævende" (27 %).
- "Jeg savner mere præcise retningslinjer for opstilling af læringsmål" (17 %).

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. Flere forskelle med hensyn til, hvor enige eller uenige ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser er i en

række udsagn om status for arbejdet med opstilling af læringsmål og udprøvning ud fra disse, er statistisk signifikante:

- 99 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de er meget enige eller enige i, at der er opstillet læringsmål for alle prøver, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (95 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (96 %).
- 91 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de er meget enige eller enige i, at de faglige læringsmål er formuleret, så de understøtter bedømmelser ud fra målopfyldelse, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (74 %) og professionsbacheloruddannelser (80 %).
- 74 % af lederne af erhvervsakademiuddannelser svarer, at de er meget enige eller enige i, at når de faglige mål justeres, inddrages uddannelsesansvarlige på relevante beslægtede uddannelser og samme uddannelse på andre institutioner for at sikre, at det faglige niveau er koordineret, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. professionsbachelor- (49 %) og universitetsuddannelser (25 %). Samtidig er andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (49 %) signifikant forskellig fra andelen af ledere af universitetsuddannelser (25 %).
- 79 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de er meget enige eller enige i, at læringsmålene evalueres og kvalitetssikres løbende ud fra bl.a. erfaringer og resultater fra de afholdte prøver, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (64 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (65 %).
- 14 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de er meget enige eller enige i, at de savner mere præcise retningslinjer for opstilling af læringsmål, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (23 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (26 %).

TABEL 4.13

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om status for arbejdet med opstilling af læringsmål og udprøvning ud fra disse på din uddannelse?

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	Total
Der er opstillet læringsmål for alle prøver	80 % (296)	17 % (64)	2 % (6)	0 % (1)	0 % (0)	1 % (3)	100 % (370)
De faglige læringsmål er formuleret, så de understøtter bedømmelser ud fra målopfyldelse	47 % (174)	40 % (147)	10 % (36)	2 % (9)	0 % (1)	1 % (3)	100 % (370)
De interne eksaminatorer på min uddannelse forstår at anvende karakterskalaen i kombination med de opstillede læringsmål	42 % (157)	47 % (173)	8 % (31)	1 % (3)	0 % (1)	1 % (5)	100 % (370)
Når vi justerer i de faglige mål, inddrager vi uddannelsesansvarlige på relevante beslægtede uddannelser og samme uddannelse på andre institutioner for at sikre, at det faglige niveau er koordineret	14 % (52)	24 % (87)	27 % (99)	16 % (58)	10 % (38)	10 % (36)	100 % (370)

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	Total
Bedømmelserne tager generelt udgangspunkt i opfyldelse af de fastsatte læringsmål	51 % (187)	44 % (162)	4 % (15)	1 % (3)	0 % (0)	1 % (3)	100 % (370)
Læringsmålene evalueres og kvalitetssikres løbende ud fra bl.a. erfaringer og resultater fra de afholdte prøver	26 % (98)	47 % (175)	16 % (59)	6 % (22)	1 % (4)	3 % (12)	100 % (370)
Arbejdet med at opstille og formulere læringsmål er for ressourcekrævende	13 % (48)	14 % (51)	29 % (109)	28 % (102)	14 % (53)	2 % (7)	100 % (370)
Jeg savner mere præcise retningslinjer for opstilling af læringsmål	7 % (26)	10 % (37)	26 % (96)	34 % (127)	20 % (73)	3 % (11)	100 % (370)

Kilde: EVA , survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

Lederne på videregående uddannelser er blevet spurgt, hvem der typisk udarbejder læringsmål på deres institution, jf. tabel 4.14. Nedenfor er de forskellige svar oplistet og rangeret efter, hvor stor en andel af lederne der har svaret det:

- 87 % af lederne svarer, at det typisk er den eller de undervisere i forbindelse med aktiviteten, som læringsmålene vedrører, der også udarbejder læringsmålene.
- 52 % af lederne svarer, at det typisk er dem selv som ledere, der udarbejder læringsmålene.
- 4 % af lederne svarer, at det typisk er administrative medarbejdere, der udarbejder læringsmålene.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. To forskelle med hensyn til, hvem ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser svarer, der typisk udarbejder læringsmål på institutionen, er statistisk signifikante:

- 74 % af lederne af erhvervsakademiuddannelser svarer, at det typisk er dem selv som ledere, der udarbejder læringsmålene, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. universitets- (50 %) og professionsbacheloruddannelser (45 %).
- 94 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at det typisk er den eller de undervisere i forbindelse med aktiviteten, som læringsmålene vedrører, der også udarbejder læringsmålene, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. professionsbachelor- (79 %) og erhvervsakademiuddannelser (78 %).

TABEL 4.14

Hvem udarbejder typisk læringsmål på din institution? (n = 370)

	Procent (antal)
Mig selv	52 % (193)
Den eller de undervisere i forbindelse med aktiviteten, som læringsmålene vedrører	87 % (322)
Administrative medarbejdere	4 % (13)
Andre, angiv hvem:	30 % (110)
Total	172 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice-spørgsmål, hvorfor tallene summer op til mere end 100 %.

Lederne på videregående uddannelser er blevet spurgt, hvem der har det endelige godkendelsesansvar for faglige læringsmål fastsat af institutionen, jf. tabel 4.13. Nedenfor er de forskellige svar oplistet og rangeret efter, hvor stor en andel af lederne der har svaret det:

- 31 % af lederne svarer, at studienævnet har det endelige godkendelsesansvar.
- 20 % af lederne svarer, at rektor har det endelige godkendelsesansvar.
- 14 % af lederne svarer, at en leder for et større fagligt område (fx dekan) har det endelige godkendelsesansvar.
- 10 % af lederne svarer, at en administrativ leder (fx uddannelseschef eller studiechef) har det endelige godkendelsesansvar.
- 9 % af lederne svarer, at studielederen har det endelige godkendelsesansvar.
- 5 % af lederne svarer, at en leder for et mindre fagligt miljø (fx institutleder) har det endelige ansvar.

TABEL 4.1

Hvem har det endelige godkendelsesansvar for faglige læringsmål fastsat af din institution?

	Procent (antal)
Rektor	20 % (74)
Leder for større fagligt område, fx dekan	14 % (52)
Leder for et mindre fagligt miljø, fx institutleder	5 % (17)
Administrativ leder, fx uddannelseschef eller studiechef	10 % (37)
Studienævnet	31 % (116)
Studielederen	9 % (32)
Anden, angiv hvem	9 % (33)
Ved ikke	2 % (9)
Total	100 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

4.6 Enkeltinterviews med kvalitetssikringsaktører på grundskoleområdet

Et gennemgående perspektiv i interviewene er, at de beskikkede censorer, særligt de skriftlige, er godt klædt på til karaktergivningen via alle de tiltag, der bliver iværksat fra centralt hold. Derimod oplever kvalitetssikringsaktørerne ikke, at de lokale censorer i samme grad er klædt på til opgaven.

4.6.1 Stor forskel på, hvordan de beskikkede og de lokale censorer bliver klædt på til at give karakterer

Kvalitetssikringsaktørerne oplever, at de beskikkede censorer er godt klædt på til karaktergivningen, og at det er kapacitetsopbyggende at være censor. Derimod beskriver kvalitetssikringsaktørerne, at de lokale censorer nærmest ikke bliver klædt på til opgaven.

Som det beskrives i kapitel 5 om kvalitetssikring af karaktergivningen, så udarbejder Undervisningsministeriet en række bedømmelsesværktøjer til de skriftlige og mundtlige prøver til understøttelse af karaktergivningen, som både beskikkede og lokale censorer kan anvende. Blandt de centrale bedømmelsesværktøjer er prøvevejledningerne i de enkelte fag, som indeholder en vejledende karakterbeskrivelse og vurderingskriterier. Derudover bliver der for skriftlig matematik og

dele af skriftlig engelsk udarbejdet en rettevejledning, en udvidet rettevejledning og en omsætningstabel.

For de beskikkede censorer er der derudover en række aktiviteter på initiativ fra Undervisningsministeriet, herunder læringskonsulenter og opgavekommissionsformænd, med det formål at klæde censorerne på og sikre ensartethed i karaktergivningen. Som det beskrives i kapitel 5, drejer det sig om censormøder forud for prøverne samt evalueringsmøder, webinarer, rettegrupper og SkoleKom-konferencer for drøftelser efter prøverne, men inden den endelige votering og karaktergivning. Der er således stor systematik i forbindelse med at klæde de beskikkede censorer på til karaktergivning.

Derimod er det kvalitetssikringsaktørernes erfaring, at der i mindre grad arbejdes systematisk med at klæde de lokale censorer på til karaktergivning. De lokale censorer er kommunale censorer, og det ligger således i kommunernes og skolernes regi, at disse censorer klædes på til karaktergivning. Kvalitetssikringsaktørerne har ikke indtryk af, at der bliver gjort ret meget hverken hos kommunerne eller hos skoleledelserne i forhold til at klæde de lokale censorer på. En kvalitetssikringsaktør siger: "Det er kommunernes eget ansvar at sende lokale censorer på kurser, og det bliver ofte ikke prioriteret særligt højt." De interviewede kvalitetssikringsaktører oplever, at få kommuner prioriterer at sende udvalgte bedømmere på kurser i prøveformerne. Andre steder er der en praksis med, at de beskikkede censorer på skolerne kan hjælpe med at støtte og vejlede de lokale bedømmere.

Det er kvalitetssikringsaktørernes oplevelse, at de lokale bedømmere ikke altid kender bedømmelsesværktøjerne, og at de i nogle tilfælde misforstår, hvad eleverne skal bedømmes ud fra. Dermed kan det have betydning for bedømmelsen af eleverne, hvorvidt der er tale om en beskikket eller en lokal censor.

Udfordring ved ny praksis med én bedømmer ved skriftlige prøver

Det er ny praksis i grundskolen, at der kun er én bedømmer ved de skriftlige prøver. Det betyder, ifølge kvalitetssikringsaktørerne, at der går vidensdeling tabt fra de beskikkede censorer til lærerne og de lokale bedømmere. Det har betydning for oplæringen i at bedømme eleverne, men også for evaluering og videre tilrettelæggelse af undervisningen. En kvalitetssikringsaktør fortæller, at bedømmelsen, da der var to bedømmere, ofte havde funktion som en form for sidemandsoplæring i, hvordan der bedømmes, og ud fra hvilke krav:

> Der er kun én censor i forbindelse med den skriftlige prøve, så der får lærerne heller ikke nogen tilbagemelding ud over en karakter. Før, hvor der var to bedømmere på den skriftlige prøve, da oplærte censor hele tiden lærerne. Så man havde en dialog med lærerne om reglerne, og hvordan der bedømmes, og hvilke krav der er. Så der var meget sidemandsoplæring i det, og man bliver også dygtigere til at tilrettelægge undervisningen, når man har været inde i bedømmelsesprocessen.

Kvalitetssikringsaktørerne vurderer, at det, at der kun er én bedømmer, ikke nødvendigvis har betydning for selve udfaldet af bedømmelsen, men understreger derimod, at der går en didaktisk læring tabt for læreren, eftersom der ikke længere sker en faglig drøftelse mellem lærer og censor. Disse drøftelser, beskriver kvalitetssikringsaktørerne, havde stor værdi for lærerne, fordi indblik i, hvordan eleverne bliver bedømt til prøven, og ud fra hvilke krav, udgør central viden i tilrettelæggelsen af undervisningen. En kvalitetssikringsaktør fortæller:

> Mange lærere er kede af den nye praksis, da der er et læringspotentiale i det. Hvordan bliver man en god underviser? Det gør man også ved at få et indblik i, hvordan prøverne bliver vurderet.

Samtidig fortæller kvalitetssikringsaktørerne, at nogle lærere også savner det input til evaluering af undervisningen, som det er at få indblik i elevernes eksamensbesvarelser. Kvalitetssikringsaktørerne fortæller, at lærerne generelt ikke ved, at de faktisk har mulighed for at se elevernes besvarelser efter bedømmelsen med henblik på at bruge dem til undervisningsevaluering.

4.7 Enkeltinterviews med kvalitetssikringsaktører på de gymnasiale uddannelser

Kvalitetssikringsaktørerne beskriver, at der fra centralt hold udarbejdes en række bedømmelsesværktøjer og gennemføres en række aktiviteter med det formål at klæde nye lærere og censorer på til karaktergivning. Nogle af obligatorisk karakter, andre af frivillig karakter. Gymnasiereformens ændringer af læreplaner og prøveformer aktualiserer behovet for, at også erfarne bedømmere bliver opdateret med hensyn til bedømmelsespraksis.

4.7.1 Bedømmelsesværktøjer og aktiviteter for nye og erfarne bedømmere

Undervisningsministeriet, herunder fagkonsulenter og opgavekommissionsformænd, udarbejder en række bedømmelsesværktøjer, som skal bidrage til at klæde bedømmerne på til karaktergivning og samtidig være med til at kvalitetssikre karaktergivningen. De overordnede faglige mål, bedømmelseskriterier og trinbeskrivelsen spiller en rolle, men kvalitetssikringsaktørerne beskriver, at de oplever, at særligt de supplerende konkretiserede bedømmelsesværktøjer såsom fagspecifikke trinbeskrivelser i vejledningerne og konkrete, eksemplariske bedømmelser bidrager til at klæde bedømmerne på til karaktergivning. Samtidig udarbejder fagkonsulenterne også forskellige fagspecifikke bedømmelsesværktøjer, som bedømmerne kan anvende, eksempelvis retteskemaer.

Ud over disse bedømmelsesværktøjer tages der fra centralt hold også initiativ til en række aktiviteter, der skal hjælpe med at klæde bedømmerne på til karaktergivning. Nye gymnasielærere arbejder med bedømmelse, både mundtligt og skriftligt, som en del af fagdidaktik på pædagogikum. Der er således en systematik med hensyn til, at alle nye lærere i løbet af pædagogikum i fællesskab træner både skriftlig og mundtlig bedømmelse af konkrete eksempelopgaver og eksempler på mundtlige prøver inden for deres fag. Lærerne kan dog godt have været gymnasielærere i nogle år, før de kommer i pædagogikum, og dermed også have bedømt elever til standpunkts- og årskarakterer såvel som prøver, inden de kommer i pædagogikum.

For censorerne, og også de mere erfarne af slagsen, afholdes tilbagevendende censorkurser, som de har mulighed for at deltage i. En kvalitetssikringsaktør fortæller, at man derudover også plejer at sammensætte censorgrupperne ved skriftlig censur af en blanding af mere og mindre erfarne censorer, sådan at censorerne også kan lære af hinanden ad den vej.

Endelig afholdes der også en række kurser for bedømmere generelt, som nogle gange tager bedømmelse op som tema. Det gælder eksempelvis de årligt tilbagevendende FIP-kurser (FIP: Fagudvikling i Praksis), som afholdes af Undervisningsministeriet. Ligesom flere faglige foreninger også afholder kurser i samarbejde med fagets fagkonsulent, hvor temaet nogle gange er prøver og bedømmelse i faget.

Kvalitetssikringsaktørerne beskriver, at der fra centralt hold er særligt fokus på at klæde bedømmerne på til de skriftlige prøver, mens der i mindre grad er systematisk fokus på at klæde dem på til mundtlig bedømmelse samt til afgivelse af standpunkts- og årskarakterer.

Gymnasiereformen aktualiserer behov for, at bedømmere får opdateret deres bedømmelsespraksis

Flere af kvalitetssikringsaktørerne peger på, at den nye gymnasiereforms ændringer af læreplaner, prøveformer og prøvesæt vil skabe et nyt behov for, at også erfarne bedømmere bliver klædt på til bedømmelse af de nye elementer, som reformen indebærer. De peger derfor på, at der vil blive behov for og formentlig øget interesse for eksempelvis kurser for bedømmere, hvor de kan blive introduceret til dette. Kvalitetssikringsaktørerne peger dog også på, at der ligger en udfordring i, at der endnu ikke findes konkrete eksempler på elevbesvarelser af de nye opgavetyper, som man vil kunne tage udgangspunkt i på disse kurser, og at konkrete eksempler til brug ved fælles drøftelse og bedømmelse er vigtige elementer i sådanne kurser.

4.8 Fokusgruppe med ledere på de videregående uddannelser

Indtrykket fra fokusgrupperne med ledere på de videregående uddannelser er, at det er meget forskelligt, hvor systematisk praksis med hensyn til at klæde bedømmere på er. På nogle uddannelsesinstitutioner er det en del af adjunktforløbet eller et obligatorisk kursus for alle nyansatte. Fx fortæller en leder, at de har et obligatorisk kursus i eksamensafholdelse for alle nyansatte undervisere, hvilket bl.a. er foranlediget af, at de har mange undervisere fra udlandet.

På andre institutioner er det mere op til den enkelte bedømmer at sikre, at han/hun er klædt på til at afholde eksamen og give karakterer:

> Vi bruger meget en-til-en i vores understøttelse af bedømmerne. Vores erfaring er, at det skal være meget konkret, før det bliver meningsfyldt for bedømmerne, i hvert fald for de nye bedømmere. Det skal være en konkret opgave, vi gennemgår sammen, og så siger vi "hvad trækker op, hvad trækker ned, hvad lægger vi vægt på i præcis den her besvarelse?". Når vi gør det mere generelt, samler større grupper, bliver det meget diffust, hvad der ligger til grund for niveaudelingen.
>
> Leder på professionsbacheloruddannelse

Samtidig fremhæver lederne, at bedømmelse er en opgave, som bedømmerne tager meget alvorligt:

> Det er noget af det, de nye spørger mest om: "Hvordan sørger jeg for ikke at knolde eksamen op?" De er meget optaget af at læse op på regler, spørge de mere erfarne. Det er noget, der er meget opmærksomhed på. Jeg behøver ikke løbe hen ad gangen og spørge de nye: "Har du nu husket at sætte dig ind i eksamen?" Det er vigtigt og også sårbart, så derfor vil underviserne gerne være klædt på.
>
> Leder på kunstnerisk uddannelse

På mere ad hoc-basis nævner lederne overværelse af kollegaers prøveafholdelse, kobling med erfaren censor/eksaminator ved den/de første prøveafholdelser for nye bedømmere, frivillige pædagogiske kurser og bedømmelse af eksempelopgaver som eksempler på tiltag, som anvendes til at klæde bedømmerne på. Fx fortæller en leder, at de nye undervisere altid parres med en erfaren bedømmer, og de sidder med til prøver, inden de selv er eksaminator.

Enkelte ledere fortæller, at de har niveaulægning på deres uddannelse, hvor flere bedømmer mødes omkring udvalgte skriftlige opgaver og drøfter karaktergivning. Det kan bl.a. være initieret af en ny prøveform eller udfordringer med karaktergivning. Andre steder afholdes der prøveeksamener på uddannelserne.

5 Kvalitetssikring af karaktergivningen

5.1 Baggrund og undersøgelsesspørgsmål

Karakterkommissionen beskrev, at der skulle ske en kvalitetssikring af karaktergivningen ved at koordinere målene for faget, prøvens tilrettelæggelse og den population, der skal bestå prøven. Det skulle understøtte, at de bestående karakterer over tid og for store populationer nogenlunde følger en fast fordeling (karakterfordelingen i ECTS-skalaen), og at skalaen bruges på samme måde i hele uddannelsessystemet. Dette relative element i karakterskalaen fremgår dog ikke af den juridiske beskrivelse af karakterskalaen i karakterbekendtgørelsen.

Selvom 7-trins-skalaen er implementeret ens på hhv. Undervisningsministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets område, er der stor forskel på, hvordan der arbejdes med kvalitetssikring af karaktergivningen inden for de to uddannelsesområder.

På grundskoleområdet og på de gymnasiale uddannelser fastlægges de faglige mål for de enkelte fag centralt i Undervisningsministeriet. Ministeriet udarbejder desuden konkrete vurderings-/bedømmelseskriterier for de enkelte prøver, og de skriftlige prøver afholdes som nationale prøver. Derved fastlægges et fælles fagligt niveau centralt i Undervisningsministeriet. Samtidig findes der national statistik for karaktergivning.

På erhvervsuddannelserne fastlægges de faglige mål centralt i læreplaner, uddannelsesbekendtgørelser og uddannelsesordninger. Bedømmelseskriterierne kan være fastlagt både centralt og decentralt. Eksempelvis beskrives bedømmelseskriterier for grundforløbs- og svendeprøver decentralt i et samarbejde mellem de faglige udvalg og skolerne. Uddannelsernes slutmål er centralt beskrevet i uddannelsesbekendtgørelsen for den enkelte erhvervsuddannelse. Målene for grundfagene fastlægges af Undervisningsministeriet, mens de uddannelsesspecifikke mål beskrives i et samarbejde mellem Undervisningsministeriet og uddannelsernes faglige udvalg.

På de videregående uddannelser fastlægges læringsmål for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne og de maritime uddannelser i vid udstrækning centralt i Uddannelses- og Forskningsministeriet via uddannelsesbekendtgørelserne, mens institutionerne, som udbyder de kunstneriske uddannelser, og universitetsuddannelserne, selv sammensætter uddannelsernes struktur og fastlægger læringsmålene. På alle uddannelser sker kvalitetsarbejdet dog decentralt, ligesom alle prøver tilrettelægges decentralt, dog med censur fra et nationalt censorkorps ved de fleste prøver.

I dette kapitel sætter vi fokus på følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvad gør forskellige aktører for at opnå den forventede karakterfordeling på de relevante, aggregerede niveauer?
- På hvilke niveauer, hvor ofte og hvem monitorerer den faktiske fordeling af karakterer?
- Bliver der foretaget særlige tiltag for at sikre, at karaktererne følger den forventede fordeling?
- Fører opfølgningen til justering af læringsmål/læringsudbyttebeskrivelser? (videregående uddannelser).

5.2 Survey blandt ledere på grundskoleområdet

Som det fremgår af tabel 5.1 nedenfor, er lederne på grundskoleområdet blevet spurgt, hvordan der typisk reageres på problemer med karaktergivningen på skolen, dvs. hvor ofte forskellige tiltag benyttes på den baggrund. Nedenfor er udsagnene rangeret fra største til mindste andel:

- 39 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver drøftet med underviserne/de interne bedømmere, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 7 % af lederne svarer, at der altid eller ofte bliver justeret i de faglige læringsmål, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 5 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver taget op til drøftelse med censorformanden, hvis der er problemer med karaktergivningen.

TABEL 5.1

Hvordan reageres der typisk på problemer med karaktergivningen på din skole/institution/uddannelse? *Angiv hvor ofte nedenstående tiltag benyttes?*

	Altid	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Ved ikke	Ikke relevant	Total
Der bliver justeret i de faglige læringsmål	3 % (2)	4 % (3)	33 % (26)	30 % (24)	30 % (24)	0 % (0)	100 % (79)
Det bliver drøftet med underviserne/de interne bedømmere	15 % (12)	24 % (19)	43 % (34)	9 % (7)	9 % (7)	0 % (0)	100 % (79)
Det bliver taget op til drøftelse med censorformanden	0 % (0)	5 % (4)	24 % (19)	42 % (33)	29 % (23)	0 % (0)	100 % (79)
Andet	1 % (1)	0 % (0)	1 % (1)	0 % (0)	0 % (0)	97 % (77)	100 % (79)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: N = 79

Som det fremgår af tabel 5.2 nedenfor, er lederne på grundskoleområdet blevet spurgt til deres sikring af videndeling og samarbejde om bedømmelsespraksis på skolen, dvs. hvor ofte de inden for de seneste to år har benyttet sig af forskellige initiativer. Nedenfor er svarene rangeret fra største til mindste andel:

- 25 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), hvordan faglige mål/fælles mål/målbeskrivelser skal anvendes.
- 19 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), hvordan en ensartet bedømmelsespraksis på skolen/institutionen/uddannelsen kan sikres.
- 16 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på skolen/institutionen/uddannelsen, der understøtter ensartet bedømmelsespraksis.
- 5 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet karaktergivning i konkrete fag/på beslægtede uddannelser eller udbud af samme uddannelse på andre institutioner med repræsentanter fra andre skoler/institutioner/uddannelser.
- 4 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til et samarbejde mellem repræsentanter fra skolen/institutionen og fra andre skoler/institutioner om fastlæggelsen af en ensartet bedømmelse af det faglige niveau til prøver/eksamener.

TABEL 5.2

Hvor ofte har du inden for de seneste 2 år gjort følgende for at sikre vidensdeling eller samarbejde om bedømmelsespraksis på din skole /institution/uddannelse eller på tværs af flere skoler/institutioner/uddannelser?

	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Total
Drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen) fra din skole/institution, hvordan faglige mål / fælles mål / målbeskrivelser skal anvendes	25 % (20)	54 % (43)	20 % (16)	100 % (79)
Drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), fra din skole/institution, hvordan I kan sikre en ensartet bedømmelsespraksis på skolen / institutionen	19 % (15)	57 % (45)	24 % (19)	100 % (79)
Igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på din skole / institution / uddannelse, der understøtter ensartet bedømmelsespraksis	16 % (13)	52 % (41)	32 % (25)	100 % (79)
Drøftet karaktergivning i konkrete fag/på beslægtede uddannelser eller udbud af samme uddannelse på andre institutioner med repræsentanter fra andre skoler / institutioner / uddannelser	5 % (4)	48 % (38)	47 % (37)	100 % (79)
Taget initiativ til et samarbejde mellem repræsentanter fra din egen skole / institution og fra andre skoler / institutioner om fastlæggelsen af en ensartet bedømmelse af det faglige niveau til prøver / eksamener	4 % (3)	34 % (27)	62 % (49)	100 % (79)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: N = 79

5.3 Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser

Som det fremgår af tabel 5.3 nedenfor, er lederne på gymnasiale uddannelser blevet spurgt, hvordan der typisk reageres på problemer med karaktergivningen på institutionen, dvs. hvor ofte forskellige tiltag benyttes på den baggrund. Nedenfor er udsagnene rangeret fra største til mindste andel:

- 55 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver drøftet med underviserne/de interne bedømmere, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 5 % af lederne svarer, at der altid eller ofte bliver justeret i de faglige læringsmål, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 1 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver taget op til drøftelse med censorformanden, hvis der er problemer med karaktergivningen.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger kan ses i den særskilte tabelrapport. Der er dog ikke statistisk signifikant forskel på, hvordan ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger svarer, at der typisk reageres på problemer med karaktergivningen på institutionen.

TABEL 5.3

Hvordan reageres der typisk på problemer med karaktergivningen på din skole/institution/uddannelse?

	Altid	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Ved ikke	Ikke relevant	Total
Der bliver justeret i de faglige læringsmål	1 % (1)	4 % (5)	21 % (26)	51 % (62)	23 % (28)	0 % (0)	100 % (122)
Det bliver drøftet med underviserne/de interne bedømmere	25 % (30)	30 % (37)	39 % (48)	2 % (3)	3 % (4)	0 % (0)	100 % (122)
Det bliver taget op til drøftelse med censorformanden	1 % (1)	0 % (0)	10 % (12)	48 % (58)	42 % (51)	0 % (0)	100 % (122)
Andet	2 % (3)	0 % (0)	2 % (3)	0 % (0)	2 % (3)	93 % (113)	100 % (122)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på gymnasiale uddannelser.
Note: N = 122

Som det fremgår af tabel 5.4 nedenfor, er lederne på gymnasiale uddannelser blevet spurgt til deres sikring af videndeling og samarbejde om bedømmelsespraksis på institutionen, dvs. hvor ofte de inden for de seneste 2 år har benyttet sig af forskellige initiativer. Nedenfor er udsagnene rangeret fra største til mindste andel:

- 30 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), hvordan faglige mål/fælles mål/målbeskrivelser skal anvendes;
- 30 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), hvordan en ensartet bedømmelsespraksis på skolen/institutionen/uddannelsen kan sikres;

- 19 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på skolen/institutionen/uddannelsen, der understøtter ensartet bedømmelsespraksis;
- 7 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet karaktergivning i konkrete fag/på beslægtede uddannelser eller udbud af samme uddannelse på andre institutioner med repræsentanter fra andre skoler/institutioner/uddannelser;
- 1 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til et samarbejde mellem repræsentanter fra skolen/institutionen og fra andre skoler/institutioner om fastlæggelsen af en ensartet bedømmelse af det faglige niveau til prøver/eksamener.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger kan ses i den særskilte tabelrapport. Der er dog ikke statistisk signifikant forskel på, hvor ofte ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger inden for de seneste 2 år har benyttet sig af de forskellige initiativer.

TABEL 5.4

Hvor ofte har du inden for de seneste 2 år gjort følgende for at sikre vidensdeling eller samarbejde om bedømmelsespraksis på din skole /institution/uddannelse eller på tværs af flere skoler/institutioner/uddannelser?

	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Total
Drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen) fra din skole/institution, hvordan faglige mål / fælles mål / målbeskrivelser skal anvendes	30 % (37)	58 % (71)	11 % (14)	100 % (122)
Drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), fra din skole/institution, hvordan I kan sikre en ensartet bedømmelsespraksis på skolen / institutionen	30 % (37)	57 % (70)	12 % (15)	100 % (122)
Igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på din skole / institution / uddannelse, der understøtter ensartet bedømmelsespraksis	19 % (23)	64 % (78)	17 % (21)	100 % (122)
Drøftet karaktergivning i konkrete fag/på beslægtede uddannelser eller udbud af samme uddannelse på andre institutioner med repræsentanter fra andre skoler / institutioner / uddannelser	7 % (8)	45 % (55)	48 % (59)	100 % (122)
Taget initiativ til et samarbejde mellem repræsentanter fra din egen skole / institution og fra andre skoler / institutioner om fastlæggelsen af en ensartet bedømmelse af det faglige niveau til prøver / eksamener	1 % (1)	17 % (21)	82 % (100)	100 % (122)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på gymnasiale uddannelser.
Note: N = 122

5.4 Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser

Som det fremgår af tabel 5.5 nedenfor, er lederne på erhvervsuddannelser blevet spurgt, hvordan der typisk reageres på problemer med karaktergivningen på institutionen, dvs. hvor ofte forskellige tiltag benyttes på den baggrund. Nedenfor er udsagnene rangeret fra største til mindste andel:

- 56 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver drøftet med underviserne/de interne bedømmere, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 22 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver taget op til drøftelse i de faglige udvalg, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 7 % af lederne svarer, at der altid eller ofte bliver justeret i de faglige læringsmål, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 5 % af lederne svarer, at der altid eller ofte bliver justeret i pensum, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 5 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver taget op til drøftelse med censorformanden, hvis der er problemer med karaktergivningen.

TABEL 5.5

Hvordan reageres der typisk på problemer med karaktergivningen på din skole/institution/uddannelse?

	Altid	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Ved ikke	Ikke relevant	Total
Der bliver justeret i de faglige læringsmål	3 % (2)	4 % (3)	42 % (31)	42 % (31)	8 % (6)	0 % (0)	100 % (73)
Det bliver drøftet med underviserne/de interne bedømmere	19 % (14)	37 % (27)	33 % (24)	5 % (4)	5 % (4)	0 % (0)	100 % (73)
Der bliver justeret i pensum	1 % (1)	4 % (3)	52 % (38)	34 % (25)	8 % (6)	0 % (0)	100 % (73)
Det bliver taget op til drøftelse i de faglige udvalg	3 % (2)	19 % (14)	40 % (29)	25 % (18)	14 % (10)	0 % (0)	100 % (73)
Det bliver taget op til drøftelse med censorformanden	1 % (1)	4 % (3)	16 % (12)	40 % (29)	38 % (28)	0 % (0)	100 % (73)
Andet	1 % (1)	1 % (1)	0 % (0)	1 % (1)	0 % (0)	96 % (70)	100 % (73)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.
Note: N = 73

Som det fremgår af tabel 5.6 nedenfor er lederne på erhvervsuddannelser blevet spurgt til deres sikring af videndeling og samarbejde om bedømmelsespraksis på institutionen, dvs. hvor ofte de inden for de seneste 2 år har benyttet sig af forskellige initiativer. Nedenfor er udsagnene rangeret fra største til mindste andel:

- 30 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), hvordan faglige mål/fælles mål/målbeskrivelser skal anvendes.

- 19 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på skolen/institutionen/uddannelsen, der understøtter ensartet bedømmelsespraksis.
- 18 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), hvordan en ensartet bedømmelsespraksis på skolen/institutionen/uddannelsen kan sikres.
- 8 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet karaktergivning i konkrete fag/på beslægtede uddannelser eller udbud af samme uddannelse på andre institutioner med repræsentanter fra andre skoler/institutioner/uddannelser.
- 5 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til et samarbejde mellem repræsentanter fra skolen/institutionen og fra andre skoler/institutioner om fastlæggelsen af en ensartet bedømmelse af det faglige niveau til prøver/eksamener.

TABEL 5.6

Hvor ofte har du inden for de seneste 2 år gjort følgende for at sikre vidensdeling eller samarbejde om bedømmelsespraksis på din skole/institution/uddannelse eller på tværs af flere skoler/institutioner /uddannelser?

	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Total
Drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen) fra din skole/institution, hvordan faglige mål / fælles mål / målbeskrivelser skal anvendes	30 % (22)	63 % (46)	7 % (5)	100 % (73)
Drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), fra din skole/institution, hvordan I kan sikre en ensartet bedømmelsespraksis på skolen / institutionen	18 % (13)	70 % (51)	12 % (9)	100 % (73)
Igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på din skole / institution / uddannelse, der understøtter ensartet bedømmelsespraksis	19 % (14)	66 % (48)	15 % (11)	100 % (73)
Drøftet karaktergivning i konkrete fag/på beslægtede uddannelser eller udbud af samme uddannelse på andre institutioner med repræsentanter fra andre skoler / institutioner / uddannelser	8 % (6)	56 % (41)	36 % (26)	100 % (73)
Taget initiativ til et samarbejde mellem repræsentanter fra din egen skole / institution og fra andre skoler / institutioner om fastlæggelsen af en ensartet bedømmelse af det faglige niveau til prøver / eksamener	5 % (4)	45 % (33)	49 % (36)	100 % (73)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.
Note: N = 73

Som det fremgår af tabel 5.7 nedenfor er lederne på erhvervsuddannelser blevet spurgt til initiativer i forhold til karaktergivningen på institutionen, dvs. hvor ofte de inden for de seneste 2 år har benyttet sig af forskellige initiativer. Nedenfor er udsagnene rangeret fra største til mindste andel:

- 40 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har holdt sig opdateret på fordelingen af karakterer på skolen/uddannelsen.

- 5 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativer for at øge antallet af høje karakterer.
- 3 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til justering af fagets målbeskrivelser som led i opfølgning på karaktergivningen.
- 1 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har oplevet, at karakterfordelingen på skolen/uddannelsen var så skæv, at de vurderede, at det var problematisk.
- 1 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til justering af sværhedsgraden af eksamener som led i opfølgning på karaktergivningen.
- 1 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til ændring af prøveformen som led i opfølgning på karaktergivningen.
- 0 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativer for at sænke antallet af høje karakterer.

TABEL 5.7

Hvor ofte har du inden for de seneste 2 år gjort følgende i forhold til karaktergivningen på din skole/uddannelse?

	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Total
Holdt mig opdateret på fordelingen af karakterer på min skole/uddannelse	40 % (29)	53 % (39)	7 % (5)	100 % (73)
Oplevet at karakterfordelingen på min skole/uddannelse var så skæv, at jeg vurderede, at det var problematisk	1 % (1)	22 % (16)	77 % (56)	100 % (73)
Taget initiativer for at øge antallet af høje karakterer	5 % (4)	27 % (20)	67 % (49)	100 % (73)
Taget initiativer for at sænke antallet af høje karakterer	0 % (0)	10 % (7)	90 % (66)	100 % (73)
Taget initiativ til justering af fagets målbeskrivelser som led i opfølgning på karaktergivningen	3 % (2)	34 % (25)	63 % (46)	100 % (73)
Taget initiativ til justering af sværhedsgraden af eksamener som led i opfølgning på karaktergivningen	1 % (1)	36 % (26)	63 % (46)	100 % (73)
Taget initiativ til ændring af prøveformen som led i opfølgning på karaktergivningen	1 % (1)	30 % (22)	68 % (50)	100 % (73)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.
Note: N = 73

5.5 Survey blandt ledere på videregående uddannelser

Som det fremgår af tabel 5.8 nedenfor, er lederne på videregående uddannelser blevet spurgt om deres brug af data i kvalitetssikringsarbejdet, dvs. hvilke oplysninger de benytter i deres arbejde med at understøtte og kvalitetssikre karaktergivningen på uddannelsen. Nedenfor er svarene rangeret fra største til mindste andel:

- 64 % af lederne svarer, at de efter hver prøvetermin eller årligt benytter statistik for karakterfordelingen ved hver prøve i en given eksamenstermin i deres kvalitetssikringsarbejde.
- 60 % af lederne svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter statistik for den samlede karakterfordeling på uddannelsen i en given eksamenstermin i deres kvalitetssikringsarbejde.
- 51 % af lederne svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter udviklingen i den samlede karaktergivning for uddannelsen over tid i deres kvalitetssikringsarbejde.
- 49 % af lederne svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter bedømmernes vurdering af karaktergivningen på uddannelsen i deres kvalitetssikringsarbejde.
- 17 % af lederne svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter statistik for karaktergivningen ved andre institutioner og/eller beslægtede uddannelser i deres kvalitetssikringsarbejde.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. Flere forskelle med hensyn til, hvilke oplysninger ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser svarer, at de benytter i deres arbejde med at understøtte og kvalitetssikre karaktergivningen på uddannelsen, er statistisk signifikante, og i flere tilfælde er andelen af ledere af erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, der efter hver eksamenstermin eller årligt benytter oplysningerne i deres arbejde, signifikant større end den tilsvarende andel af ledere af universitetsuddannelser:

- 48 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter statistik for den samlede karakterfordeling på uddannelsen i en given eksamenstermin i deres kvalitetssikringsarbejde, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (74 %) og professionsbacheloruddannelser (71 %).
- 36 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter bedømmernes vurdering af karaktergivningen på uddannelsen i deres kvalitetssikringsarbejde, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (65 %) og professionsbacheloruddannelser (68 %).
- 5 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter statistik for den samlede karakterfordeling på uddannelsen i en given eksamenstermin i deres kvalitetssikringsarbejde, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (26 %) og professionsbacheloruddannelser (37 %).
- 56 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter statistik for karakterfordelingen ved hver prøve i en given eksamenstermin i deres kvalitetssikringsarbejde, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (81 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (65 %).
- 42 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de efter hver eksamenstermin eller årligt benytter udviklingen i den samlede karaktergivning for uddannelsen over tid i deres kvalitetssikringsarbejde, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (63 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (56 %).

TABEL 5.8

Hvilke af følgende oplysninger benytter du som del af dit arbejde med understøttelse og kvalitetssikring af karaktergivningen?

	Efter hver eksamenstermin	Årligt	Sjældnere	Aldrig	Jeg har ikke oplysningerne til rådighed	Ved ikke	Total
Statistik for karakterfordelingen ved hver prøve i en given eksamenstermin	32 % (118)	32 % (120)	18 % (67)	7 % (25)	9 % (34)	2 % (6)	100 % (370)
Statistik for den samlede karakterfordeling på min uddannelse i en given eksamenstermin	21 % (76)	39 % (144)	18 % (66)	9 % (34)	12 % (45)	1 % (5)	100 % (370)
Udviklingen i den samlede karaktergivning for min uddannelse over tid	9 % (34)	42 % (154)	26 % (95)	8 % (29)	12 % (46)	3 % (12)	100 % (370)
Statistik for karaktergivningen ved andre institutioner og/eller beslægtede uddannelser	1 % (4)	16 % (61)	30 % (110)	25 % (94)	24 % (90)	3 % (11)	100 % (370)
Bedømmernes vurdering af karaktergivningen på min uddannelse	17 % (63)	32 % (120)	22 % (82)	9 % (32)	14 % (51)	6 % (22)	100 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

Som det fremgår af tabel 5.9 nedenfor, er lederne på de videregående uddannelser blevet spurgt, hvordan der typisk reageres på problemer med karaktergivningen på institutionen, dvs. hvor ofte forskellige tiltag iværksættes på den baggrund. Nedenfor er udsagnene rangeret fra største til mindste andel:

- 56 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver drøftet med underviserne/de interne bedømmere, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 11 % af lederne svarer, at der altid eller ofte bliver justeret i pensum, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 10 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver taget op til drøftelse med censorformanden, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 8 % af lederne svarer, at der altid eller ofte bliver justeret i de faglige læringsmål, hvis der er problemer med karaktergivningen.
- 0 % af lederne svarer, at det altid eller ofte bliver taget op til drøftelse i de faglige udvalg, hvis der er problemer med karaktergivningen.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. To forskelle med hensyn til, hvordan ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser svarer, at der typisk reageres på problemer med karaktergivningen på uddannelsen, er statistisk signifikante, og i begge tilfælde er andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser, som svarer, at der altid eller ofte

typisk reageres på en bestemt måde, signifikant større end den tilsvarende andel af ledere af universitetsuddannelser, men ikke end den tilsvarende andel af ledere fra erhvervsakademiuddannelser:

- 8 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at der altid eller ofte bliver justeret i pensum, hvis der er problemer med karaktergivningen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (17 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (4 %).
- 8 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at det altid eller ofte bliver taget op til drøftelse med censorformanden, hvis der er problemer med karaktergivningen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (19 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (4 %).

TABEL 5.9

Hvordan reageres der typisk på problemer med karaktergivningen på din skole/institution/uddannelse?

	Altid	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Ved ikke	Ikke relevant	Total
Der bliver justeret i de faglige læringsmål	1 % (3)	7 % (27)	49 % (183)	32 % (118)	11 % (39)	0 % (0)	100 % (370)
Det bliver drøftet med underviserne/de interne bedømmere	24 % (89)	32 % (119)	35 % (130)	2 % (9)	6 % (23)	0 % (0)	100 % (370)
Der bliver justeret i pensum	1 % (2)	10 % (38)	53 % (195)	22 % (81)	15 % (54)	0 % (0)	100 % (370)
Det bliver taget op til drøftelse med censorformanden	4 % (16)	6 % (23)	35 % (130)	32 % (119)	22 % (81)	0 % (0)	100 % (369)
Det bliver taget op til drøftelse med beslægtede uddannelser	2 % (7)	4 % (13)	34 % (124)	41 % (151)	20 % (72)	0 % (0)	100 % (367)
Det bliver taget op til drøftelse i uddannelsesnævn/ledernetværk	6 % (9)	27 % (42)	48 % (74)	9 % (14)	10 % (16)	0 % (0)	100 % (155)
Andet	4 % (16)	0 % (1)	2 % (9)	0 % (1)	2 % (7)	91 % (336)	100 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

Som det fremgår af tabel 5.10 nedenfor, er lederne på videregående uddannelser blevet spurgt om deres sikring af vidensdeling og samarbejde om bedømmelsespraksis på uddannelsen, dvs. hvor ofte de inden for de seneste to år har benyttet sig af forskellige initiativer. Nedenfor er svarene rangeret fra største til mindste andel:

- 35 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen), hvordan faglige mål/fælles mål/målbeskrivelser skal anvendes.

- 16 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på skolen/institutionen/uddannelsen, der understøtter en ensartet bedømmelsespraksis.
- 6 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har drøftet karaktergivning i konkrete fag/på beslægtede uddannelser eller udbud af samme uddannelse på andre institutioner med repræsentanter fra andre skoler/institutioner/uddannelser.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. Kun én forskel med hensyn til, hvor ofte ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser inden for de seneste to år har benyttet sig af forskellige initiativer til at sikre vidensdeling og samarbejde om bedømmelsespraksis på uddannelsen, er statistisk signifikant:

- 39 % af lederne af erhvervsakademiuddannelser svarer, at de inden for de seneste to år ofte har igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på skolen/institutionen/uddannelsen, der understøtter ensartet bedømmelsespraksis, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. universitets- (14 %) og professionsbacheloruddannelser (19 %).

TABEL 5.10

Hvor ofte har du inden for de seneste to år gjort følgende for at sikre vidensdeling eller samarbejde om bedømmelsespraksis på din skole/institution/uddannelse eller på tværs af flere skoler/institutioner/uddannelser?

	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Total
Drøftet med en kollega (fx en anden fra ledelsen) fra din skole/institution, hvordan faglige mål/fælles mål/målbeskrivelser skal anvendes	35 % (130)	52 % (191)	13 % (49)	100 % (370)
Igangsat initiativer blandt lærere/undervisere på din skole/institution/uddannelse, der understøtter ensartet bedømmelsespraksis	16 % (61)	52 % (193)	31 % (116)	100 % (370)
Drøftet karaktergivning i konkrete fag/på beslægtede uddannelser eller udbud af samme uddannelse på andre institutioner med repræsentanter fra andre skoler/institutioner/uddannelser	6 % (22)	48 % (178)	46 % (170)	100 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

Som det fremgår af tabel 5.11 nedenfor, er lederne på videregående uddannelser blevet spurgt om initiativer i forhold til karaktergivningen på uddannelsen, dvs. hvor ofte de inden for de seneste to år har benyttet sig af forskellige initiativer. Nedenfor er udsagnene rangeret fra største til mindste andel:

- 44 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har holdt sig opdateret på fordelingen af karakterer på skolen/uddannelsen.

- 4 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til ændring af eksamensformen som led i opfølgning på karaktergivningen.
- 3 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til justering af fagets målbeskrivelser som led i opfølgning på karaktergivningen.
- 2 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativ til justering af sværhedsgraden af eksamener som led i opfølgning på karaktergivningen.
- 2 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har oplevet, at karakterfordelingen på skolen/uddannelsen var så skæv, at de vurderede, at det var problematisk.
- 1 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativer for at øge antallet af høje karakterer.
- 1 % af lederne svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativer for at mindske antallet af høje karakterer.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. To forskelle med hensyn til, hvor ofte ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser inden for de seneste to år har benyttet sig af forskellige initiativer i forhold til karaktergivningen på uddannelsen, er statistisk signifikante:

- 60 % af lederne af professionsbacheloruddannelser svarer, at de inden for de seneste to år ofte har holdt sig opdateret på fordelingen af karakterer på skolen/uddannelsen, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. universitets- (37 %) og erhvervsakademiuddannelser (19 %).
- 0 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at de inden for de seneste to år ofte har taget initiativer for at øge antallet af høje karakterer, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi- (4 %) og professionsbacheloruddannelser (2 %).

TABEL 5.11

Hvor ofte har du inden for de seneste to år gjort følgende i forhold til karaktergivningen på din skole/uddannelse?

	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Total
Holdt mig opdateret på fordelingen af karakterer på min skole/uddannelse	44 % (162)	47 % (173)	9 % (35)	100 % (370)
Oplevet, at karakterfordelingen på min skole/uddannelse var så skæv, at jeg vurderede, at det var problematisk	2 % (8)	39 % (143)	59 % (219)	100 % (370)
Taget initiativer for at øge antallet af høje karakterer	1 % (4)	16 % (58)	83 % (308)	100 % (370)
Taget initiativer for at mindske antallet af høje karakterer	1 % (4)	27 % (100)	72 % (266)	100 % (370)
Taget initiativ til justering af fagets målbeskrivelser som led i opfølgning på karaktergivningen	3 % (11)	43 % (159)	54 % (200)	100 % (370)

	Ofte	Nogle gange	Aldrig	Total
Taget initiativ til justering af sværhedsgraden af eksamener som led i opfølgning på karaktergivningen	2 % (8)	51 % (189)	47 % (173)	100 % (370)
Taget initiativ til ændring af eksamensformen som led i opfølgning på karaktergivningen	4 % (14)	54 % (199)	42 % (157)	100 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

5.6 Enkeltinterviews med kvalitetssikringsaktører på grundskoleområdet

Kvalitetssikring af karaktergivningen kan foregå både før og efter afgivningen af karakterer. Kvalitetssikringen kan dels dreje sig om at klæde bedømmerne på til en ensartet bedømmelse, når de afgiver karakterer, dels om at følge op på karakterfordeling og prøver efter afholdelse af prøve og karaktergivning.

På grundskoleområdet skelnes mellem statsligt beskikkede censorer, som er en del af Undervisningsministeriets censorkorps, og lokale censorer, som er en del af kommunale censorringe. Kvalitetssikringsaktørerne beskriver, at der fra Undervisningsministeriets side, herunder fra læringskonsulenterne, bliver iværksat en lang række tiltag for at sikre en ensartet bedømmelse og brug af skalaen blandt de beskikkede censorer i de skriftlige prøver. Der er også enkelte tiltag i forhold til de beskikkede censorer i de mundtlige prøver, dog i væsentligt mindre omfang. Der er ingen tiltag fra centralt hold i forhold til at sikre ensartet bedømmelse blandt de lokale censorer, da dette ligger i kommunalt regi. I det følgende beskrives de tiltag, der iværksættes fra centralt hold i forhold til kvalitetssikring af karaktergivningen. Kvalitetssikringsaktørerne beskriver en række forskellige elementer i kvalitetssikringen, herunder:

- Bedømmelsesværktøjer til understøttelse af karaktergivningen
- Aktiviteter, der skal sikre en ensartet bedømmelse i forbindelse med prøver
- Opfølgning på karakterfordeling og prøver.

5.6.1 Bedømmelsesværktøjer til understøttelse af karaktergivningen ved prøver

Der bliver fra Undervisningsministeriets side udarbejdet en række bedømmelsesværktøjer til de skriftlige og mundtlige prøver til understøttelse af karaktergivningen. Blandt de centrale bedømmelsesværktøjer er prøvevejledningerne i de enkelte fag, som indeholder en vejledende karakterbeskrivelse og vurderingskriterier. Derudover bliver der for skriftlig matematik og dele af skriftlig engelsk udarbejdet en rettevejledning, en udvidet rettevejledning og en omsætningstabel.

Aktiviteter for at sikre en ensartet bedømmelse i forbindelse med prøver

Fra Undervisningsministeriets side tages der initiativ til en række aktiviteter for beskikkede censorer for at sikre ensartet bedømmelse. Det drejer sig om:

- Censormøder
- Ekstern forcensur og kvalitetssikring af digitale prøver

- Evalueringsmøde og webinar
- Rettegrupper og SkoleKomkonferencer.

Censormøder afholdes en gang om året før prøverne på fem-syv forskellige lokaliteter rundtom i landet. Møderne omhandler både de skriftlige og de mundtlige prøver og er for alle beskikkede censorer. På møderne diskuteres vurderingskriterierne, herunder vægtningen af kriterier, karakterbeskrivelserne, vurderingsskemaet, lovstoffet, klageprocedurerne, hvordan Undervisningsministeriet understøtter skolerne, samt bedømmelsen af konkrete elevbesvarelser og cases.

For de skriftlige matematikprøver samt for prøverne i læsning og retskrivning i dansk udfører Epinion forcensur. Forcensuren har til formål at vurdere, om prøven har den samme sværhedsgrad fra år til år. I matematik kvalitetssikres prøven uden hjælpemidler også af opgavekommissionen. Denne del af prøven er digital og selvrettende, men opgavekommissionen efterprøver, at det digitale system udløser det korrekte antal point for opgaverne, ved at gennemgå en række konkrete opgavebesvarelser, og hvor mange point de er blevet tildelt. Den digitale prøve kvalitetssikres af personer med hhv. faglig, testfaglig og sproglig viden.

Efter prøveafholdelsen afholdes der et evalueringsmøde for opgavekommissionen og læringskonsulenterne og i matematik også for udvalgte beskikkede censorer. På baggrund af rettelsen af en stor mængde elevbesvarelser vurderes sværhedsgraden af opgaverne og faldgruber, og i matematik udarbejdes en omsætningstabel. Evalueringsmødet danner afsæt for det efterfølgende webinar, der afholdes for alle beskikkede censorer inden deres endelige votering og karaktergivning. Webinaret, der afholdes online, afholdes således på baggrund af drøftelserne på evalueringsmødet af eksempelvis faldgruber i opgaverne og den justerede rettevejledning. Herefter skal censorerne justere deres bedømmelse. Deltagelse i webinaret er frivillig.

De beskikkede censorer har mulighed for at deltage både i rettegrupper og i en SkoleKomkonference for deres fag på nettet. Særligt er SkoleKomkonferencerne meget populære. Der er tale om en lukket gruppe på SkoleKom for de beskikkede censorer, hvor de diskuterer konkrete tvivlstilfælde i forhold til bedømmelse og spørgsmål til prøven. Læringskonsulenter og opgavekommissionsformænd læser med og går også ind og kommenterer.

Ud over ovennævnte centralt fastlagte initiativer til at sikre kvalitetssikring af karaktergivningen for beskikkede bedømmere bliver der også nogle steder arrangeret forskellige typer af lokale kurser, som læringskonsulenterne indgår i, fx i regi af en faglig forening, et center for undervisningsmidler, en professionshøjskole eller den enkelte kommune.

Fokus er på kvalitetssikring af prøvekarakterer frem for årskarakterer

Kvalitetssikringsaktørerne fortæller, at der som udgangspunkt ikke bliver gjort noget fra centralt hold i forhold til at sikre ensartet fastsættelse af årskarakterer. Årskaraktererne skal gives ud fra karakterskalaen og de fælles mål, men der er ikke udarbejdet yderligere bedømmelsesværktøjer eller taget initiativer til på anden vis at kvalitetssikre afgivningen af årskarakterer. I matematik forsøger Undervisningsministeriet sig dog med et lokalt kursus i to kommuner om fastsættelse af årskarakterer.

Kvalitetssikringsaktørerne påpeger, at der kunne være mere systematisk fokus på afgivning af årskarakterer, og de oplever, at nogle lærere ikke nødvendigvis er tilstrækkeligt klædt på til at give årskarakterer. To kvalitetssikringsaktører siger:

> Der bliver ikke gjort noget fra centralt hold i forhold til årskarakterer. Det er sårbart. Det er ikke altid, at faglæreren har styr på, hvad der skal gives karakterer efter. Vi ser tit, at der bliver givet karakterer efter adfærd, fremtoning og deltagelse i undervisningen i stedet for opfyldelse af fagets mål. Der er begyndt at være opmærksomhed på dette på skolerne.

> Vi ser, at der ikke altid bliver givet karakterer efter, hvad eleverne kan rent fagligt, men pædagogiske karakterer for eksempelvis at række hånden op.

Opfølgning på karakterfordelinger og prøver

Skolerne indberetter prøvekaraktererne til Styrelsen for It og Læring, som samler karaktererne i en database. Karaktererne kan bl.a. give et billede af, hvordan eleverne har klaret sig i forbindelse med forskellige opgavetyper. Derudover skal både mundtlige og skriftlige censorer evaluere årets prøve. Disse censorevalueringer bruges sammen med viden fra evalueringsmødet og webinaret i udarbejdelsen af næste års opgavesæt, bl.a. til at gøre opgaveformuleringerne mere præcise.

5.7 Enkeltinterviews med kvalitetssikringsaktører på de gymnasiale uddannelser

Kvalitetssikring af karaktergivningen på det gymnasiale område kan foregå både før og efter afgivningen af karakterer. Kvalitetssikringen kan dreje sig dels om at klæde bedømmerne på til en ensartet bedømmelse, når de afgiver karakterer, dels om at følge op på karakterfordeling og prøver efter afholdelse af prøve og karaktergivning. I det følgende beskrives de tiltag, der iværksættes fra centralt hold, dvs. fra Undervisningsministeriets side, herunder fagkonsulenter og opgavekommissionsformænd, i forhold til kvalitetssikring af karaktergivningen. Kvalitetssikringsaktørerne beskriver en række forskellige elementer i kvalitetssikringen, herunder:

- Bedømmelsesværktøjer til understøttelse af karaktergivningen
- Aktiviteter, der skal sikre en ensartet bedømmelse i forbindelse med prøver
- Opfølgning på karakterfordeling og prøver.

5.7.1 Bedømmelsesværktøjer til understøttelse af karaktergivningen ved prøver

Undervisningsministeriet, herunder fagkonsulenter og opgavekommissionsformænd, udarbejder en række bedømmelsesværktøjer, som skal bidrage til at klæde bedømmerne på til karaktergivning og samtidig være med til at kvalitetssikre karaktergivningen. Ud over de overordnede faglige mål, bedømmelseskriterierne og trinbeskrivelsen udarbejdes der også en række supplerende konkretiserede bedømmelsesværktøjer såsom fagspecifikke trinbeskrivelser i vejledningerne og konkrete, eksemplariske bedømmelser på forskellige niveauer. Særligt for matematik er det, at der også udarbejdes en omsætningstabel for oversættelse af point til karakterer.

Aktiviteter for at sikre en ensartet bedømmelse i forbindelse med prøver

Fra centralt hold tages der initiativ til en række aktiviteter for bedømmere, herunder censorer, for at sikre ensartet bedømmelse. Det drejer sig om:

- Introduktion til og fælles bedømmelse i forbindelse med fagdidaktik i pædagogikum
- Censorkurser
- FIP-kurser

- Oplæg fra fagkonsulent på censordag for skriftlige censorer
- Forcensur i matematik.

Arbejdet med bedømmelse i pædagogikum, censorkurser og FIP-kurser beskrives i kapitel 4, idet det er et element i at sikre en ensartet bedømmelse, men også i at klæde bedømmerne på. I forhold til den skriftlige bedømmelse gøres yderligere en række ting for at sikre ensartethed. På dagen, hvor de skriftlige censorer mødes i Odense for at votere, indleder fagkonsulenten med et oplæg om korrekt brug af karakterskalaen og om årets konkrete prøvesæt. Særegent for matematik er det, at der også foretages en forcensur, hvor samtlige førstecensorer indberetter bedømmelsen af samtlige delopgaver i opgavesættet for fem elever, og det på den baggrund vurderes, om det giver anledning til justering af omsætningstabellen. Endelig peger kvalitetssikringsaktørerne på, at også selve censorgerningen, dvs. det at komme ud som censor og, i fællesskab med en anden bedømmer, bedømme mundtlige og skriftlige prøver, understøtter ensartethed i karaktergivningen.

Opfølgning på karakterfordelinger og prøver

Undervisningsministeriet, herunder fagkonsulenterne og opgavekommissionerne, samler efter prøveafholdelse hvert år op på karakterfordelingen til prøverne og på censorernes erfaringer med opgavesættene og med elevernes forståelse og besvarelse heraf. Disse opsamlinger giver ikke anledning til justering af fagenes faglige mål, idet disse kun justeres ved reformer og revideringer af læreplaner. Men opsamlingerne på censorernes erfaringer kan give anledning til fremadrettet at justere i opgaveformuleringer. Både for at sikre, at eleverne bedre forstår de stillede opgaver, og også fordi præcise opgaveformuleringer understøtter, at bedømmerne har en fælles forståelse af den stillede opgave, og hvordan den skal bedømmes. Samtidig kan man også justere i vejledninger, hvis eksempelvis nogle elementer i prøven og faget viser sig vanskelige eller uklare for bedømmerne at bedømme. Opsamlingen på karakterfordelinger kan ifølge kvalitetssikringsaktørerne være et vigtigt redskab til at vide, hvilke typer opgaver der har særligt brug for opmærksomhed. Ligger karaktererne inden for eksempelvis én genre i dansk markant lavere end inden for en anden genre, som eleverne kan vælge, giver det anledning til at se nærmere på, om forklaringen kan være at finde i opgaveformuleringen, i bedømmelsen af opgavetypen eller i utilstrækkeligt fokus i undervisningen. Nogle fagkonsulenter fortæller, at de også får karakterfordelinger fordelt på enkelte hold, og hvis hele hold dumper eller ligger meget lavt, så kan det give anledning til at tage kontakt til skolen for at følge op på, om der er en god forklaring på dette.

5.8 Fokusgruppeinterviews med ledere på de videregående uddannelser

Det overordnede indtryk fra de gennemførte fokusgruppeinterviews er, at der i ledelserne er en generel opmærksomhed på karaktergivning og karakterniveauer på uddannelserne. De interviewede ledere fremhæver en række forskellige elementer i deres kvalitetssikring, herunder:

- Karakterstatistik
- Tilbagemeldinger fra censorer, enten direkte eller via de årlige censorrapporter
- Behandling af eksamensklager.

Alle de interviewede ledere angiver, at de i et eller andet omfang ser på karakterstatistik som en del af deres kvalitetssikring. Om karakterstatistikken er på overordnet niveau (fx gennemsnit), udvalgte

fag (typisk karakter i forbindelse med afsluttende prøver) eller karakter fra alle eksamener og fx opdelt på eksterne og fastansatte undervisere, varierer meget. Eksempelvis fremhæver en leder, at man på institutionen holder et årligt møde, hvor karakterstatistik for alle afholdte prøver drøftes. Lederne giver også udtryk for, at de går i dialog med undervisere, hvis der er store udsving i karaktergivningen fra et år til et andet. Lederne fremhæver desuden, at de har særlig opmærksomhed på karaktergivning, hvis der er indført en ny prøveform. To ledere fortæller:

> Jeg overvåger karaktergivningen og ser på, om hele karakterskalaen bliver brugt, eller om karaktererne klumper sig sammen. Og jeg ser på, om der er udsving fra år til år. Hvis det svinger meget, så kan det være tegn på, at der ikke er den nødvendige ensartethed i karaktergivningen. Og jeg godkender læringsmål, og i den forbindelse ser jeg særligt på, om de gør det muligt at skelne mellem gode og dårlige præstationer. Så kigger jeg på vores nøgletal og ser på, om der er forskel på forskellige grupper af studerende, fx i forhold til adgangsgivende eksamen, for at se på, om vi fx skal gøre noget ved vores optag.
>
> Leder på universitet

> Vi kigger især på ændringer igennem årene. Er der udsving fra år til år? Men vi kigger også på, hvor på karakterskalaen karaktergivningen ligger, og så sammenligner vi med andre uddannelser. Og så behandler vi censorrapporten i studienævnet.
>
> Leder på universitet

Lederne fremhæver også akkreditering og brug af eksterne censorer som en kvalitetssikringsmekanisme. Med hensyn til det eksterne censorsystem handler det bl.a. om, at ekstern censur i sig selv er en kvalitetssikring af karaktergivningen. Hvad angår akkreditering, handler det om, at man mange steder i forbindelse med akkrediteringen har nedskrevet politikker for kvalitetssikring, hvor karakterstatistik og behandling heraf beskrives.

En enkelt leder nævner, at der på finansuddannelser på erhvervsakademiniveau er en eksamenskommission, hvor der sidder en repræsentant fra hver udbyder, og hvor de drøfter bedømmelse, herunder sikring af en ensartet bedømmelse.

5.8.1 Forskellige årsager til stigning i høje karakterer

De interviewede ledere har oplevet både fald og stigning i karakterniveauet på deres uddannelser, herunder at det kan svinge fra år til år:

> De årgange, vi får ind, er lidt ligesom vin. Vi kan få en god årgang ind, hvilket har betydning for karakterniveauet. Og så kan du få en halvdårlig Rioja ind. Gennemsnittet kan svinge med et halvt til et helt karakterpoint, så jeg kan have svært ved at se en tendens i, at der kommer flere og flere høje karakterer.
>
> Leder på erhvervsakademi

På nogle uddannelser oplever lederne, at der er en stigning i de tocifrede karakterer. Lederne har forskellige teser om, hvad denne stigning kan skyldes, herunder:

- 12-tallet blev i starten anvendt som 13-tallet og derfor anvendt i mindre grad lige efter indførelsen af 7-trins-skalaen.
- De studerende er blevet mere ambitiøse og fokuserede på deres uddannelse.
- De studerende er blevet bedre til at læse til eksamen, dvs. gennemskue, hvordan de lever op til kravene.

- Ved tvivl eller uenighed om en karakter, lader man tvivlen kommer den studerende til gode.

Særligt det med, at de studerende er blevet bedre til at gå til eksamen, fylder meget i fokusgruppeinterviewene. En leder fortæller:

> Jeg synes, at der er flere, som har knækket koden, og som har forstået, hvordan man får de der høje karakterer. Der bliver flere af den type studerende, som arbejder helt målrettet.
>
> Leder på erhvervsakademi

Et andet tema, som går igen i fokusgrupperne, er, at lederne oplever en tendens til, at aftagercensorer generelt giver højere karakterer end interne bedømmere eller bedømmere fra andre institutioner.

Forskelle i prøveformer påvirker karaktergivningen

Lederne blev i fokusgrupperne præsenteret for en graf over forskelle på karaktererne ved hhv. skriftlige, mundtlige og afsluttende prøver. Ledernes perspektiv er, at denne forskel er forventelig, idet bedømmelsessituationerne er meget forskellige og giver forskellige muligheder for niveaulægning og drøftelse af bedømmelser, men at karakterskalaen ikke anvendes på forskellig vis i de forskellige prøveformer. I fokusgruppeinterviewene er der flere eksempler på, at man i forbindelse med skriftlige prøver, hvor der er flere bedømmere, beder bedømmerne om at læse et udvalgt antal afleveringer, og så samler bedømmerne dem til en dialog om, hvordan opgaverne er bedømt, og hvad der skal lægges til grund for bedømmelsen.

Et dominerende synspunkt i fokusgruppen er, at de studerende er langt bedre mundtligt end skriftligt, ligesom den mundtlige prøve også giver den studerende andre muligheder for at påvirke karakteren. To ledere fortæller:

> Mundtlige eksamener er ikke bare en subjektiv vurdering. Der er tale om faglige vurderinger. Men i modsætning til de skriftlige prøver, så giver den mundtlige prøve jo den studerende mulighed for at rette op på egne fejl og mangler.
>
> Leder på universitet

> Noget af det, vi lægger vægt på [ved mundtlige prøver], er deres evne til analyse og refleksion. Nogle studerende kommer ind med en fantastisk analyse af deres egen opgave. Det hæver jo karakteren. Det er sjældent, at nogen kommer og taler sig selv ned. Det sker indimellem, men det er ikke tit. De kan blive stående eller gå op.
>
> Leder på professionshøjskole

Hvad angår de afsluttende prøver, er det ifølge lederne ikke overraskende, at der gives højere karakterer. De studerende får vejledning. Og som en af lederne formulerer det, så er de dårligste studerende allerede faldet fra. En leder fortæller også, at de i højere grad end tidligere oplever studerende, der vælger ikke at aflevere deres afsluttende opgave i første omgang, fordi de ikke er sikre på at få en tocifret karakter.

En af de prøvetyper, som fremhæves som særligt svær at give karakter ved, er praktikprøver. Lederne oplever ofte, at der bliver givet høje karakterer, fordi det er svært for bedømmerne at give en karakter for et forløb, de ikke har indsigt i. Ofte sker bedømmelsen nemlig på basis af en skriftlig opgave, hvor den studerende reflekterer over egen læring. En leder fortæller:

> Praktikprøven på vores uddannelse er lidt speciel. Vi er slet ikke interesseret i at give en karakter, men det skal vi. Og det er underviseren, arbejdsgiveren og den studerende, der formulerer målene. Så det er altså svært at give karakterer for.
>
> Leder på erhvervsakademi

Udfordringer fører som oftest ikke til justering af læringsmål

Adspurgt om, hvordan lederne forholder sig til udfordringer med karaktergivning, er den mest fremhævede løsning, at man tager en dialog med undervisergruppen. Enkelte ledere nævner, at de har justeret eksamensformen som følge af for mange høje karakterer.

Deltagerne i fokusgruppeinterviewene giver udtryk for, at justering af læringsmål/læringsudbytte-beskrivelser som oftest er drevet af andre hensyn end karaktergivningen og udviklingen heri. Det kan fx være udviklingen på arbejdsmarkedet og ændrede kompetencebehov.

6 Styrker og svagheder ved 7-trins-skalaen

6.1 Undersøgelsesspørgsmål

I dette kapitel sætter vi fokus på, hvilke styrker og svagheder lederne ser ved 7-trins-skalaen.

6.2 Survey blandt ledere på grundskoleområdet

Som det fremgår af figur 6.1 nedenfor, er lederne på grundskoleområdet blevet bedt om at vurdere svaghederne ved den eksisterende karakterskala. Lederne er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre svagheder, og nedenfor oplistes de tre svagheder, som flest ledere har prioriteret:

- At karaktertrinene på midten af skalaen (4, 7 og 10) er så brede, at de skal rumme for forskellige niveauer i præstationerne, prioriteres af 51 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 9 % og 10 % prioriterer det som hhv. den anden- og den tredjevæsentligste svaghed. Af disse vurderer 89 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor betydning eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det, at skalaen ikke i tilstrækkelig grad rummer mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, prioriteres af 15 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 35 % og 4 % prioriterer det som hhv. den anden- og den tredjevæsentligste svaghed. Af disse vurderer 88 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor betydning eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- At de brede trin i 7-trins-skalaen dækker over store faglige forskelle, og at det ofte gør det vanskeligt at synliggøre elevers progression mellem den ene standpunktskarakter/årskarakter og den næste, prioriteres af 10 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 24 % og 18 % prioriterer det som hhv. den anden- og den tredjevæsentligste svaghed. Af disse vurderer 87 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor betydning eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

FIGUR 6.1

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste svagheder ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

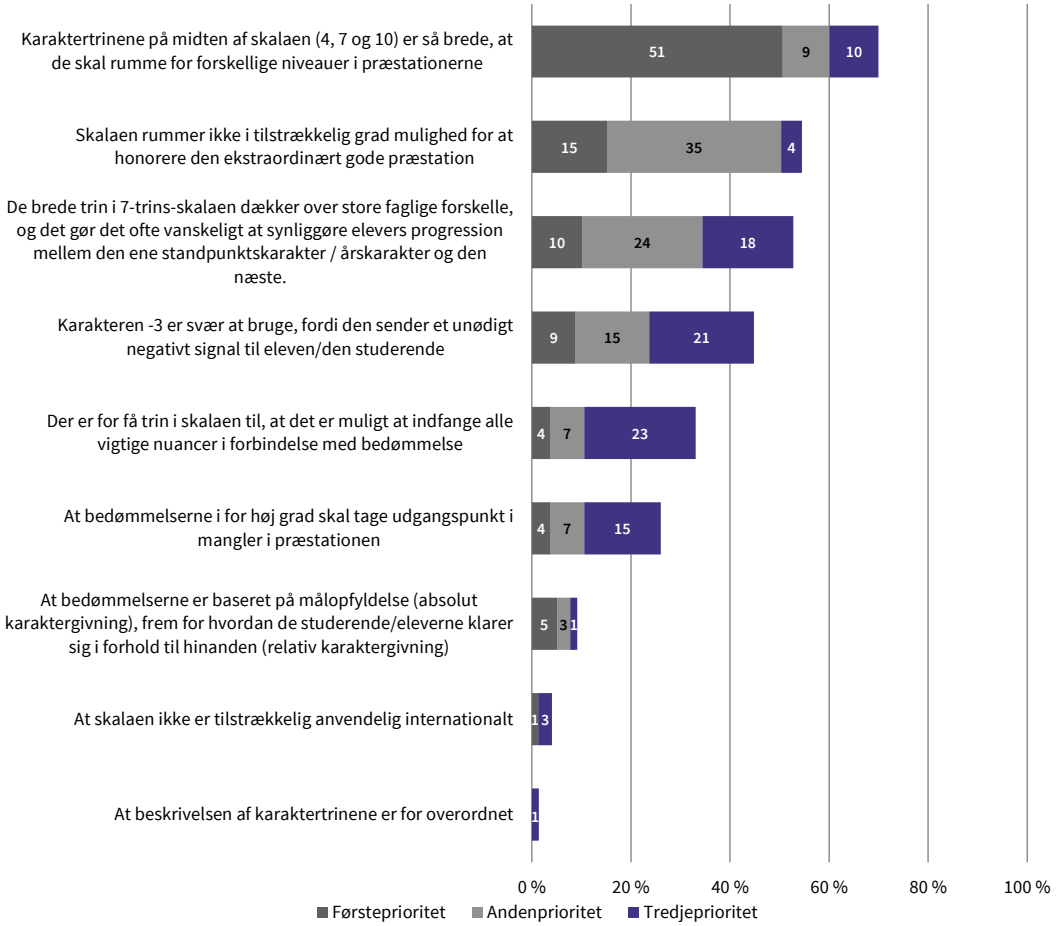

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: N = 79

Som det fremgår af figur 6.2 nedenfor, er lederne på grundskoleområdet blevet bedt om at vurdere styrkerne ved den eksisterende karakterskala. Lederne er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre styrker, og nedenfor listes de tre styrker, som flest ledere har prioriteret:

- Det at skalaen er anvendelig internationalt, prioriteres af 46 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 9 % og 46 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 73 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at de forskellige karakterer i trinbeskrivelsen er klart beskrevet prioriteres af 19 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 21 % og 13 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 94 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor betydning eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- At bedømmelserne er baseret på målopfyldelse (absolut karaktergivning), frem for hvordan de studerende/eleverne klarer sig i forhold til hinanden (relativ karaktergivning), prioriteres af 15 %

af lederne som den væsentligste styrke, mens 23 % og 9 % prioriterer det som hhv. den anden og tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 91 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

FIGUR 6.2

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste styrker ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

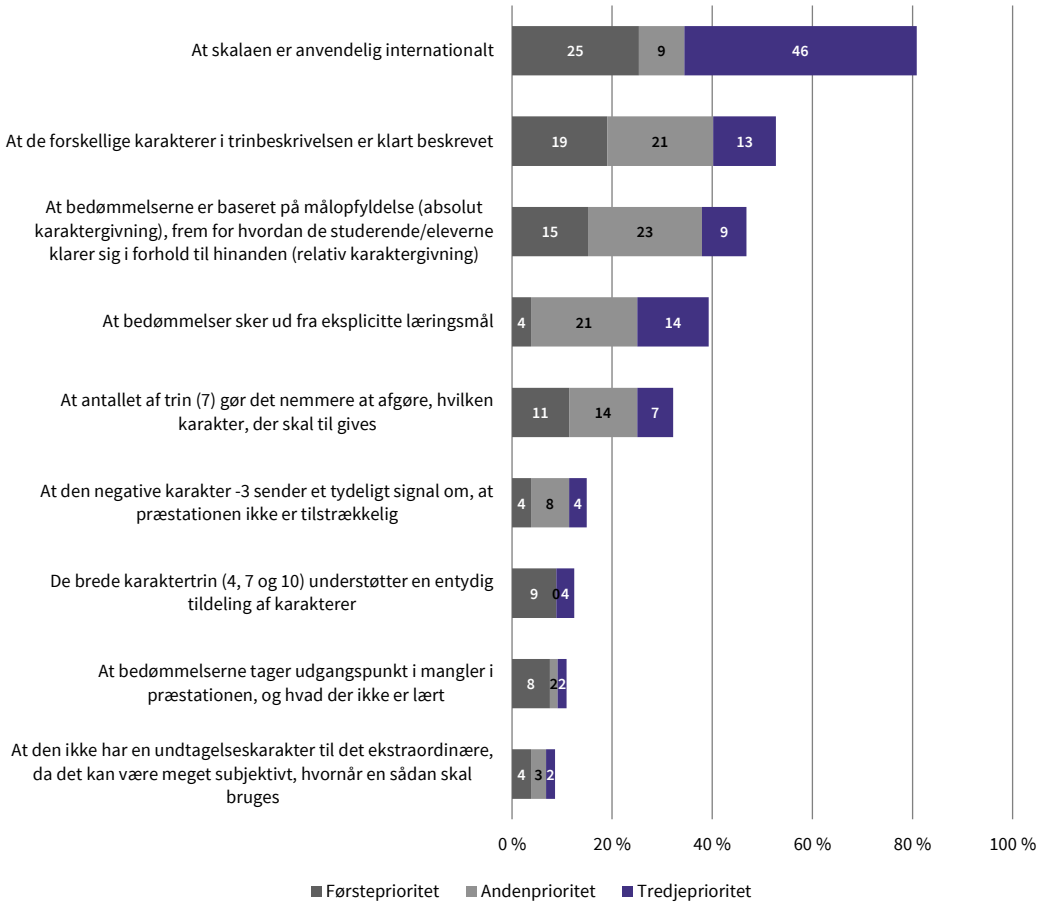

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: N = 79

6.3 Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser

Som det fremgår af figur 6.3 nedenfor, er lederne på videregående uddannelser blevet bedt om at vurdere svaghederne ved den eksisterende karakterskala. Lederne er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre svagheder, og nedenfor listes de tre svagheder, som flest ledere har prioriteret:

- At 'De brede trin i 7-trins-skalaen dækker over store faglige forskelle, og det gør det ofte vanskeligt at synliggøre elevers progression mellem den ene standpunktskarakter / årskarakter og den

næste', prioriteres af 12 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 29 % og 18 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 88 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

- At 'Karaktertrinene på midten af skalaen (4, 7 og 10) er så brede, at de skal rumme for forskellige niveauer i præstationerne', prioriteres af 31 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 13 % og 12 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 92 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- 'At bedømmelserne i for høj grad skal tage udgangspunkt i mangler i præstationen', prioriteres af 87 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 16 % og 13 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 87 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

FIGUR 6.3

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste svagheder ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

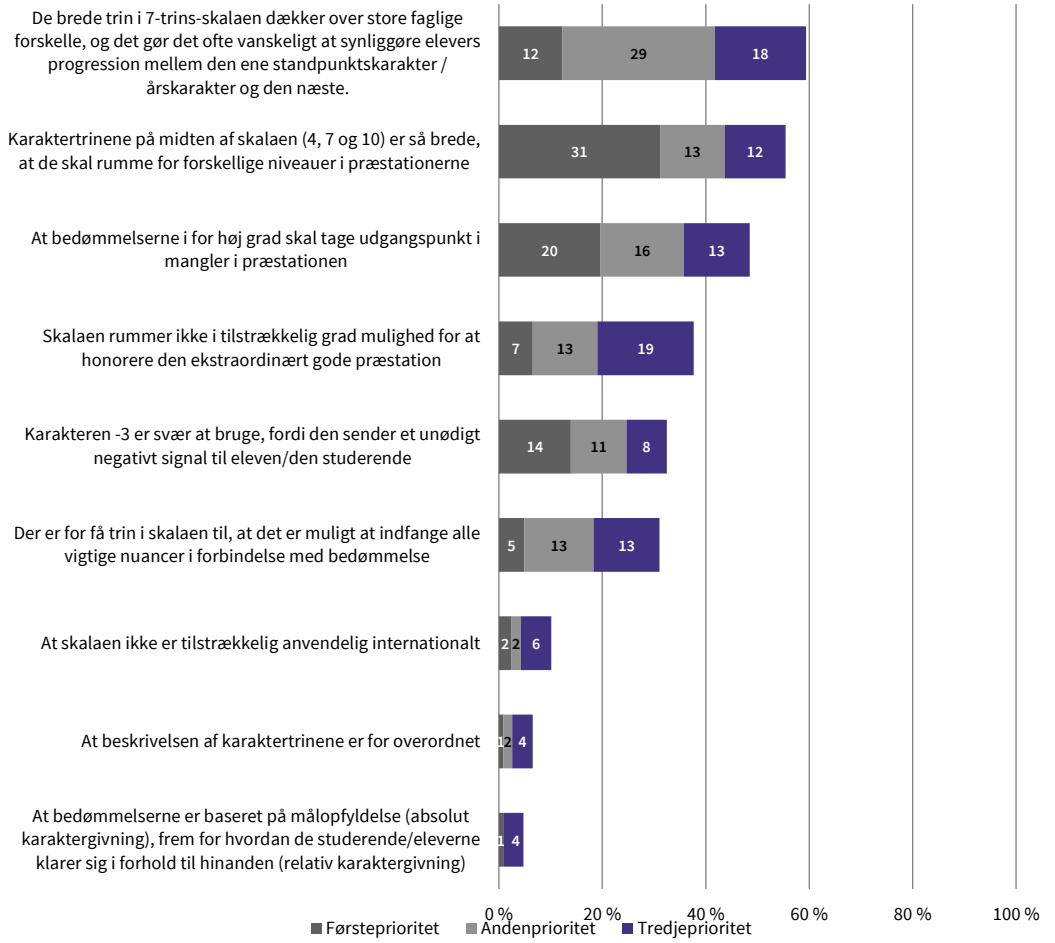

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på gymnasiale uddannelser.
Note: N = 122

Som det fremgår af figur 6.4 nedenfor, er lederne på de gymnasiale uddannelser blevet bedt om at vurdere styrkerne ved den eksisterende karakterskala. Lederne er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre styrker, og nedenfor listes de tre styrker, som flest ledere har prioriteret:

- At bedømmelserne er baseret på målopfyldelse (absolut karaktergivning), frem for hvordan de studerende/eleverne klarer sig i forhold til hinanden (relativ karaktergivning), prioriteres af 25 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 23 % og 13 % prioriterer det som hhv. den anden og tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 80 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at skalaen er anvendelig internationalt, prioriteres af 19 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 13 % og 24 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 82 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at bedømmelser sker ud fra eksplicitte læringsmål, prioriteres af 8 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 23 % og 21 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 96 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

FIGUR 6.4

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste styrker ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

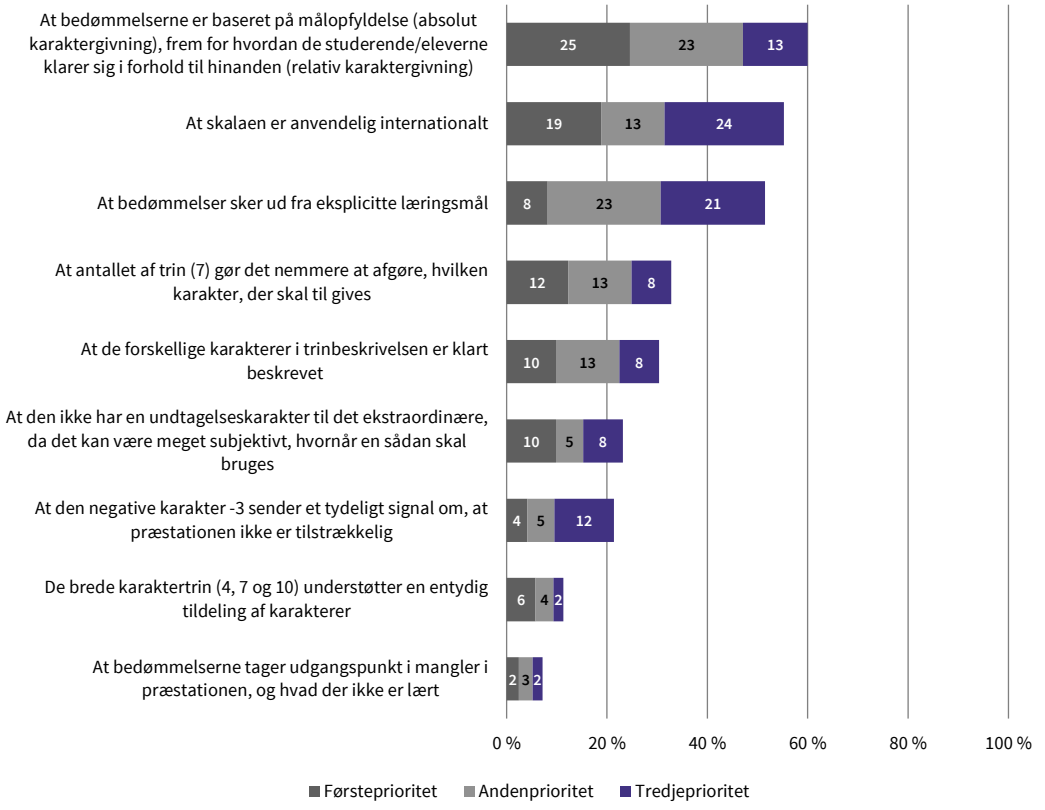

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 122

6.4 Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser

Som det fremgår af figur 6.5 nedenfor, er lederne på erhvervsuddannelser blevet bedt om at vurdere svaghederne ved den eksisterende karakterskala. Lederne er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre svagheder, og nedenfor listes de tre svagheder, som flest ledere har prioriteret:

- Det at karaktertrinene på midten af skalaen (4, 7 og 10) er så brede, at de skal rumme for forskellige niveauer i præstationerne, prioriteres af 53 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 20 % og 11 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 90 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at skalaen rummer ikke i tilstrækkelig grad mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, prioriteres af 18 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 28 % og 9 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 92 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at de brede trin i 7-trins-skalaen dækker over store faglige forskelle, og det gør det ofte vanskeligt at synliggøre elevers progression mellem den ene standpunktskarakter/årskarakter og den næste, prioriteres af 11 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 28 % og 9 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 97 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

FIGUR 6.5

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste svagheder ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

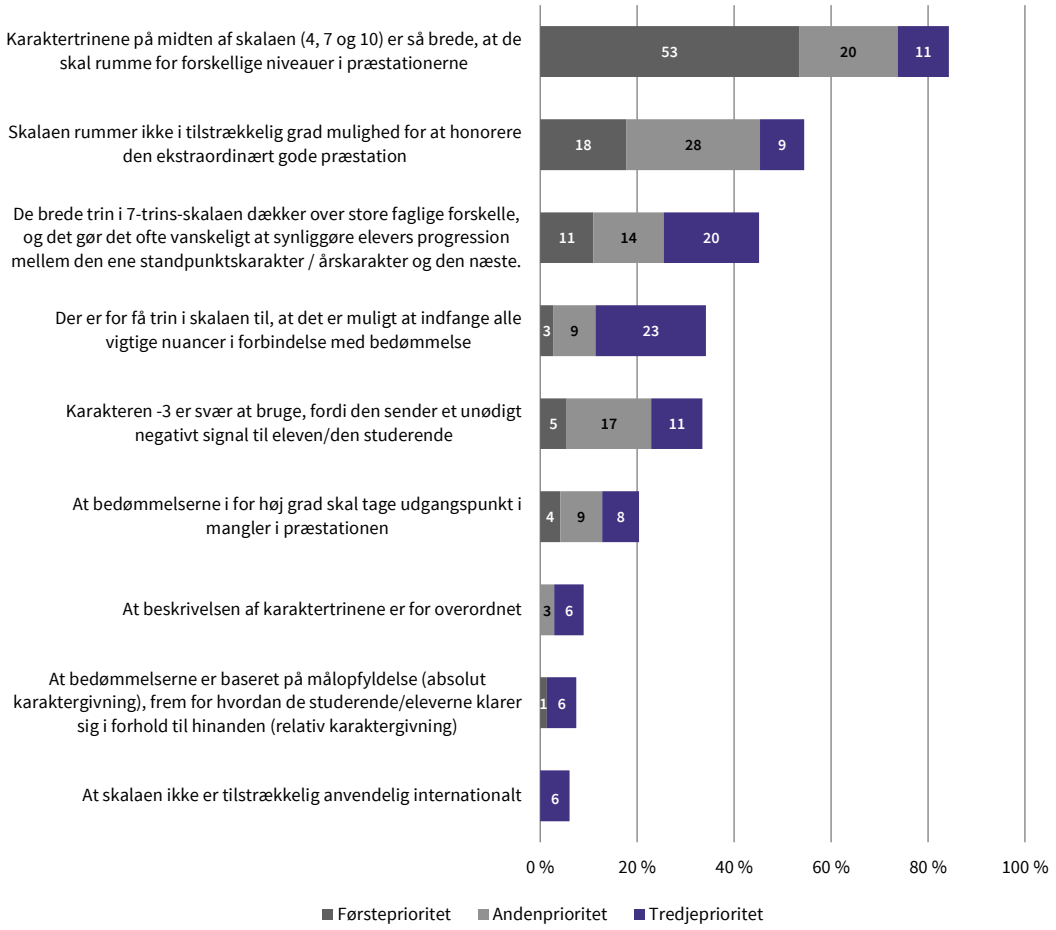

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.
Note: N = 73

Som det fremgår af figur 6.6 nedenfor, er lederne på erhvervsuddannelser blevet bedt om at vurdere styrkerne ved den eksisterende karakterskala. Lederne er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre styrker, og nedenfor listes de tre styrker, som flest ledere har prioriteret:

- Det at bedømmelserne er baseret på målopfyldelse (absolut karaktergivning), frem for hvordan de studerende/eleverne klarer sig i forhold til hinanden (relativ karaktergivning), prioriteres af 25 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 19 % og 13 % prioriterer det som hhv. den anden og tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 100 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at skalaen er anvendelig internationalt, prioriteres af 15 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 14 % og 25 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 100 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

- Det at bedømmelser sker ud fra eksplicitte læringsmål', prioriteres af 8 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 17 % og 25 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 93 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

FIGUR 6.6

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste styrker ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

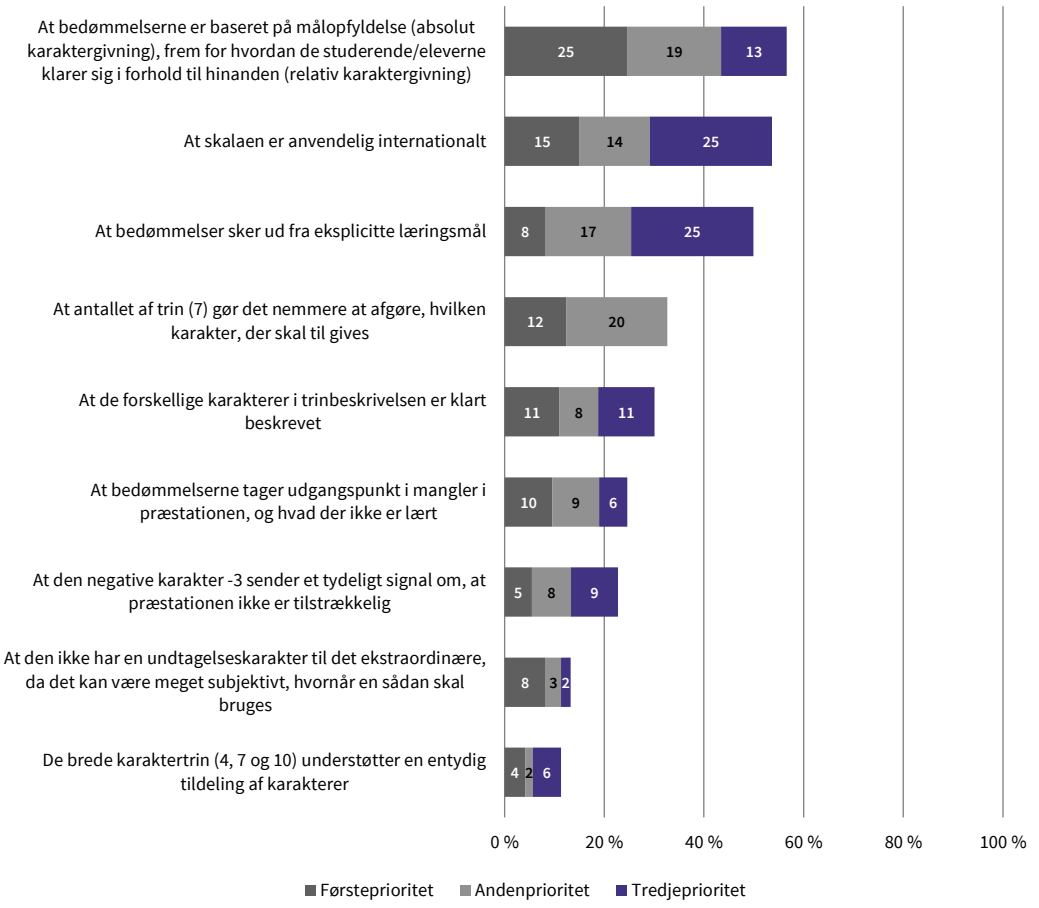

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.
Note: N = 73

6.5 Survey blandt ledere på videregående uddannelser

Som det fremgår af figur 6.7 nedenfor, er lederne på videregående uddannelser blevet bedt om at vurdere svaghederne ved den eksisterende karakterskala. Lederne er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre svagheder, og nedenfor listes de tre svagheder, som flest ledere har prioriteret:

- Det at karaktertrinene på midten af skalaen (4, 7 og 10) er så brede, at de skal rumme for forskellige niveauer i præstationerne, prioriteres af 51 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 14 % og 7 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 92 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at skalaen ikke i tilstrækkelig grad rummer mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, prioriteres af 13 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 25 % og 16 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 91 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at bedømmelserne i for høj grad skal tage udgangspunkt i mangler i præstationen, prioriteres af 12 % af lederne som den væsentligste svaghed, mens 13 % og 16 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 92 % af lederne i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

FIGUR 6.7

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste svagheder ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

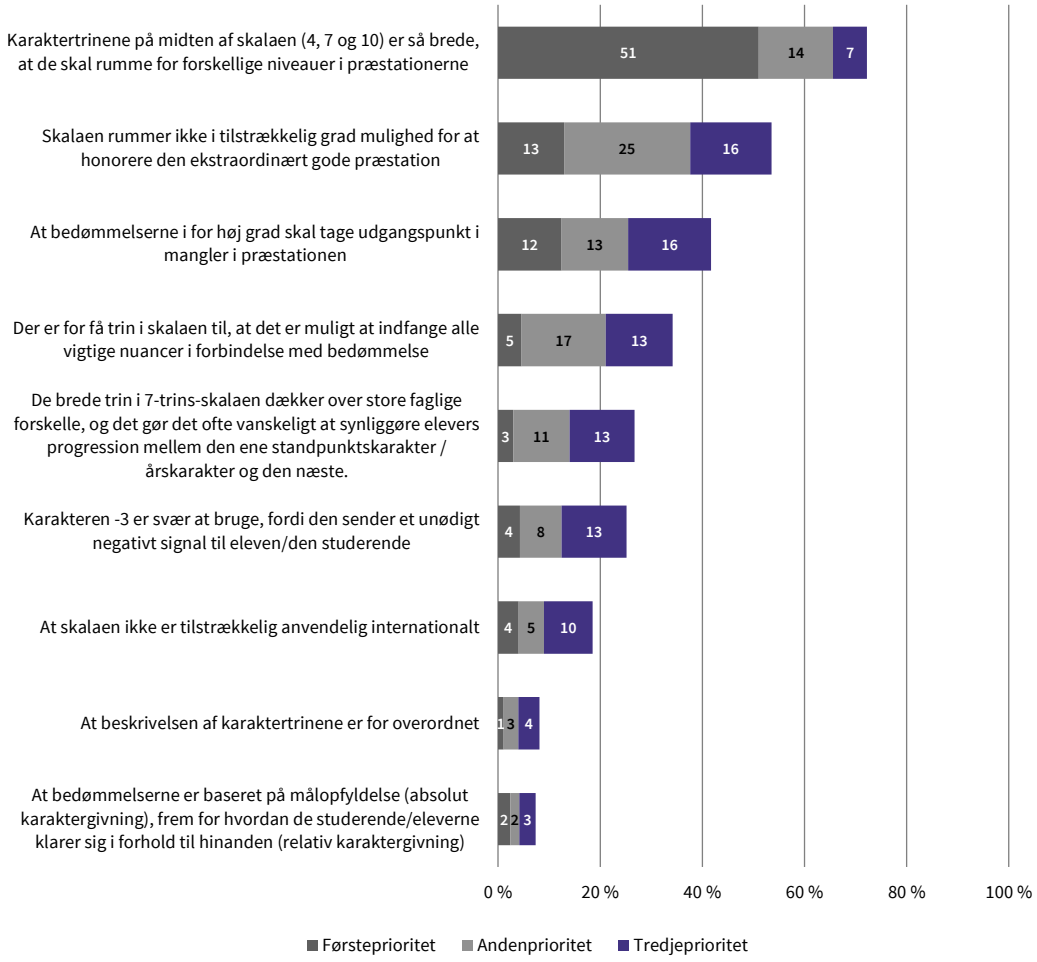

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370

Som det fremgår af figur 6.8 nedenfor, er lederne på videregående uddannelser blevet bedt om at vurdere styrkerne ved den eksisterende karakterskala. Lederne er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre styrker, og nedenfor listes de tre styrker, som flest ledere har prioriteret:

- Det at bedømmelser sker ud fra eksplicitte læringsmål, prioriteres af 21 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 27 % og 22 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 95 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at bedømmelserne er baseret på målopfyldelse (absolut karaktergivning), frem for hvordan de studerende/eleverne klarer sig i forhold til hinanden (relativ karaktergivning), prioriteres af 21 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 25 % og 18 % prioriterer det som hhv. den anden og tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 88 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

- Det at skalaen er anvendelig internationalt, prioriteres af 14 % af lederne som den væsentligste styrke, mens 7 % og 18 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 77 % af lederne i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

FIGUR 6.8

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste styrker ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

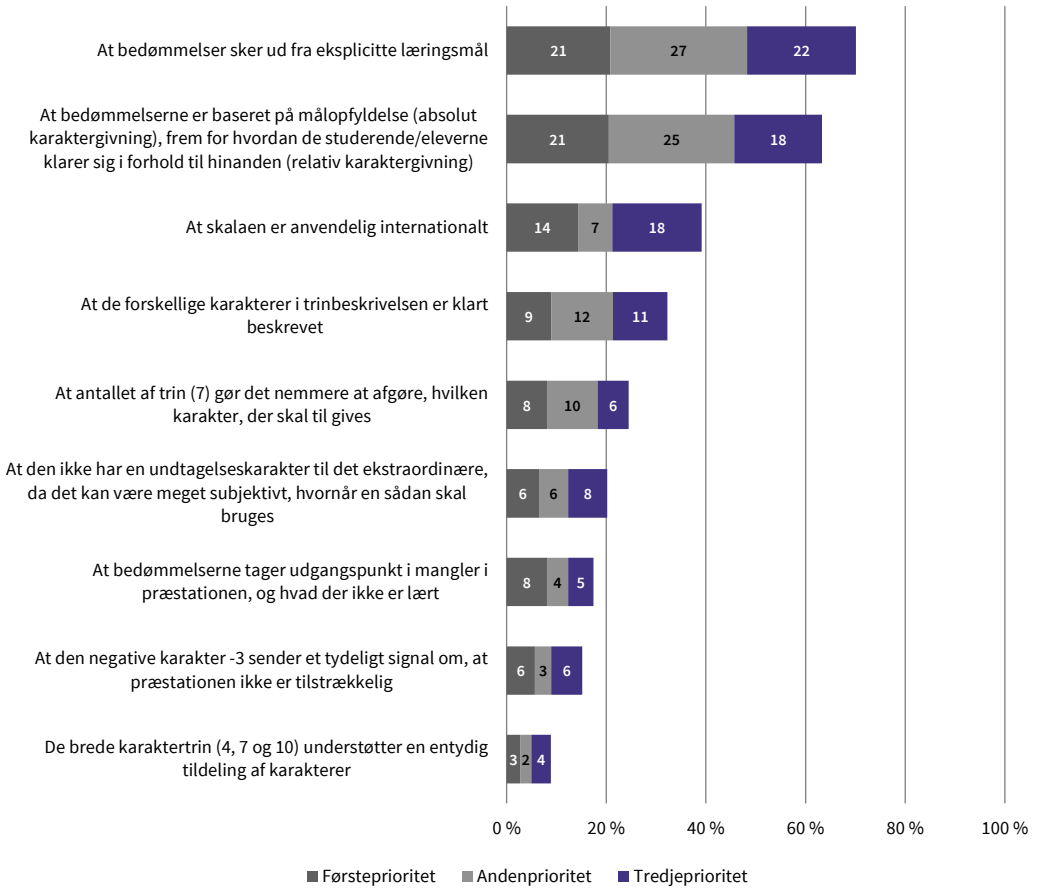

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370

7 Belønning af særligt dygtige studerende

7.1 Baggrund og undersøgelsesspørgsmål

7-trins-skalaen har ikke en undtagelseskarakter til den ekstraordinære præstation, som den tidligere skalas 13-tal. 13-tallet blev på den gamle skala givet for den usædvanlig selvstændige og udmærkede præstation, mens 12-tallet på 7-trins-skalaen gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål med ingen eller få uvæsentlige mangler. Det forventes, at omkring 10 % af alle beståede karakterer er 12.

Det er et bevidst valg, at 7-trins-skalaen ikke har nogen undtagelseskarakter som det gamle 13-tal for at gøre skalaen mere internationalt anvendelig. Der er kun få karakterskalaer internationalt, som har undtagelseskarakterer. En Eurydice-rundspørge blandt de europæiske lande foretaget af Styrelsen for Forskning og Uddannelse peger på, at topkarakteren i de udenlandske skalaer ofte bruges til 13-30 % af de beståede prøver, og tal fra USA peger på, at andelen kan være endnu højere (se evt. "7-trins-skalaen og ECTS-skalaen" appendiks B). 13-tallet var derfor svært at forklare for personer i udlandet.

Samtidig pegede Karakterkommissionen på, at der var stor forskel mellem sektorer, fag og hovedområder med hensyn til, hvor ofte bedømmerne gav 13.

Det er dog blevet påpeget, at ændringen gør det sværere for aftagerne at identificere de dygtigste danske studerende, og at det er uhensigtsmæssigt, at skalaen ikke giver mulighed for at belønne den ekstraordinære præstation.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har implementeret en talentbekendtgørelse, som blandt andet giver institutionerne mulighed for at belønne særligt dygtige studerende. Men mulighederne for belønning er ikke indbygget i karaktergivningen.

I dette kapitel sætter vi fokus på følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Er der tilstrækkelige muligheder for at identificere særligt dygtige studerende og belønne den ekstraordinære præstation?

7.2 Survey blandt ledere på grundskoleområdet

Som det fremgår af tabel 7.1 nedenfor er lederne på grundskoleområdet blevet spurgt om, hvor enige eller uenige de er i, at skalaen burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, som svarer til 13-tallet på 13-skalaen.

- 62 % af lederne på grundskoleområdet er enten meget enig eller enig i, at den eksisterende karakterskala burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation svarende til 13-tallet på 13-skalaen.

TABEL 7.1

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Skalaen burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, som svarer til 13-tallet på 13-skalaen?

	Antal	Procent
Meget enig	25	32%
Enig	24	30%
Hverken enig eller uenig	12	15%
Uenig	11	14%
Meget uenig	4	5%
Ved ikke	3	4%
Total	79	100%

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på grundskoleområdet.
Note: N = 79

7.3 Survey blandt ledere på gymnasiale uddannelser

Som det fremgår af tabel 7.2 nedenfor, er lederne på de gymnasiale uddannelser blevet spurgt om, hvor enige eller uenige de er i, at skalaen burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, som svarer til 13-tallet på 13-skalaen.

- 46 % af lederne på gymnasiale uddannelser er meget enig eller enig i, at den eksisterende karakterskala burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation svarende til 13-tallet i 13-skalaen.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger kan ses i den særskilte tabelrapport. Én forskel mellem andelen af ledere af hhv. stx, hhx og flere gymnasiale retninger, som er meget enig eller enig i, at den eksisterende karakterskala burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation svarende til 13-tallet på 13-skalaen, er statistisk signifikant:

- 65 % af lederne af hhx svarer, at de er meget enig eller enig i, at den eksisterende karakterskala burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af flere gymnasiale retninger (33 %) men ikke fra andelen af ledere af stx (51 %).

TABEL 7.2

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Skalaen burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, som svarer til 13-tallet på 13-skalaen?

	Antal	Procent
Meget enig	25	20%
Enig	32	26%
Hverken enig eller uenig	30	25%
Uenig	20	16%
Meget uenig	14	11%
Ved ikke	1	1%
Total	122	100%

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på gymnasiale uddannelser.
Note: N = 122

7.4 Survey blandt ledere på erhvervsuddannelser

Som det fremgår af tabel 7.3 nedenfor, er lederne på erhvervsuddannelserne blevet spurgt om, hvor enige eller uenige de er i, at skalaen burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, som svarer til 13-tallet på 13-skalaen.

- 62 % af lederne på erhvervsuddannelser er meget enig eller enig i, at den eksisterende karakterskala burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation svarende til 13-tallet i 13-skalaen.

TABEL 7.3

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Skalaen burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, som svarer til 13-tallet i 13-skalaen?

	Antal	Procent
Meget enig	29	40%
Enig	16	22%
Hverken enig eller uenig	14	19%
Uenig	10	14%
Meget uenig	2	3%
Ved ikke	2	3%
Total	73	100%

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på erhvervsuddannelser.
Note: N = 73

7.5 Survey blandt ledere på videregående uddannelser

Som det fremgår af tabel 7.4 nedenfor, er lederne på de videregående uddannelser blevet spurgt om, hvor enige eller uenige de er i, at skalaen burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, som svarer til 13-tallet på 13-skalaen.

- 61 % af lederne på videregående uddannelser er meget enige eller enige i, at den eksisterende karakterskala burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation svarende til 13-tallet på 13-skalaen.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. Der er dog ikke statistisk signifikant forskel på andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser, som er meget enige eller enige i, at den eksisterende karakterskala burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation svarende til 13-tallet på 13-skalaen.

TABEL 7.4

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Skalaen burde have en mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, som svarer til 13-tallet på 13-skalaen

	Antal	Procent
Meget enig	123	33%
Enig	102	28%
Hverken enig eller uenig	55	15%
Uenig	51	14%
Meget uenig	36	10%
Ved ikke	3	1%
Total	370	100%

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

Som det fremgår af tabel 7.5 nedenfor, er lederne på universitetsuddannelserne blevet spurgt om, hvor enige eller uenige de er i, at skalaen i tilstrækkelig grad understøtter, at de dygtigste studerende kan identificeres i forbindelse med forskerrekruttering:

- 54 % af lederne er meget enige eller enige i, at den eksisterende karakterskala i tilstrækkelig grad understøtter identifikation af de dygtigste studerende i forbindelse med instituttets forskerrekruttering.

TABEL 7.5

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Skalaen understøtter i tilstrækkelig grad, at vi på mit institut kan identificere de dygtigste studerende i forbindelse med forskerrekruttering

	Antal	Procent
Meget enig	40	20%
Enig	70	34%
Hverken enig eller uenig	44	21%
Uenig	26	13%
Meget uenig	18	9%
Ved ikke	7	3%
Total	205	100%

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: Kun ledere på universitetsuddannelserne N = 205.

Som det fremgår af tabel 7.6 nedenfor, er lederne på de videregående uddannelser blevet spurgt om, hvilken adgang dimittenderne har til oplysninger om, hvordan de samlet set har klaret deres uddannelse i forhold til andre på deres årgang (fx oplysning om rangering af deres samlede karaktergennemsnit).

19 % af lederne på videregående uddannelser svarer, at dimittenderne har adgang til oplysninger om, hvordan de samlet set har klaret deres uddannelse i forhold til andre på deres årgang (fx oplysning om rangering af deres samlede karaktergennemsnit). Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. Der er dog ikke statistisk signifikant forskel på andelen af ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser, som svarer, at dimittenderne har adgang til oplysninger om, hvordan de samlet set har klaret deres uddannelse i forhold til andre på deres årgang (fx oplysning om rangering af deres samlede karaktergennemsnit).

TABEL 7.6

Har dimittenderne adgang til oplysninger om, hvordan de samlet set har klaret deres uddannelse i forhold til andre på deres årgang (fx oplysning om rangering af deres samlede karaktergennemsnit)?

	Procent (antal)
Ja	19 % (71)
Nej	49 % (182)
Ved ikke	32 % (117)
Total	100 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

Som det fremgår af tabel 7.7 nedenfor, er lederne på de videregående uddannelser blevet spurgt om, hvorvidt deres institution systematisk (fx årligt eller halvårligt) offentliggør statistik for karaktergivning ud over de afsluttende prøver på institutionens hjemmeside:

- 34 % af lederne svarer, at der på en hjemmeside systematisk (fx årligt eller halvårligt) offentliggøres statistik for karaktergivning på institutionen ud over de afsluttende prøver.

Variationen mellem svar fra ledere af hhv. erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelser kan ses i den særskilte tabelrapport. 27 % af lederne af universitetsuddannelser svarer, at der på en hjemmeside systematisk (fx årligt eller halvårligt) offentliggøres statistik for karaktergivning på institutionen ud over de afsluttende prøver, hvilket er signifikant forskelligt fra andelen af ledere af professionsbacheloruddannelser (45 %), men ikke fra andelen af ledere af erhvervsakademiuddannelser (43 %).

TABEL 7.7

Offentliggør I systematisk (fx årligt eller halvårligt) statistik for karaktergivning på jeres institution ud over de afsluttende prøver på jeres hjemmeside?

	Procent (antal)
Ja	34 % (126)
Nej	39 % (143)
Ved ikke	27 % (101)
Total	100 % (370)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt ledere på videregående uddannelser.
Note: N = 370.

7.6 Eksisterende muligheder for identifikation af særligt dygtige studerende

Bekendtgørelse om talentinitiativer på de videregående uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (talentbekendtgørelsen) giver en række muligheder for at belønne særligt dygtige studerende:

- Udmærkelse på eksamensbeviset
- Anerkendelse af ekstracurriculære aktiviteter på eksamensbeviset
- Ekstra ECTS-point
- Tidlig studiestart for elever på ungdomsuddannelser.

7.7 Fokusgruppe med ledere på de videregående uddannelser

7.7.1 Mulighederne i talentbekendtgørelsen er gode, men benyttes meget lidt

Generelt er det de interviewede lederes holdning, at mulighederne i talentbekendtgørelsen er gode, men at det kan være svært at realisere dem i praksis. Lederne fremhæver forskellige årsager til, at mulighederne i talentbekendtgørelsen ikke anvendes i særligt udstrakt grad:

- De studerende opsøger ikke mulighederne.
- Det kan være svært at identificere talenter og gennemføre talentforløb på erhvervsakademierne, hvor uddannelsen typisk varer halvandet-to år.
- De studerende prioriterer deres studie og tør ikke satse på, at de har overskud til at tage ekstra ECTS-point.

Lederne fremhæver også andre muligheder, der tages i anvendelse til at belønne særligt dygtige studerende, og som ikke er en del af talentbekendtgørelsen:

- Studerendes deltagelse i forsknings- og udviklingsprojekter
- Uddeling af legater i samarbejde med virksomheder
- Honorering af det højeste gennemsnit på en årgang.

Blandede holdninger til behov for 13-tallet

Der er meget forskellige perspektiver på, hvorvidt der er behov for en karakter til at belønne den ekstraordinære indsats. Trods mulighederne i talentbekendtgørelsen er der ledere blandt de interviewede, der savner det gamle 13-tal til netop at honorere den ekstraordinære indsats på kursus- eller eksamensniveau:

> Der lå en signalværdi i 13-tallet, fordi det var ekstraordinært. En udmærkelse ville ikke have samme signalværdi, som 13-tallet havde. Det handler jo også om de signaler, vi sender til de studerende. Alle får 12, så hvordan kan man udmærke sig nu? Hvad skal man egentlig stræbe efter?
>
> Leder på universitet

> Jeg savner et 13-tal. Men spørgsmålet er, om jeg savner det, bare fordi det har været der. For i bund og grund er 12 jo dækkende. Men i gamle dage kunne man give den der "det var super, det var ud over forventet". Men er det kun derfor? Så jeg er ikke sikker på, jeg savner det alligevel.
>
> Leder på universitet

Flere ledere peger på en mulig løsning, hvor det er muligt at angive en udmærkelse på eksamensniveau, hvor det ikke har betydning for det samlede gennemsnit, men hvor man som underviser kan honorere en særligt god, kreativ eller nytænkende præstation.

> Personligt kunne jeg godt savne den lille stjerne, 12*. Ikke noget, der kom med i gennemsnittet, men bare, at man kunne honorere den studerende lidt ekstra. Men de kigger jo på, hvad der står, netop fordi det er en kvantitativ vurdering. De går så meget op i det tal.
>
> Leder på professionshøjskole

> Jeg savner det latinske cum laude. Det påvirker ikke gennemsnit, men så har du udmærkelsen. Man kan kun på diplomniveau, men ikke på kursusniveau. Men som underviser, når man siger "årh, det var bare skarpt, det, der blev leveret". Der blev ikke bare leveret på læringsmålene, men der kom også et ekstra twist, man gerne vil give noget for, men det kan man ikke.
>
> Leder på universitet

8 Censorformandskabet på de videregående uddannelser og karaktergivning

8.1 Undersøgelsesspørgsmål

I dette kapitel ser vi nærmere på censorformandskabets eget perspektiv på 7-trins-skalaen og karaktergivning. Kapitlet bygger på en survey blandt censorformænd.

8.2 Survey blandt censorformænd

Tabel 8.1 viser, at langt størstedelen af respondenterne har været censorformænd i mere end fem år (69 %). 28 % har været censorformænd i et-fem år, mens 2 %, svarende til to personer, har været formænd i mindre end et år.

TABEL 8.1

Hvor lang tid har du været censorformand?

	Procent (antal)
Mindre end et år	2 % (2)
Et-fem år	28 % (24)
Mere end fem år	69 % (59)
Total	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Tabel 8.2 viser, at 64 % af respondenterne er enten enige eller meget enige i udsagnet om, at censorformandskabet har tilstrækkeligt med ressourcer til at understøtte deres arbejde. Omvendt er 18 % uenige i, at censorformandskabet har tilstrækkeligt med ressourcer til at understøtte deres arbejde.

TABEL 8.2

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever generelt, at der er tilstrækkeligt med ressourcer i mit censorformandskab til at understøtte mit arbejde

	Procent (antal)
Meget enig	25 % (21)
Enig	39 % (33)
Hverken enig eller uenig	16 % (14)
Uenig	13 % (11)
Meget uenig	6 % (5)
Ved ikke	1 % (1)
Total	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Tabel 8.3 viser, at et lille flertal af censorformændene (53 %) mener, at der er professionel it-understøttelse af arbejdet som censorformand.

TABEL 8.3

Er der professionel it-understøttelse af dit arbejde som censorformand?

	Procent (antal)
Ja	53 % (45)
Nej	47 % (40)
Total	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Tabel 8.4 viser, at de fleste censorformænd (87 %) peger på den uddannelsesansvarlige på institutionen som deres primære kontakt i forbindelse med kvalitetssikring af karaktergivningen og opfølgning på prøvernes afvikling. 31 % har kontakt med ledelsen, og 25 % svarer "Andre".

TABEL 8.4

Hvem er dine primære kontakter på de uddannelsesinstitutioner, der er omfattet af dit censorkorps, når det drejer sig om kvalitetssikring af karaktergivning og opfølgning på prøvernes afvikling? (n = 85)

	Procent (antal)
Uddannelsesansvarlig (fx studieleder, uddannelsesansvarlig, fagleder osv.)	87 % (74)
Ledelse (fx dekan, institutleder osv.)	31 % (26)
Øverste ledelse (fx rektor, direktør)	4 % (3)
Andre	25 % (21)
Jeg har ikke kontaktpersoner på institutionerne endnu	1 % (1)
Total	147 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice-spørgsmål, hvorfor tallene summer op til mere end 100 %.
Note: N = 85.

8.2.1 Opfølgning på karaktergivning

Tabel 8.5 viser, hvor ofte karaktergivning er et fokuspunkt i censorformændenes arbejde. Top tre over aktiviteter, hvor det altid eller ofte er et fokuspunkt er:

- Censormøderne (76 %)
- Den årlige censorrapport (66 %)
- Kontaktmøderne mellem censorerne og institutionen (55 %).

Omvendt angiver blot 23 % af censorformændene, at det er et fokuspunkt i deres dialog med ministeriet/Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

TABEL 8.5

Hvor ofte er karaktergivning et fokuspunkt i følgende dele af dit arbejde?

	Altid	Ofte	Sjældent	Aldrig	Total
Den årlige censorrapport	40 % (34)	26 % (22)	25 % (21)	9 % (8)	100 % (85)
Løbende dialog med institutionerne	11 % (9)	42 % (36)	45 % (38)	2 % (2)	100 % (85)
Arbejdet med justering af målbeskrivelserne	14 % (12)	21 % (18)	47 % (40)	18 % (15)	100 % (85)
Tværgående institutionsmøder	7 % (6)	20 % (17)	41 % (35)	32 % (27)	100 % (85)
Møder med enkeltinstitutioner	11 % (9)	27 % (23)	47 % (40)	15 % (13)	100 % (85)
Censormøder for censorerne	38 % (32)	38 % (32)	19 % (16)	6 % (5)	100 % (85)
Kontaktmøder mellem institutioner og censorerne	14 % (12)	41 % (35)	32 % (27)	13 % (11)	100 % (85)
Din dialog med ministeriet/Styrelsen for Forskning og Uddannelse	4 % (3)	19 % (16)	38 % (32)	40 % (34)	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser

Tabel 8.6 viser, i hvilken grad censorformændene ser forskellige funktioner som en del af deres arbejder. Nedenfor er oplistet de funktioner, som censorformændene har angivet, at de i høj eller nogen grad ser som en del af deres arbejder:

- At understøtte at censorerne forstår og bruger karakterskalaen korrekt (91 %).
- At følge op på om ankesagsbehandlingen og sager om bedømmelse tager udgangspunkt i de opstillede læringsmål (82 %).
- At følge op på om der er et ensartet niveau i de faglige krav i bedømmelserne på tværs af censorkorpsets uddannelser og institutioner (78 %).
- At følge op på om bedømmelserne tager udgangspunkt i de opstillede læringsmål (76 %).
- At følge op på udviklingen i karaktergivningen inden for censorkorpsets uddannelser over tid (73 %).
- At understøtte at institutionerne inddrager karaktergivningen i kvalitetssikringen og udviklingen af deres uddannelser (73 %).
- At følge op på om der er opstillet læringsmål for alle prøver (71 %).

TABEL 8.6

I hvilken grad ser du følgende funktioner som en del af dit arbejde som censorformand:

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ikke relevant	Total
	Procent (antal)	Procent (antal)	Procent (antal)	Procent (antal)	Procent (antal)	Procent (antal)
At følge op på om bedømmelserne tager udgangspunkt i de opstillede læringsmål	52 % (44)	25 % (21)	16 % (14)	7 % (6)	0 % (0)	100 % (85)
At følge op på om ankesagsbehandlingen og sager om bedømmelse tager udgangspunkt i de opstillede læringsmål	56 % (48)	26 % (22)	13 % (11)	5 % (4)	0 % (0)	100 % (85)
At følge op på om der er opstillet læringsmål for alle prøver	48 % (41)	22 % (19)	25 % (21)	5 % (4)	0 % (0)	100 % (85)
At følge op på om der er et ensartet niveau i de faglige krav i bedømmelserne på tværs af censorkorpsets uddannelser og institutioner	46 % (39)	32 % (27)	16 % (14)	6 % (5)	0 % (0)	100 % (85)
At følge op på udviklingen i karaktergivningen inden for censorkorpsets uddannelser over tid	51 % (43)	22 % (19)	19 % (16)	8 % (7)	0 % (0)	100 % (85)
At understøtte at institutionerne inddrager karaktergivningen i kvalitetssikringen og udviklingen af deres uddannelser	33 % (28)	40 % (34)	22 % (19)	5 % (4)	0 % (0)	100 % (85)
At understøtte at censorerne forstår og bruger karakterskalaen korrekt	64 % (54)	27 % (23)	9 % (8)	0 % (0)	0 % (0)	100 % (85)
Andet	13 % (11)	2 % (2)	0 % (0)	0 % (0)	85 % (72)	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser
Note: N = 85.

Tabel 8.7 viser, at størstedelen af censorformændene (71 %) følger op på udviklingen i karaktergivningen inden for censorområdets uddannelser.

TABEL 8.7

Følger du op på udviklingen i karaktergivningen inden for censorområdets uddannelser over tid?

	Procent (antal)
Ja	71 % (60)
Nej	29 % (25)
Total	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.

Kilder til viden om karaktergivning

Tabel 8.8 viser kilder til statistik for karaktergivning, som censorformændene har adgang til. Det fremgår af tabellen, at:

- 54 % har adgang til karakterstatistik for alle bedømmelser på korpsets uddannelser på alle eller de fleste uddannelse
- 48 % har adgang til karakterstatistik for alle bedømmelser afgivet af korpsets censorer alle eller de fleste uddannelse
- 44 % har adgang til andre indberetninger om karaktergivning fra censorer alle eller de fleste uddannelse.

TABEL 8.8

Hvilke kilder til statistik for karaktergivningen har du adgang til i dit arbejde?

	Alle uddannelser	De fleste uddannelser	Få uddannelser	Ingen uddannelser	Ikke relevant	Total
Karakterstatistik for alle bedømmelser afgivet af korpsets censorer	35 % (30)	13 % (11)	18 % (15)	34 % (29)	0 % (0)	100 % (85)
Karakterstatistik for alle bedømmelser på korpsets uddannelser	42 % (36)	12 % (10)	16 % (14)	29 % (25)	0 % (0)	100 % (85)
Andre indberetninger om karaktergivning fra censorer	38 % (32)	6 % (5)	18 % (15)	39 % (33)	0 % (0)	100 % (85)
Andet	9 % (8)	0 % (0)	6 % (5)	1 % (1)	84 % (71)	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Tabel 8.9 viser, at kun 9 % af censorformændene har oplevet ikke at få leveret karakteroplysninger, når de har efterspurgt det hos institutionen.

TABEL 8.9

Har du efterspurgt karakteroplysninger fra institutionerne, som de ikke har leveret?

	Procent (antal)
Ja	9 % (8)
Nej	91 % (77)
Total	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Tabel 8.10 viser, at 52 % af censorformændene i høj eller nogen grad oplever, at institutionerne samarbejder om at følge op på udviklingen i karaktergivningen inden for deres censorområde. 19 % svarer, at de slet ikke er af den opfattelse, at institutionerne samarbejder herom.

TABEL 8.10

Er det din opfattelse, at institutionerne samarbejder om at følge op på udviklingen i karaktergivningen på uddannelserne inden for dit censorområde?

	Procent (antal)
I høj grad	24 % (20)
I nogen grad	28 % (24)
I mindre grad	29 % (25)
Slet ikke	19 % (16)
Total	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Tabel 8.11 viser, hvordan censorformændene indsamler viden om karaktergivning fra censorer. 21 % af censorformændene indsamler ikke viden om karaktergivning. Det fremgår desuden af tabellen, at:

- 48 % bruger skriftlige indberetninger til at indsamle viden om karaktergivningen fra censorerne.
- 45 % får viden fra fælles møder for censorerne.
- 22 % beder censorerne om at udfylde en fast skabelon med oplysninger (herunder karakteroplysninger).

TABEL 8.11

Hvordan indsamler du viden om karaktergivningen fra censorerne? (n=85)

	Procent (antal)
Fælles møder for censorerne	45 % (38)
Beder dem udfylde en fast skabelon med oplysninger (herunder karakteroplysninger)	22 % (19)
Skriftlige indberetninger (fritekst)	48 % (41)
Andet	21 % (18)
Jeg indsamler ikke viden om karaktergivning	21 % (18)
Total	158 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100.

Hvad angår tilbagemeldingerne fra censorerne, viser tabel 8.12, at:

- 66 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at tilbagemeldingerne giver dem et indblik af evt. udfordringer med karaktergivningen.
- 58 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at tilbagemeldingerne er dækkende for deres behov i forhold til karaktergivning.
- 52 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at tilbagemeldingerne afdækker evt. uhensigtsmæssige forskelle i det faglige niveau på institutioner og uddannelser.
- 44 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at tilbagemeldingerne giver dem et godt indblik i udviklingen i karaktergivningen.
- 42 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at tilbagemeldingerne sjældent indeholder oplysninger om karaktergivningen.
- 40 % af censorformændene er meget enig eller enig, at de sjældent får tilbagemeldinger fra alle censorer.

TABEL 8.12

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om tilbagemeldinger fra censorerne?

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	Total
Tilbagemeldingerne er dækkende for mine behov i forhold til karaktergivning	14 % (12)	44 % (37)	19 % (16)	15 % (13)	4 % (3)	5 % (4)	100 % (85)
Tilbagemeldingerne giver mig et godt indblik i udviklingen i karaktergivningen	9 % (8)	34 % (29)	24 % (20)	21 % (18)	8 % (7)	4 % (3)	100 % (85)
Tilbagemeldingerne giver mig et indblik af evt. udfordringer med karaktergivningen	16 % (14)	49 % (42)	20 % (17)	11 % (9)	1 % (1)	2 % (2)	100 % (85)
Tilbagemeldingerne afdækker evt. uhensigtsmæssige forskelle i det faglige niveau på institutioner og uddannelser	7 % (6)	45 % (38)	25 % (21)	8 % (7)	5 % (4)	11 % (9)	100 % (85)
Tilbagemeldingerne indeholder sjældent oplysninger om karaktergivningen	15 % (13)	27 % (23)	18 % (15)	31 % (26)	7 % (6)	2 % (2)	100 % (85)
Jeg får sjældent tilbagemeldinger fra alle censorer	14 % (12)	26 % (22)	14 % (12)	16 % (14)	25 % (21)	5 % (4)	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Udfordringer med karaktergivningen

Tabel 8.13 viser andelen af censorformænd, der angiver, at en given udfordring med karaktergivningen er noget, som de skal reagere på. Tabellen viser, at:

- 40 % har oplevet, at enkelte indmeldinger fra censorer om mangelfulde faglige mål (af disse reagerer 63 % mindst en gang om året eller ca. hvert andet år).
- 31 % har oplevet for høje karakterer på en enkelt institution (af disse reagerer 43 % mindst en gang om året eller ca. hvert andet år).
- 33 % har oplevet systematiske/gentagne indmeldinger fra censorer om mangelfulde faglige mål (af disse reagerer 35 % mindst en gang om året eller ca. hvert andet år).
- 31 % har oplevet systematiske/gentagne indmeldinger fra censorer om for lave faglige mål (af disse reagerer 24 % mindst en gang om året eller ca. hvert andet år).
- 28 % har oplevet enkelte indmeldinger fra censorer om for lave faglige mål (af disse reagerer 56 % mindst en gang om året eller ca. hvert andet år).
- 27 % har oplevet, at karaktererne gives relativt i stedet for at tage udgangspunkt i de faglige mål (af disse reagerer 39 % mindst en gang om året eller ca. hvert andet år).
- 20 % har oplevet uensartet niveau i karaktergivningen inden for deres censorområde (af disse reagerer 42 % mindst en gang om året eller ca. hvert andet år).

- 18 % har oplevet for lave karakterer på en enkelt institution (af disse reagerer 20 % ca. hvert andet år).
- 15 % angiver, at det ikke er klart for dem, hvornår karaktergivningen er et problem.

TABEL 8.13

Hvilke tegn på udfordringer med karaktergivningen vurderer du typisk udgør et problem, som du skal reagere på? (n=85)

	Procent (antal)
For høje karakterer på en enkelt institution	31 % (26)
For lave karakterer på en enkelt institution	18 % (15)
Enkelte indmeldinger fra censorer om mangelfulde faglige mål	40 % (34)
Enkelte indmeldinger fra censorer om for lave faglige mål	28 % (24)
Systematiske/gentagne indmeldinger fra censorer om for lave faglige mål	31 % (26)
Systematiske/gentagne indmeldinger fra censorer om mangelfulde faglige mål	33 % (28)
Uensartet niveau i karaktergivningen inden for mit censorområde	20 % (17)
At karaktererne gives relativt i stedet for at tage udgangspunkt i de faglige mål	27 % (23)
Det er ikke klart for mig, hvornår karaktergivningen er et problem	15 % (13)
Andet	24 % (20)
Total	266 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100.

Reaktioner på problematisk udvikling i karaktergivning

Tabel 8.14 viser, hvordan censorformændene reagerer, hvis udviklingen i karaktergivningen bliver problematisk. Tabellen viser, at:

- 72 % noterer det i deres årsberetning.
- 59 % kontakter konkrete institutioner.
- 48 % kontakter censor(er), som har deltaget i bedømmelserne.
- 11 % indkalder til fælles møde på tværs af institutionerne.
- 8 % orienterer Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

TABEL 8.14

Hvad gør du, hvis du finder, at udviklingen i karaktergivningen kan være problematisk? (n=85)

	Antal	Procent
Noterer det i din årsberetning	61	72 %
Kontakter konkrete institutioner	50	59 %
Indkalder til fælles møde på tværs af institutionerne	9	11 %
Kontakter censor(er), som har deltaget i bedømmelserne	41	48 %
Orienterer Styrelsen for Forskning og Uddannelse	7	8 %
Andet	15	18 %
Total	85	215 %

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100.

Censorformændene er blevet bedt om at prioritere de tre reaktioner, som institutionerne typisk har på censorformændenes tilbagemeldinger om tegn på problemer med karaktergivningen. Deres svar fremgår af tabellerne 8.15, 8.16 og 8.17. Tabellerne viser, at:

- 91 % af censorformændene mener, at institutionerne tager fat i underviserne/interne bedømmere (33 % har valgt denne som førsteprioritet).
- 70 % af censorformændene mener, at institutionerne justerer pensum (50 % har valgt denne som tredjeprioritet).
- 52 % af censorformændene mener, at institutionerne justerer de faglige læringsmål (24 % har valgt denne som tredjeprioritet).

TABEL 8.15

Hvordan reagerer institutionerne dig bekendt typisk på dine tilbagemeldinger om tegn på problemer med karaktergivningen? - Førsteprioritet

	Procent (antal)
Justerer de faglige læringsmål	18 % (15)
Justerer i pensum	2 % (2)
Tager fat i underviserne/interne bedømmere	33 % (28)
Andet	15 % (13)
De reagerer ikke	5 % (4)
Ved ikke	27 % (23)
Total	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

TABEL 8.16

Hvordan reagerer institutionerne dig bekendt typisk på dine tilbagemeldinger om tegn på problemer med karaktergivningen? - Andenprioritet

	Procent (antal)
Justerer de faglige læringsmål	24 % (7)
Justerer i pensum	17 % (5)
Tager fat i underviserne/interne bedømmere	38 % (11)
Andet	10 % (3)
De reagerer ikke	10 % (3)
Ved ikke	0 % (0)
Total	100 % (29)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

TABEL 8.17

Hvordan reagerer institutionerne dig bekendt typisk på dine tilbagemeldinger om tegn på problemer med karaktergivningen? - Tredjeprioritet

	Procent (antal)
Justerer de faglige læringsmål	10 % (1)
Justerer i pensum	50 % (5)
Tager fat i underviserne/interne bedømmere	20 % (2)
Andet	10 % (1)
De reagerer ikke	10 % (1)
Ved ikke	0 % (0)
Total	100 % (10)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Understøttelse af censorer

Censorformændene gør forskellige ting for at sikre, at censorerne bedømmer ensartet på tværs af institutioner og beslægtede uddannelser, jf. tabel 8.18. Det fremgår af tabellen, at:

- 60 % af censorformændene sender vejledende materiale om god censorskik mv. ud til censorerne.
- 54 % drøfter det faglige niveau i bedømmelserne med censorerne.
- 25 % gennemgår faglige læringsmål med censorerne.
- 21 % afholder kursus for nye censorer.
- 14 % afholder kurser for erfarne censorer.

TABEL 8.18

Hvad gør du for at sikre, at censorerne bedømmer ensartet på tværs af institutioner og beslægtede uddannelser? (n=85)

	Procent (antal)
Afholder kurser for nye censorer	21 % (18)
Afholder kurser for erfarne censorer	14 % (12)
Gennemgår faglige læringsmål med censorerne	25 % (21)
Drøfter det faglige niveau i bedømmelserne med censorerne	54 % (46)
Sender vejledende materiale om god censorskik mv. ud til censorerne	60 % (51)
Andet	31 % (26)
Total	205 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Censorformandskabets perspektiv på arbejdet med læringsmål om implementering af karakterskalaen

Tabel 8.19 vedrører den aktuelle status for institutionernes arbejde med opstilling af læringsmål. 89 % af censorformændene er meget enige eller enige i, at der er opstillet læringsmål for alle faglige prøver. 74 % er meget enige eller enige i, at de faglige læringsmål er formuleret, så de understøtter bedømmelser ud fra målopfyldelse, mens 20 % er meget enige eller enige i, at der er stor forskel på kvaliteten af de faglige læringsmål inden for respondentens censorområde.

TABEL 8.19

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om status for institutionernes arbejde med opstilling af læringsmål for prøverne inden for dit censorområde?

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	Total
Der er opstillet læringsmål for alle prøver	53 % (45)	36 % (31)	2 % (2)	1 % (1)	0 % (0)	7 % (6)	100 % (85)
De faglige læringsmål er formuleret, så de understøtter bedømmelser ud fra målopfyldelse	29 % (25)	45 % (38)	12 % (10)	6 % (5)	1 % (1)	7 % (6)	100 % (85)
Der er stor forskel på kvaliteten af de faglige læringsmål inden for mit censorområde	8 % (7)	12 % (10)	31 % (26)	34 % (29)	8 % (7)	7 % (6)	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser

Tabel 8.20 vedrører forskellige udsagn omkring den aktuelle status for implementeringen af karakterskalaen og arbejdet med bedømmelse ud fra målopfyldelse inden for respondentens censorområde. Tabellen viser, at:

- 97 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at de eksaminatorer, som respondentens censorer samarbejder med, forstår karakterskalaen.
- 96 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at bedømmelserne generelt tager udgangspunkt i opfyldelsen af de opstillede læringsmål.
- 93 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at censorerne i deres censorkorps forstår generelt karakterskalaen.
- 28 % af censorformændene er meget enig eller enig, at det faglige niveau bliver justeret, hvis der gives for høje karakterer.
- 22 % af censorformændene er meget enig eller enig i, at de faglige krav til de studerende er mindre krævende på nogle uddannelser og institutioner inden for deres censorområde end andre. Omvendt er 41 % enten uenig eller meget uenig i dette.

TABEL 8.20

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om status for implementering af karakterskalaen og arbejdet med bedømmelse ud fra målopfyldelse inden for dit censorområde?

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	Total
Censorerne i mit censorkorps forstår generelt karakterskalaen	39 % (33)	54 % (46)	2 % (2)	0 % (0)	0 % (0)	5 % (4)	100 % (85)
De eksaminatorer, som mine censorer samarbejder med på institutionerne forstår karakterskalaen	39 % (33)	58 % (49)	2 % (2)	0 % (0)	0 % (0)	1 % (1)	100 % (85)
De faglige krav til de studerende er mindre krævende på nogle uddannelser og institutioner inden for mit censorområde end andre	8 % (7)	14 % (12)	24 % (20)	32 % (27)	7 % (6)	15 % (13)	100 % (85)
Bedømmelserne tager generelt udgangspunkt i opfyldelsen af de opstillede læringsmål	28 % (24)	58 % (49)	9 % (8)	0 % (0)	0 % (0)	5 % (4)	100 % (85)
Det faglige niveau bliver justeret, hvis der gives for høje karakterer	4 % (3)	20 % (17)	28 % (24)	15 % (13)	2 % (2)	31 % (26)	100 % (85)

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på de videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Styrker og svagheder ved 7-trins-skalaen

Som det fremgår af figur 8.1 nedenfor er censorformændene blevet bedt om at vurdere svaghederne ved den eksisterende karakterskala. Censorformændene er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre svagheder, og nedenfor listes de tre svagheder, som flest censorformænd har prioriteret:

- Det at karaktertrinene på midten af skalaen (4, 7 og 10) er så brede, at de skal rumme for forskellige niveauer i præstationerne, prioriteres af 55 % af censorformændene som den væsentligste svaghed, mens 12 % og 7 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 89 % af censorformændene i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at skalaen rummer ikke i tilstrækkelig grad mulighed for at honorere den ekstraordinært gode præstation, prioriteres af 11 % af censorformændene som den væsentligste svaghed, mens 21 % og 17 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 97 % af censorformændene i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at der er for få trin i skalaen til, at det er muligt at indfange alle vigtige nuancer i forbindelse med bedømmelse, prioriteres af 1 % af censorformændene som den væsentligste svaghed, mens 17 % og 19 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste svaghed. Af disse vurderer 89 % af censorformændene i øvrigt, at denne svaghed har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

TABEL 8.21

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste svagheder ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

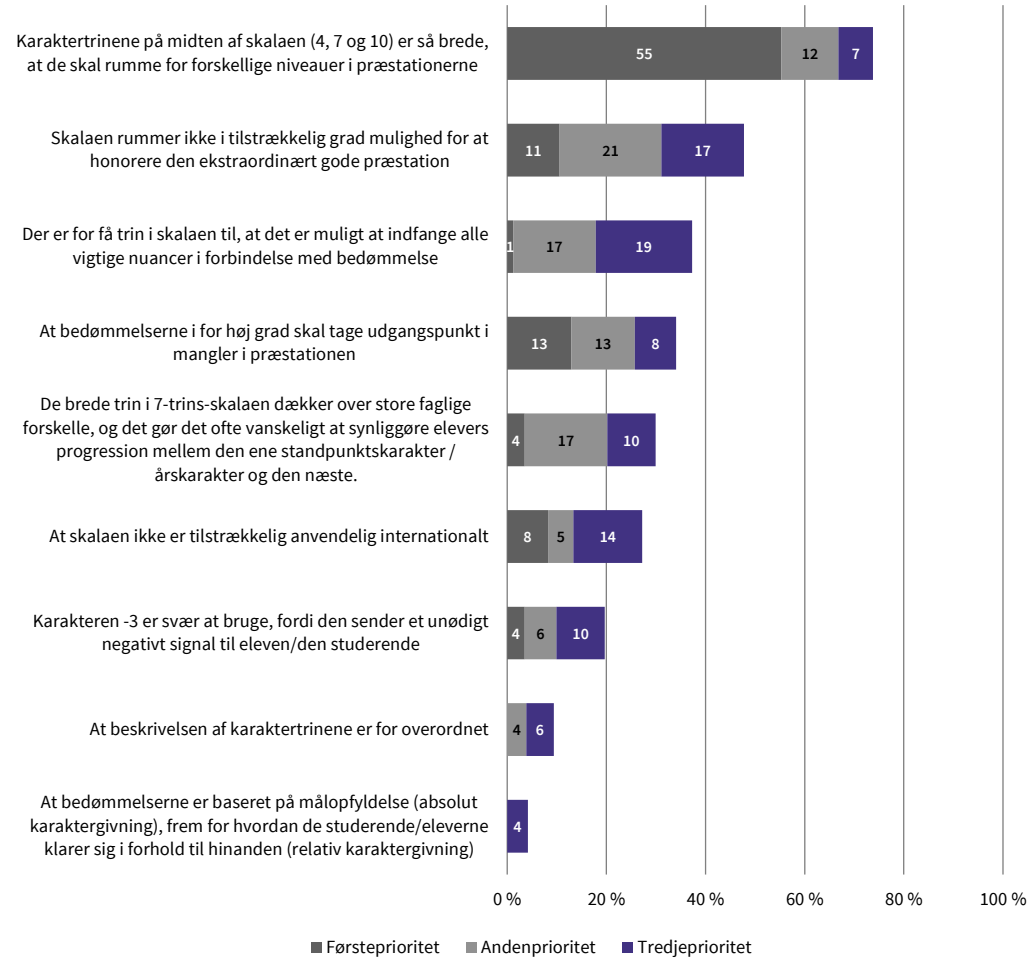

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på videregående uddannelser.
Note: N = 85

Som det fremgår af figur 8.2 nedenfor er censorformændene blevet bedt om at vurdere styrkerne ved den eksisterende karakterskala. Censorformændene er blevet bedt om i prioriteret rækkefølge at vælge tre styrker, og nedenfor listes de tre styrker, som flest censorformænd har prioriteret:

- Det at bedømmelser sker ud fra eksplicitte læringsmål, prioriteres af 13 % af censorformændene som den væsentligste styrke, mens 35 % og 20 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 98 % af censorformændene i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.
- Det at bedømmelserne er baseret på målopfyldelse (absolut karaktergivning), frem for hvordan de studerende/eleverne klarer sig i forhold til hinanden (relativ karaktergivning), prioriteres af 31 % af censorformændene som den væsentligste styrke, mens 35 % og 20 % prioriterer det som

hhv. den anden og tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 67 % af censorformændene i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

- Det at de forskellige karakterer i trinbeskrivelsen er klart beskrevet, prioriteres af 31 % af censorformændene som den væsentligste styrke, mens 24 % og 9 % prioriterer det som hhv. den anden og den tredje væsentligste styrke. Af disse vurderer 93 % af censorformændene i øvrigt, at denne styrke har stor eller nogen betydning for karaktergivningen og for karakterskalaen samlet set.

TABEL 8.22

Hvad ser du som de op til 3 vigtigste styrker ved 7-trins-skalaen i prioriteret rækkefølge?

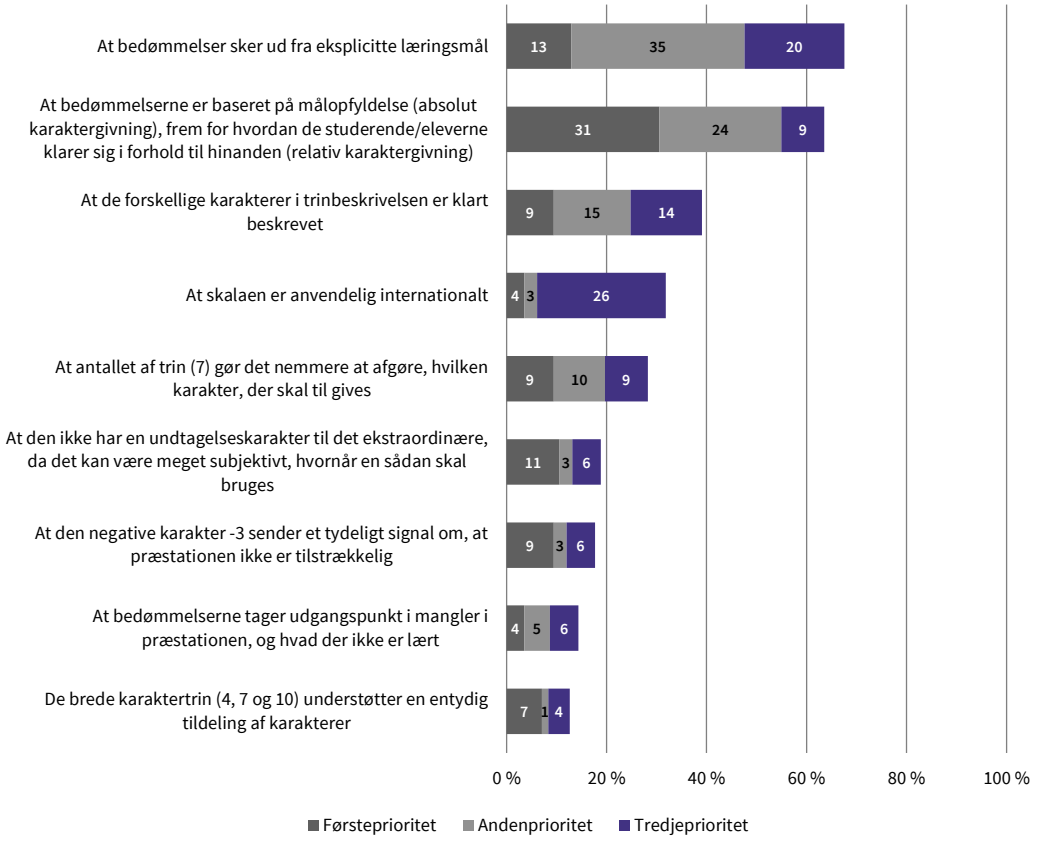

Kilde: EVA, survey maj 2018 blandt censorformænd på videregående uddannelser.
Note: N = 85.

Appendiks A – Metode

Denne bilagsrapport bygger på følgende datakilder:

- Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på grundskoleområdet, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser (nedenfor ses en tabel med svarprocenter);
- Fire fokusgruppeinterviews med samlet set 30 ledere fra de videregående uddannelser;
- Seks enkeltinterviews med fagkonsulenter for dansk, matematik og engelsk på hhv. grundskoleområdet og stx;
- Fire enkeltinterviews med opgavekommisionsformænd for dansk og matematik på hhv. grundskoleområdet og stx.

I det følgende gennemgås de enkelte datakilder enkeltvis.

Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere

Formålet med spørgeskemaundersøgelsen er at få indsigt i omfanget/udbredelsen af forskellige elementer i karaktergivningen, herunder, samarbejde om fastsættelse af faglige krav, tilpasning til normalfordelingen mv. Det gøres ved at indhente besvarelser på standardiserede spørgeskemaer, hvormed besvarelserne kan sammenlignes mellem forskellige grupper af respondenter.

Kontaktgrundlag

Undersøgelsen er gennemført blandt ledere fra:

- Grundskoler
- Institutioner med almengymnasiale uddannelser (stx og hf)
- Institutioner med erhvervsrettede uddannelser (EUD, hhx og htx)
- Erhvervsakademier
- Professionshøjskoler
- Universiteter
- Kunstneriske uddannelsesinstitutioner
- Maritime uddannelsesinstitutioner.

Grundskoler
På baggrund af oplysninger fra institutionsregisteret blev der udtrukket en simpelt tilfældig stikprøve på 400 grundskoler. Kontaktoplysningerne for grundskolernes ledere blev ligeledes indhentet fra institutionsregisteret. Det bemærkes at 8 grundskoler ikke ønskede at deltage i undersøgelsen, og derfor blev kun 392 ledere inviteret til at deltage i undersøgelsen.

Gymnasier
På baggrund oplysninger fra institutionsregisteret blev alle 157 ledere på gymnasierne inviteret til at deltage i undersøgelsen.

Institutioner med erhvervsrettede uddannelser
Institutionerne med erhvervsrettede uddannelser fik tilsendt et varslingsbrev fra Undervisningsministeriet, med en introduktion til undersøgelsen samt information om hvilke kontaktoplysninger der skulle fremsendes til Epinion. I alt modtog Epinion kontaktoplysninger på 197 ledere.

Videregående uddannelsesinstitutioner
De videregående uddannelsesinstitutioner fik tilsendt et varslingsbrev fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, med en introduktion til undersøgelsen samt information om hvilke kontaktoplysninger der skulle fremsendes til Epinion. I alt modtog Epinion kontaktoplysninger på 626 ledere.

Tabellen nedenfor viser hvor mange ledere der blev inviteret til at deltage, samt hvordan kontaktoplysningerne er indhentet.

TABEL A.1

Kontaktgrundlag for ledere

Sektor	Metode	Antal personer
Grundskoler	Indhentet fra institutionsregisteret	392
Gymnasier (stx og hf)	Indhentet fra institutionsregisteret	157
Erhvervsrettede uddannelser (EUD, hhx og htx)	Fremsendt af institutionen	197
Erhvervsakademier	Fremsendt af institutionen	70
Professionshøjskoler	Fremsendt af institutionen	169
Universiteter	Fremsendt af institutionen	365
Kunstneriske uddannelsesinstitutioner	Fremsendt af institutionen	11
Maritime uddannelsesinstitutioner	Fremsendt af institutionen	11
Total		1372

Tabellen nedenfor viser antallet af institutioner, der indberettede kontaktoplysninger for deres ledere. Af tabellen ses det, at 65 % af institutionerne indberettede kontaktoplysninger.

TABEL A.2

Fremsendte kontaktoplysninger for ledere

Sektor	Antal institutioner	Antal indberetninger	Andel
Erhvervsrettede uddannelser (EUD, hhx og htx)	80	45	56 %
Erhvervsakademier	9	9	100 %
Professionshøjskoler	8	7	88 %
Universiteter	8	8	100 %
Kunstneriske uddannelsesinstitutioner	4	3	75 %
Maritime uddannelsesinstitutioner	10	5	50 %
Total	119	77	65 %

Følgende 7 videregående uddannelsesinstitutioner deltog ikke i undersøgelsen:

- Professionshøjskoler: Den Frie Lærerskole
- Kunstneriske uddannelsesinstitutioner: Kaospiloterne
- Maritime uddannelsesinstitutioner: Marstal Navigationsskole, Nyborg Søfartsskole, Skagen Skipperskole, Skoleskibet 'Danmark' og Svendborg Søfartsskole

Pilottest

D. 14.-18. maj 2018 gennemførte Epinion kvalitative pilottests blandt 12 ledere fordelt i tabellen nedenfor. Pilotdeltagerne fik alle tilsendt et unikt link til det webbaserede spørgeskema, hvor de løbende kunne kommentere på spørgsmålene undervejs i deres besvarelse. Umiddelbart efter, at de havde besvaret spørgeskemaet, er de blevet ringet op af den ansvarlige konsulent, som herefter spurgte ind til de mest relevante problemstillinger. Resultaterne fra pilottesten blev samlet i et notat, og på baggrund heraf blev der foretaget en række ændringer i spørgeskemaet forud for dataindsamlingen.

TABEL A.3

Antal pilotdeltagere opdelt på sektor og institutioner

Sektor	Institution	Antal
Grundskoler - Folkeskoler	Skovvejens skole	1
Grundskoler - Friskoler og private grundskoler	Karlskov Friskole	1
Gymnasier – stx	Lemvig Gymnasium	1
Gymnasier – hf	Fyns HF-Kursus	1
Gymnasier – htx	Roskilde Tekniske Skole	1
Gymnasier – hhx	Køge Handelsskole	1
EUD – SOSU-skole	Social & SundhedsSkolen, Herning	1
EUD – Teknisk skole	EUC Nord	1

Sektor	Institution	Antal
EUD – Handelsskole	Tradium	1
Erhvervsakademier	Cphbusiness	1
Professionshøjskoler	Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	1
Universiteter	Danmarks Tekniske Universitet	1
Total		12

Dataindsamling

D. 29. maj blev der sendt invitationsmails til de 1372 ledere. D. 4. juni blev der udsendt e-mailpåmindelser til 1012 ledere, som ikke havde besvaret spørgeskemaet. Igen d. 7. juni blev der sendt yderligere en e-mailpåmindelse til 822 ledere.

Svarprocenter

I alt deltog 646 ledere i undersøgelsen, og dermed blev der opnået en samlet svarprocent på 47 %.

TABEL A.4

Samlede svarprocenter for ledere

Sektor	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
Grundskoler	392	79	20 %
Gymnasier (stx og hf)	157	95	61 %
Erhvervsrettede uddannelser (EUD, hhx og htx)	197	102	52 %
Erhvervsakademier	70	48	69 %
Professionshøjskoler	169	107	63 %
Universiteter	365	205	56 %
Kunstneriske uddannelsesinstitutioner	11	4	36 %
Maritime uddannelsesinstitutioner	11	6	55 %
Total	1372	646	47 %

TABEL A.5

Svarprocenter for ledere på erhvervsrettede uddannelser

Skoletype	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
AMU-center	6	3	50 %
Handelsskole	64	34	53 %
Kombinationsskole	67	30	45 %
Landbrugsskole	3	1	33 %

Skoletype	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
SOSU-skole	24	14	58 %
Teknisk skole	33	20	61 %
Total	197	102	52 %

TABEL A.6

Svarprocenter for ledere på erhvervsakademier

Erhvervsakademi	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
Cphbusiness	6	5	83 %
Erhvervsakademi Dania	9	7	78 %
Erhvervsakademi Kolding	5	3	60 %
Erhvervsakademi MidtVest	3	3	100 %
Erhvervsakademi Sjælland	10	7	70 %
Erhvervsakademi Sydvest	3	3	100 %
Erhvervsakademi Aarhus	15	9	60 %
Erhvervsakademiet Lillebælt	8	5	63 %
Københavns Erhvervsakademi	11	6	55 %
Total	70	48	69 %

TABEL A.7

Svarprocenter for ledere på professionshøjskoler

Professionshøjskole	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	13	6	46 %
Københavns Professionshøjskole	33	20	61 %
Professionshøjskolen Absalon	20	15	75 %
Professionshøjskolen Lillebælt University College	22	17	77 %
Professionshøjskolen UC Syddanmark	16	10	63 %
Professionshøjskolen University College Nordjylland	21	13	62 %
VIA University College	44	26	59 %
Total	169	107	63 %

TABEL A.8

Svarprocenter for ledere på universiteterne

Universitet	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
Copenhagen Business School	25	12	48 %
Danmarks Tekniske Universitet	64	41	64 %
IT-Universitetet	11	6	55 %
Københavns Universitet	61	34	56 %
Roskilde Universitet	42	26	62 %
Syddansk Universitet	85	45	53 %
Aalborg Universitet	42	23	55 %
Aarhus Universitet	35	18	51 %
Total	365	205	56 %

TABEL A.9

Svarprocenter for ledere på kunstneriske uddannelsesinstitutioner

Kunstneriske uddannelsesinstitutioner	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
Arkitektskolen Aarhus	3	1	33 %
Designskolen Kolding	2	2	100 %
KADK	6	1	17 %
Total	11	4	36 %

TABEL 2.10.

Svarprocenter for ledere på maritime uddannelsesinstitutioner

Kunstneriske uddannelsesinstitutioner	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
Fredericia Maskinmesterskole	3	1	33 %
MARTEC	2	1	50 %
Maskinmesterskolen København	1	1	100 %
SIMAC	1	1	100 %
Aarhus Maskinmesterskole	4	2	50 %
Total	11	6	55 %

Spørgeskemaundersøgelse blandt censorformænd

Kontaktgrundlag

Kontaktgrundlaget for censorformænd på de videregående uddannelser blev fremsendt af Uddannelses- og Forskningsministeriet. I alt blev 150 censorformænd inviteret til at deltage i undersøgelsen.

TABEL A.10

Antal censorformænd opdelt på uddannelse

Uddannelse	Antal
Erhvervsakademiuddannelser	9
Professionsbacheloruddannelser	42
Universitetsuddannelser	99
Total	150

Pilottest

Forud for dataindsamlingen gennemførte Uddannelses- og Forskningsministeriet en pilottest af spørgeskemaet blandt udvalgte censorformænd. Pilottesten gav anledning til en række mindre ændringer, som blev implementeret forud for dataindsamlingen.

Dataindsamling

D. 29. maj blev der sendt invitationsmails til de 150 censorformænd. D. 4. juni blev der udsendt e-mailpåmindelser til 97 censorformænd, som ikke havde besvaret spørgeskemaet. Igen d. 7. juni blev der sendt yderligere en e-mailpåmindelse til 69 censorformænd.

Svarprocenter

I alt deltog 85 censorformænd i undersøgelsen og dermed en opnået svarprocent på 57 %.

TABEL A.11

Svarprocenter for censorformænd

Uddannelse	Kontaktgrundlag	Svar	Svarprocent
Erhvervsakademiuddannelser	9	2	22 %
Professionsbacheloruddannelser	42	21	50 %
Universitetsuddannelser	99	62	63 %
Total	150	85	57 %

Fokusgruppeinterviews med ledere

På de videregående uddannelser er der gennemført fire fokusgrupper med samlet set 30 ledere fra det videregående område. Fokus var særligt på kvalitetssikring af karaktergivning. I og med reglerne for og praksis omkring kvalitetssikring varierer, var dette ikke muligt at afdække fyldestgørende i spørgeskemaundersøgelsen blandt ledere.

Rekrutteringen er varetaget af Uddannelses- og Forskningsministeriet, og fokusgrupperne var sammensat af ledere fra forskellige institutioner. I tabellen neden for ses en oversigt over fokusgrupperne.

TABEL A.12

Oversigt fokusgrupper

	Institutioner
2 grupper med ledere fra universitetsuddannelserne og de kunstneriske uddannelser	ITU CBS KADK RUC KU DTU Arkitektskolen Århus Designskolen Kolding AAU AU SDU DSKD
2 grupper med ledere fra erhversakademi-, professionsbachelor- og de maritime uddannelser	Københavns Professionshøjskole Københavns Professionshøjskole EA Lillebælt KEA MSK SIMAC UCL Absalon EASJ CPH EA Sydvest EA Midtvest EA Århus UC Syd AAMS EA Dania UCN VIA DMXJ

Interview med kvalitetssikringsaktører

På grundskoleområdet og på de gymnasiale uddannelser varetages en del af kvalitetssikringen af karaktergivningen centralt fra fx fra lærings- og fagkonsulenter, samt ministeriets opgavekommissioner. I relation til temaet kvalitetssikring er der derfor gennemført interviews med lærings-/fagkonsulenter og formænd for opgavekommissioner i rollen som kvalitetssikringsaktører.
Temaer i interviewene har været:

- Kvalitetssikringsaktørens rolle ift. karaktergivning og kvalitetssikring af karaktergivningen.
- Kvalitetssikring af karaktergivningen fra centralt hold (Undervisningsministeriet og opgavekommissioner)
- Hvordan bedømmere klædes på til karaktergivning.

På grundskoleområdet er gennemført i alt fem interviews med læringskonsulenter og opgavekommissionsformænd inden for fagene dansk, engelsk og matematik. På det gymnasiale områder er gennemført i alt fem interviews med fagkonsulenter og opgavekommissionsformænd inden for fagene dansk, engelsk og matematik på stx.

Ledernes perspektiver på 7-trins-skalaen

© 2018 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-232-8

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk